

STATEN VAN CURAÇAO
ZITTING 2012– 2013–

MEMORIE VAN TOELICHTING OP DE
LANDSVERORDENING TOT WIJZIGING VAN
DE LANDSVERORDENING VAN DE 14^{de}
FEBRUARI 2013 TOT VASTSTELLING VAN DE
BEGROTING VAN CURACAO VOOR HET
DIENSTJAAR 2013

EERSTE SUPPLETOIRE BEGROTING 2013

STATEN VAN CURAÇAO
ZITTING 2012 – 2013 -

LANDSVERORDENING van de tot
wijziging van de Landsverordening van de 14^{de}
februari 2013 tot vaststelling van de Begroting van
Curaçao voor het dienstjaar 2013 (eerste suppletoire
begroting 2013)

Memorie van Toelichting

No. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING
OP DE LANDSVERORDENING TOT WIJZIGING VAN DE
LANDSVERORDENING VAN DE 14de FEBRUARI 2013 TOT
VASTSTELLING VAN DE BEGROTING VOOR HET DIENSTJAAR
2013
(DE EERSTE SUPPLETOIRE BEGROTING 2013)
INHOUDSOPGAVE

ALGEMENE BESCHOUWINGEN	pagina
0. INLEIDING	2
I. ALGEMENE BESCHOUWING PER HOOFDSTUK	
STAATSORGANEN	28
MINISTERIE ALGEMENE ZAKEN	30
MINISTERIE VAN BESTUUR, PLANNING EN DIENSTVERLENING	39
MINISTERIE VAN JUSTITIE	46
MINISTERIE VAN VERKEER, VERVOER EN RUIMTELIJKE PLANNING	50
MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ONTWIKKELING	53
MINISTERIE VAN ONDERWIJS, WETENSCHAP, CULTUUR EN SPORT	56
MINISTERIE VAN SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID EN WELZIJN	72
MINISTERIE VAN GEZONDHEID, MILIEU EN NATUUR	76
MINISTERIE VAN FINANCIËN	79

NOTA VAN FINANCIËN

0. INLEIDING	3
I. NOTA VAN FINANCIËN OP DE SUPPLETOIRE BEGROTING 2013	4
II. BEGROTINGSUITGAVEN PER HOOFDSTUK	18

INHOUDSOPGAVE TABELLEN

	Pagina
Tabel 1. Mutatie op Recapitulatie	4
Tabel 2. Recapitulatie Begroting 2013 inclusief suppletoire begroting	5
Tabel 3. Mutatie op Recapitulatie	6
Tabel 4. Economische grootheden	7
Tabel 5. Mutatie op de Gewone Dienst	7
Tabel 6. Mutaties op belastingopbrengsten	9
Tabel 7 Belastingopbrengsten inclusief eerste suppletoire begroting	10
Tabel 8. Mutaties op Kapitaaldienst	14
Tabel 9. Bruto schuldpositie	15
Tabel 10. Mutaties op de allocatie van de middelen op de Kapitaaldienst	16
Tabel 11. Beleidsdoelen Investerings	16
Tabel 12. Mutatie op Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk	17
Tabel 13. Mutatie op Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk	19
Tabel 14. Mutatie op Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk	20
Tabel 15. Mutatie op Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk	21
Tabel 16. Recapitulatiestaat Gewone dienst	22
Tabel 17. Recapitulatiestaat Kapitaaldienst	23
Tabel 18. Recapitulatiestaat Economische Categorie	24
Bijlage	25

ALGEMENE BESCHOUWING

Inleiding

De onderhavige landsverordening strekt tot wijziging van de Landsverordening van de 14de februari 2013 tot vaststelling van de Begroting van Curaçao voor het dienstjaar 2013. De landsverordening tot vaststelling van de Begroting van Curaçao voor het dienstjaar 2013 is voorbereid door het interim kabinet, waarbij het Regeerakkoord 2012-2016 van de huidige Regering niet integraal en volledig in is verwerkt. Aan de Staten is gecommuniceerd dat de vertaling van het beleid in de Begroting 2013 bij Suppletoire Begroting zou geschieden.

Het gieten van het beleid van het kabinet in de Begroting 2013, aan de hand van een Nota van Wijziging op de ontwerplandsverordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2013, werd niet als een werkbare optie gezien. De redenering voor het niet opteren voor een Nota van Wijziging, vond zijn grondslag in het volgende; De opmaak van een Nota van Wijziging beschikt over een chronologisch karakter met een minimale doorlooptijd. Zo zou in dit geval de desbetreffende Nota van Wijziging, vanwege de doelstelling tot wijziging van beleid, door zowel de Raad van Advies als het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten getoetst dienen te worden.

In het kader van behoorlijk bestuur en ter waarborging van de kwaliteit van de begroting heeft de Regering besloten het Regeerprogramma bij Suppletoire Begroting tot uitdrukking te laten brengen in de Begroting betreffende het dienstjaar 2013. Het onderhavige ontwerp geeft conform de toezegging, hier een adequate invulling aan.

Gegeven het wettelijk verankerd pad, welke in de Begroting 2013 is opgenomen, wordt middels het doorlopen hiervan beoogd dat de overheidsfinanciën duurzaam worden gesaneerd en parallel hieraan eveneens één van de randvoorwaarden geschapen wordt voor een duurzame economische ontwikkeling. Het beleid is erop gericht het begrotingstekort structureel weg te werken door enerzijds inkomstenverhogende en anderzijds uitgavenverlagende maatregelen te implementeren. Daarbij is gekozen voor een saneringsstrategie waarbij reeds in een vroeg stadium duidelijkheid wordt verschaft over het saneringsplan (cold turkey).

Dit betekent dat van begin af aan beleid wordt geïmplementeerd, dat het tekort in de publieke sector wegwerkt, alsmede een oplossing biedt voor de tekortdynamiek in de komende jaren. In de lijn der verwachting zorgt dit beleid voor een krachtig herstel van het vertrouwen in de economie, alsmede in de overheidsfinanciën, waardoor het economische herstel eerder gerealiseerd kan worden. Het nadeel van deze aanpak is evenwel, dat dit beleid zonder stimuleringsmaatregelen de economie hard kan treffen en daarmee de sociale problematiek ernstig kan verslechteren.

Gezien het bovenstaande, heeft de regering besloten het saneringsplan aan te vullen met economie stimulerende maatregelen. In dit kader zal de regering diverse investeringen doen in de sociaaleconomische en educatieve infrastructuur, welke in de onderhavige eerste suppletoire begroting 2013 concreet zijn gemaakt. Dit is in het belang van het behoud van de sociale cohesie, waarbij de negatieve effecten op de economie welke direct uitgaan van de bezuinigingsmaatregelen (economische impuls) worden opgevangen en waarbij het groeipotentieel van de economie wordt vergroot. De regering meent hierdoor het noodzakelijke draagvlak voor het saneringsplan te kunnen behouden. Bovendien moet een aantal investeringen in het licht worden geplaatst van de beoogde reductie van de lopende uitgaven op de begroting.

Verder wordt in het onderhavige ontwerp de raming van de belastingopbrengsten aangepast.

A. Bijstelling raming belastingopbrengsten

De belastingopbrengsten moeten bijgesteld worden doordat:

- in de vastgestelde begroting 2013 is opgenomen het invoeren van een gedifferentieerd tarief voor de omzetbelasting. Bepaalde goederen en diensten die in het algemeen als luxe en/of ongezond of milieuonvriendelijk worden aangemerkt, zullen tegen een afwijkend – hoger (9%) – omzetbelastingtarief worden belast. Op basis van door de Staten verzocht en door nieuwe feiten, zullen de computer en randapparatuur, cosmetica, parfum en bijoutherieën niet onder de goederen en diensten met het hogere tarief vallen. Deze zullen onder het omzetbelasting tarief van 6% blijven vallen.

- Verder is in de begroting 2013 uitgegaan van invoering van het gedifferentieerde tarief per 1 maart. Door vertraging zal deze per 1 mei worden ingevoerd.
- De belastingopbrengsten moeten bijgesteld worden doordat rekening wordt gehouden met de realisatiecijfers in de eerste vijf maanden van 2013, met de conjunctuursensibiliteit van de belastingen en met de vertraging in de doorvoering van fiscale wijzigingen.

Advies Raad van Advies

De Raad van Advies van Advies heeft bij brief van 21 augustus 2013, met nummer RA/17-13-LV, advies uitgebracht over het onderhavige ontwerp. Hieronder wordt op dit advies ingegaan. Hierbij wordt de structuur van dat advies aangehouden.

De Raad van Advies merkt op dat de Regering in de toelichting op de ontwerpnota van wijziging (toelichting) niet aangeeft wat er verder met het voornemen om een nieuw ziekenhuis te bouwen zal gebeuren. De Raad van Advies plaatst deze opmerking in het licht van het doel dat de Regering had om met de oorspronkelijk geplande investering in het nieuwe ziekenhuis de kwaliteit van de zorg te garanderen en de medische tarieven beheersbaar te maken. Daarnaast zou het nieuwe ziekenhuis een positieve stimulans zijn geweest voor de economie. De Raad van Advies meent dat het voorgaande tevens van invloed op de meerjarenbegroting kan zijn.

De Regering heeft onderstaande tekst aan de algemene beschouwingen toegevoegd:

“De Regering is zich bewust van het belang van een nieuw ziekenhuis. Het nieuwe ziekenhuis is echter van de begroting afgevoerd naar aanleiding van een motie van de Staten. Deze motie hield in dat de financiering van het ziekenhuis via andere geldstromen zou worden gerealiseerd dan via de begroting. Middels het afvoeren van het ziekenhuis van de kapitaaldienst van de begroting is aan deze motie invulling gegeven. Hoewel het nieuwe ziekenhuis hoofdzakelijk via andere geldstromen gefinancierd zal worden, zal het nieuwe ziekenhuis gerealiseerd worden. Hierover worden in dit stadium finale afspraken gemaakt. De positieve stimulans voor de economie blijft

gehandhaafd, en wordt zelfs groter door de extra investeringen zoals opgenomen in de onderhavige ontwerpnota van wijziging. Tevens zal de kwaliteit van de zorg gegarandeerd blijven zoals gepland en zal het beheersbaar maken van de medische tarieven gehaald worden. Er wordt van daaruit dan ook geen effect op de meerjarenbegroting verwacht.

De Raad van Advies had gehoopt dat in de toelichting een uiteenzetting zou komen van het financiële effect van de reparatiewetgeving op de Landsverordening basisverzekering ziektekosten op de begroting 2013 en de meerjarenbegroting zowel vanuit het oogpunt van de zorg als vanuit het oogpunt van koopkracht van gepensioneerden. De Raad van Advies adviseert de Regering om de toelichting aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering geeft aan dat de voorstellen die nu in de eerste fase zijn gedaan om mee te nemen in de reparatiewetgeving zullen worden opgevangen binnen het budget van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De landsbijdrage in deze blijft ongewijzigd. Mocht de verdere vormgeving hiervan daartoe aanleiding geven, dan zal dat bij suppletoire begroting worden verwerkt in de Begroting 2013.

Het is de Raad van Advies niet duidelijk welke de projecten zullen zijn die voor de economische impuls zullen zorgen, hoeveel werkgelegenheid de te treffen maatregelen zullen creëren en wat de specifiek te verwachten “spin-off” hiervan zal zijn. Voorts merkt de Raad van Advies op dat het op deze wijze projecteren van voornemens zonder dat er duidelijke specifieke doelstellingen worden gekwantificeerd, niet bijdraagt aan de sturings- en beleidsfunctie die de begroting aan het parlement dient aan te bieden. Immers het parlement moet in staat worden gesteld om voornoemd beleid bij de uitvoering ervan te kunnen evalueren. De Raad van Advies adviseert de Regering om de toelichting aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering merkt op dat de investeringsprojecten in de Nota van Financiën zijn opgenomen in tabel 11. Het specifieker maken van doelstellingen en het

kwantificeren van effecten is met de begroting van 2014, via de verantwoorde beleidsbegroting, voor het eerst een aanzet gemaakt. De Regering geeft hierbij aan dat door het verder ontwikkelen van de “verantwoorde beleidsbegroting” het streven is dat alle ministeries deze nieuwe systematiek in voldoende mate gaan volgen. In de operatie Verantwoorde Beleidsbegroting wordt beleidsinformatie en financiële informatie gekoppeld aan prestatie-indicatoren en worden kengetallen ingevoerd en gekoppeld aan begrotingsposten. Nadat bovenstaande processen zijn geconsolideerd, zullen de meerjarenbegrotingen in de toekomst, meer dan nu dat het geval is, inzicht moeten verschaffen in de meerjarige financiële consequenties van beslissingen, zodat incidentele en structurele elementen kunnen worden onderscheiden en uitgelicht. De Regering wil wel aangegeven dat dit een ingrijpend groeiproces is en daarom in fasen geïmplementeerd zal worden.

Conform de Raad van Advies geeft de toelichting niet aan wat de eventuele onderhoudskosten c.q. exploitatiekosten van bedoelde investeringen zijn en of deze kosten wel of niet ten laste van de overheid zullen komen, en in welke posten in de (meerjaren) begroting deze gedekt zullen worden. De Raad van Advies adviseert de Regering om de toelichting aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering geeft aan dat de investeringen eind 2013 worden gedaan. Er zijn in 2013 dan ook nog nauwelijks (reguliere) onderhoudskosten. In de meerjarenbegroting zijn op diverse posten bedragen geraamd die bestemd zijn om onderhoud mee te financieren. Voorbeelden hiervan zijn een structureel bedrag voor onderhoud scholen van ANG 2 miljoen. Voor onderhoud van stranden is een bedrag van ANG 0,5 miljoen op de begroting opgevoerd. Bij enkele investeringen zal in subsidiebijdragen en in de subsidiebeschikkingen worden opgenomen wat de afspraken zijn ten aanzien van het onderhoud van de faciliteiten.

De Raad van Advies meent dat uit de toelichting niet op te maken is of er ten behoeve van het programma Plan Nashonal Pa Desaroya Barrio reeds kosten zijn gemaakt. Indien dat zo is dient naar de mening van de Raad van Advies slechts het resterende bedrag te worden overgeheveld naar de Stichting Fonds

voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid. De Raad van Advies adviseert de Regering om zowel de ontwerpnota van wijziging als de toelichting aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering geeft aan dat in 2013 voor het Plan Nashonal Pa Desaroya Bario geen kosten zijn gemaakt. Het gehele bedrag is dan ook beschikbaar en kan daarom worden overgeheveld. Deze opmerking vormt derhalve geen aanleiding het ontwerp aan te passen.

De Raad van Advies geeft aan dat in de toelichting op het Ministerie van Justitie, onder “Functie 12 politie” (pagina 9 van de Algemene beschouwingen), staat dat vanaf 2014 op de gewone dienst ruim ANG 4,0 miljoen wordt opgevoerd ten behoeve van uitgaven in het kader van overwerk van de politiekorps. De Raad van Advies constateert dat deze uitgaven een structureel karakter hebben. In verband hiermee rijst bij de Raad van Advies de vraag hoe deze kosten zijn ontstaan. Het is niet uit de toelichting af te leiden wat de oorzaak is voor deze vrij forse verhoging. Vervolgens rijst bij de Raad van Advies de vraag in hoeverre dit te maken heeft met incidentele factoren of met een structurele toename in de politieactiviteiten als gevolg van de zichtbare toename van de criminaliteit op het eiland. Indien het om een structurele toename in de politieactiviteiten gaat, moet volgens de Raad van Advies een gedegen onderzoek plaatsvinden naar de eigenlijke oorzaken hiervan zodat geschikte en gepaste oplossingen hiervoor kunnen worden aangedragen. De Raad van Advies is van oordeel dat de toelichting op voornoemd onderdeel onvoldoende is en adviseert de Regering om de toelichting rekening houdend met het bovenstaande aan te passen.

De Regering geeft het volgende aan. Het beschikbare bedrag voor overwerk wordt de laatste jaren overschreden. Dit komt mede door diverse activiteiten die plaatsvinden die niet zijn begroot, zoals:

- Grootschalige moordonderzoeken,
- Beveiliging Ministers en Parlementariërs,
- Voortschrijdend inzicht bij de regering die acties vergen die niet gebudgetteerd waren.

De Regering heeft een extra bedrag van ANG 4,0 miljoen beschikbaar gesteld voor overwerk. Genoemde acties kunnen resulteren in een beroep op het totale budget van overwerk dat hoger kan zijn dan ANG 12,3 miljoen. Het overwerk van de politie zal in het licht van de implementatie van de plannen van aanpak en het stringente beleid van de overheid om de personeelskosten te reduceren tegen het licht worden gehouden, waarbij slechts in uiterste noodzaak extra budget voor overwerk beschikbaar kan komen vanuit heralocatie binnen de justitiebegroting.

De Raad van Advies vraagt om bijzondere aandacht van de Regering voor de eventuele negatieve gevolgen die de ontwikkeling van enkele commerciële kavels buiten het stadcentrum kunnen hebben voor de binnenstad en de andere commerciële centra en adviseert de Regering om in de toelichting daarop in te gaan, in het licht van de huidige economische situatie en zoals geprojecteerd voor de volgende twee jaren.

De Regering geeft aan dat deze activiteiten op een gebalanceerde wijze zullen worden ontwikkeld, zodat het door de Raad van Advies genoemde risico zich niet voordoet.

In de toelichting op het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur, onder “functie 75 Agrarische zaken en Visserij” (pagina 18 van de Algemene Beschouwingen) staat dat de landsbijdrage in de Basisverzekering Ziektekosten in het jaar 2016 te hoog is gebudgetteerd. De Raad van Advies merkt op dat de landsbijdrage vanaf het jaar 2016 wordt verlaagd in de ontwerpnota van wijziging. De Raad van Advies vindt dat de conclusie van de Regering dat de landsbijdrage te hoog is gebudgetteerd onvoldoende onderbouwd is. De Raad van Advies adviseert de Regering om in de toelichting op het bovenstaande in te gaan.

De Regering geeft aan dat bij de ontwerpbegroting 2013 het bedrag dat in 2017 moet worden betaald aan de landsbijdrage opgenomen was in 2016. Dus dit was een omissie. Deze omissie wordt in onderhavige Nota van Wijziging

gecorrigeerd. De Regering heeft de Algemene beschouwingen hiermee aangevuld.

De Raad van Advies merkt op dat een tweetal kostenposten van de gewone dienst naar de kapitaaldienst wordt overgeheveld. Het betreft de kosten voor materiaal en boeken voor vrij (gratis) onderwijs en investeringen ten behoeve van de ontwikkeling van de Curaçaose financiële dienstverlening. De Raad van Advies adviseert de Regering om bovengenoemde overheveling op basis van het SNA systeem in de toelichting te onderbouwen.

De regering merkt het volgende op. De System of National Accounts (SNA) onderscheid ‘non-financial assets’ en ‘financial assets’ , waarvan het eerste weer onderverdeeld kan worden in ‘produced’ en ‘non-produced’ assets. Onder ‘produced’ valt ook ‘fixed’ assets, welke als volgt gedefinieerd wordt:

“Fixed assets are produced assets that are used repeatedly or continuously in production processes for more than one year. The distinguishing feature of a fixed asset is not that it is durable in some physical sense, but that it may be used repeatedly or continuously i production over a long period of time.”

Uit bovenstaand definitie en aangezien de studieboeken over meerdere jaren gebruikt zullen worden, kan geconcludeerd worden dat de investering in studieboeken aangemerkt kan worden als activa verruimend en daarom opgevoerd wordt op de Kapitaaldienst. De investeringen ten behoeve van de ontwikkeling van de Curaçaose financiële dienstverlening hebben tot doel het groeipotentieel van de Curaçaose economie te vergroten en worden daarom opgevoerd op de Kapitaaldienst.

De Regering heeft de Algemene Beschouwing conform het bovenstaande aangevuld.

De Minister van Financiën heeft in zijn brief van 10 juli 2013 met de daarbij behorende bedragen aangekondigd dat er een bedrag van ANG 6,3 miljoen in 2013 geïnvesteerd zal worden in het onderhoud van schoolgebouwen, aldus de Raad van Advies. De Raad van Advies merkt op dat dit bedrag niet voorkomt in

de tabel op pagina 15 van de Nota van Financiën. De Raad van Advies adviseert de Regering om de Nota van Financiën op bovengenoemd punt te herzien.

De Regering geeft aan dat de investeringen voor de renovatie en nieuwbouw van scholen in de Landsverordening van de 14de februari 2013 tot vaststelling van de Begroting van Curaçao voor het dienstjaar 2013 zijn opgenomen. Het betreft een totaal bedrag van ANG 10,0 miljoen. Deze opmerking vormt derhalve geen aanleiding het ontwerp aan te passen.

De Raad van Advies leidt uit “Tabel 6. Mutaties op de belastingopbrengsten” (pagina 9 van de Nota van Financiën) af dat de directe belastingopbrengsten, met name de opbrengsten uit de loonbelasting en de winstbelasting vanaf het jaar 2016 drastisch afnemen. Uit de Nota van Financiën valt niet expliciet af te leiden wat de redenen zijn waarom genoemde directe belastingopbrengsten afnemen terwijl de reële economische groei vanaf het jaar 2015 volgens “tabel 4. Economische grootheden” (pagina 7 van de Nota van Financiën) toeneemt. De Raad van Advies adviseert de Regering om in de Nota van Financiën het verloop van de belastingopbrengsten in relatie tot de geprojecteerde groeicijfers duidelijker toe te lichten.

De Regering geeft aan dat in de meerjarenramingen rekening gehouden wordt gehouden met lastenverlichting in de inkomstenbelasting en winstbelasting vanaf 2015 indien de uitvoering van het sanerings- en groeipad in overeenstemming met de projecties verloopt.

De opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard zijn conform door Raad van Advies aanbevolen aangepast.

Concluderend geeft de Raad van Advies de regering in overweging de ontwerpnota van wijziging bij de Staten in te dienen, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Raad van Advies van Advies heeft bij brief van 7 mei 2013, met nummer RA/09-13-LV, advies uitgebracht over het onderhavige ontwerp. Hieronder wordt op dit advies ingegaan. Hierbij wordt de structuur van dat advies aangehouden.

Inleiding

De Raad van advies geeft aan dat in de Algemene Beschouwingen in de eerste paragraaf onder “Inleiding” staat dat de vertaling van het beleid van de regering in de Begroting voor het dienstjaar 2013 (Begroting 2013) bij Suppletoire Begroting zou geschieden.

Uit het voorgaande volgt dat uit het voorliggende ontwerp ook het beleid van de nieuwe regering dient te blijken. Die “vertaling van het beleid van de (huidige) regering” is naar het oordeel van de Raad bij een aantal ministeries (bijvoorbeeld het Ministerie van Justitie op pagina 14, of het Ministerie van Economische Ontwikkeling op pagina 19) duidelijk, maar “het vertaalde beleid” blijkt niet uit het cijfermatige gedeelte van de toelichting. Daarnaast verwacht de Raad dat de voorgenomen wetswijzigingen als gevolg van dat nieuwe beleid, ook in cijfermatige wijzigingen in de meerjarenbegroting resulteert. Dat laatste ontbreekt over het algemeen, behalve bij de belastingopbrengsten en een beperkt aantal ministeries.

De Raad adviseert de regering in de Algemene Beschouwingen meer aandacht te geven aan het uitwerken van het beleid zowel tekstueel als cijfermatig.

De Regering geeft hierbij aan dat de beleidswijzigingen niet altijd een cijfermatige aanpassing van de Begroting 2013 tot gevolg moeten hebben. Waar dat wel het geval is, is dat opgenomen in de Algemene Beschouwingen.

Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn

De Raad van Advies geeft aan dat Onder subfunctie “176301 Jeugdzorg” een verhoging is opgenomen van bijna NAf 1,77 miljoen (pagina 22 van het ontwerp). Ook op de meerjarenbegroting is een vergelijkbare verhoging waar te nemen. De verhoging gebeurt budgetneutraal door de subfunctie “176303 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. Zorg” met een even groot bedrag te verlagen.

Op pagina 43 van de Algemene Beschouwingen, laatste alinea, staat dat het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn budgetneutrale wijzigingen heeft toegepast ter financiering van een verplichting van subsidie aan acht verschillende stichtingen. Er wordt niet onderbouwd waaruit die verplichtingen voortvloeien, terwijl juist elders ingekort wordt op subsidies.

De Raad van Advies adviseert de regering in de Algemene Beschouwingen meer specifiek aan te geven waaraan het extra bedrag opgenomen op subfunctie “176301 Jeugdzorg” zal worden besteed.

De Regering heeft de Algemene Beschouwingen conform het voorstel van de Raad van Advies aangepast.

Ministerie van Financiën

De Raad van Advies juicht toe en onderstreept de publiek-private samenwerking tussen de regering en de Curaçao International Financial Center (CIFC) (pagina 50 van de Algemene Beschouwingen).

Uit de toelichting blijkt echter niet waar de bijdrage specifiek voor bestemd is en welke prestaties en resultaten en over welke termijn verwacht worden van de CIFC. De Raad acht het louter aangeven van de speerpunten van de CIFC in dit geval niet voldoende en adviseert de Regering in de Algemene Beschouwingen daarop in te gaan.

De Regering heeft de Algemene Beschouwingen conform het voorstel van de Raad van Advies aangepast.

De Raad van Advies adviseert daarnaast om voor wat betreft bedoelde samenwerking specifieke evaluatiemomenten in te bouwen om vast te stellen in hoeverre de beoogde doelstellingen gerealiseerd zijn.

De Regering zal rekening houden met het commentaar van de Raad van Advies bij het opstellen van het samenwerkingsovereenkomst.

Nota van Financiën

De Raad van Advies merkt aan dat op pagina 6 van de Nota van Financiën voor de dienstjaren 2013 tot en met 2016 uitgegaan wordt van een inflatiepercentage van 2,1%.

Dit percentage is naar het oordeel van de Raad zowel in historisch als in huidig perspectief zeer laag. De Raad van Advies adviseert de regering na te gaan of genoemd percentage wellicht bijgesteld moet worden.

De Regering merkt op dat uit de analyse die is gemaakt de Regering geen aanleiding ziet om het percentage aan te passen.

De Raad van Advies meldt dat op pagina 9 van de Nota van Financiën staat dat computer en randapparatuur evenals cosmetica niet onder de goederen en diensten met het hogere tarief van de omzetbelasting vallen. De aanpassingen die in het ontwerp worden voorgesteld hebben daarmee te maken en met het feit dat het gedifferentieerde tarief voor de omzetbelasting later dan gepland in werking is getreden.

De Raad van Advies merkt daarover op dat ook “make-up, bijoutherieën, juwelen en sieraden en parfum, reuk- en toiletwaters” anders dan oorspronkelijk de bedoeling was en waarmee in de Begroting 2013 rekening is gehouden, niet onder de goederen en diensten met het hogere tarief van de omzetbelasting vallen.

Uit de Nota van Financiën leidt de Raad van Advies niet af welk bedrag gederfd wordt door het schrappen van laatstgenoemde goederen uit het oorspronkelijke ontwerp om het gedifferentieerd tarief voor de omzetbelasting te regelen. Evenmin wordt uit de Nota van Financiën duidelijk hoe het gederfde bedrag gecompenseerd zal worden.

De Raad van Advies adviseert de Regering in de Nota van Financiën ook met bovengenoemd aspect rekening te houden.

De Regering geeft aan dat in de Nota van Financiën wordt aangegeven dat voor de structurele dekking van de derving van de inkomsten van omzetbelasting, de zegelverordening (P.B. 1956, no. 108) aangepast zal worden, zodat er meer opbrengsten gegenereerd worden. Verder geeft de Regering het volgende aan.

Om invulling te geven aan het principe dat de aanpassingswetgeving budgetneutraal moet worden uitgevoerd wordt gewerkt aan een aanvullend pakket van compenserende maatregelen. In de Landsverordening Omzetbelasting die recentelijk is geaccordeerd door de Staten en die begin mei 2013 in werking is getreden is er een bepaling opgenomen waarin wordt geregeld dat via Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, de tarieven van de zegelbelasting kunnen worden aangepast. De voorbereidingen in verband hiermee zijn volop aan de gang om de tegenvaller die ontstaan is door de latere invoering van de gedifferentieerde Omzetbelastingtarief te compenseren. Bovendien wordt er ook gewerkt aan de mogelijke aanpassingen van leges en retributies zoals tewerkstelling – en verblijfsvergunningen. Beide vergunningen kunnen ook via Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden aangepast. Tenslotte zal de uitstroom aan personeel gehandhaafd worden hetgeen zal leiden tot lagere personeelskosten.

In onderstaande Tabel wordt de onderbouwing van de derving van inkomsten in 2013 en structureel aangegeven.

Berekening Inkomstenderving 2013

			inkomsten overheid invoer per 1 maart 2013
opbrengst computer per jaar	16.000.000	3%	400.000
opbrengst cosmetica en parfums per jaar	22.000.000	3%	550.000
opbrengst bijoutherieën per jaar	25.000.000	3%	<u>625.000</u>
			1.575.000
inkomsten invoer OB per 1 maart	17.500.000		

derving uithalen computer en cosmetica, parfums en bijoutherieën uit pakket	<u>1.575.000</u>		
inkomsten na uithalen Computer en Cosmetica en bijoutherieën	15.925.000		
derving i.v.m. invoer per 1 mei	<u>2.925.000</u>		
Totaal opbrengst 2013 verhoging OB	13.000.000		
Totale derving 2013	4.500.000		

Berekening Inkomstenderving Structureel

			inkomsten overheid per jaar
opbrengst computer per jaar	16.000.000	3%	480.000
opbrengst cosmetica en parfums per jaar	22.000.000	3%	660.000
opbrengst bijoutherieën per jaar	25.000.000	3%	<u>750.000</u>
			1.890.000

Op pagina 9 van de Nota van Financiën staat voorts onder “Indirecte belastingen” dat de Zegelverordening zal worden aangepast, zodat er meer opbrengsten gegenereerd zullen worden.

Uit de tabel op pagina 10 van de Nota van Financiën wordt onder indirecte belastingen een verlaging volgens de Raad van Advies verwacht onder “Overige”. De Raad adviseert de Regering aan te geven welke verlagingen onder “Overige” verwacht worden die de stijging van de opbrengsten als gevolg van de aanpassing van de Zegelverordening, teniet zullen doen.

De Regering wil aangegeven dat de tabel op pagina 10 van de Nota van Financiën de totale opbrengsten van de belastingen inclusief de eerste suppletoire begroting 2013 weergeeft.

Onder de categorie “Overige” is een verlaging van circa ANG 10 miljoen waar te nemen. Dit komt doordat de logeergastenbelasting (die onder de categorie “overige” valt) vanaf 2014 wordt ingebed in de omzetbelasting. Gelet op het feit dat de grondslag voor de logeergastenbelasting en omzetbelasting identiek is, alsmede de wens tot het verminderen van het aantal belastingverordeningen,

wordt de logeergastenbelasting in de omzetbelasting ingebed. Hiermee wordt bovendien bereikt, dat de administratieve lasten van de betrokken belastingplichtigen enigszins worden verminderd. Deze wijziging is opgenomen in de goedgekeurde Begroting 2013, en is ook toegelicht in de Nota van Financiën van de Begroting 2013.

De Raad van Advies adviseert de Regering voorts er rekening mee te houden dat, vanwege de korte termijn om de invoering te regelen van de wijziging van het tarief van de omzetbelasting per 1 mei 2013, de opbrengsten wellicht minder zullen zijn dan in de Eerste Suppletoire Begroting 2013 wordt verwacht. De Raad van Advies adviseert de Regering om reeds nu in het ontwerp rekening te houden met het voorgaande.

De Regering geeft aan dat de plannen om de inkomstenderving als gevolg van de verlate en gewijzigde introductie van de differentiatie in de omzetbelasting in eerste instantie ten laste van de post onvoorziene uitgaven te zullen dekken en middels de aanpassing van de zegelbelasting in de tweede helft van het jaar hier permanente dekking voor aan te wijzen. Tevens verwijst de Regering in dit verband naar het besluit om slechts 50% van de budgetten vrij te geven ten laste waarvan verplichtingen mogen worden aangegaan die voorts een looptijd van hoogstens 6 maanden mogen hebben. Tot slot geeft de Regering aan dat thans in de loop naar de onderhandelingen met de overheidsvakbonden aanvullende maatregelen worden voorbereid teneinde budget binnen de begrotingsgrenzen vrij te maken.

Tot slot wil de Regering aangeven dat de derving als gevolg van de verlate en gewijzigde introductie van de differentiatie in de omzetbelasting, alsmede de dekking ervan reeds verwerkt is in het onderhavige ontwerp.

De Raad van Advies geeft aan dat op pagina 53 van de Algemene Beschouwingen een bedrag wordt genoemd van NAF 2,0 miljoen. Dat bedrag komt volgens voormelde raad niet voor in de tabel op pagina 14 van de Nota van Financiën. De Raad van Advies verzoekt de Regering dit toe te lichten.

De Regering geeft aan dat in de tabel op pagina 14 van de Nota van Financiën een bedrag van ANG 1,9 miljoen wordt gevoteerd op de begrotingspost Immateriële Vaste Activa en ANG 0,1 miljoen op de begrotingspost kantoorapparatuur. De som van deze twee bedragen is ANG 2,0 miljoen.

Concluderend geeft de Raad van Advies de Regering in overweging de ontwerplandsverordening bij de Staten in te dienen, nadat met vorenstaande opmerkingen rekening zal zijn gehouden.

In de hierna volgende hoofdstukken wordt waar nodig nader ingegaan op het advies van de Raad van Advies aangaande het onderhavige ontwerp. Teneinde de overzichtelijkheid te verbeteren wordt hier vorm aan gegeven met behulp van een markering in de linker zijlijn.

Advies College Financieel Toezicht

De ontwerpnota van wijziging op landsverordening tot wijziging van de landsverordening van de 14de februari 2013 tot vaststelling van de begroting van Curaçao voor het dienstjaar 2013 is, overeenkomstig het bepaalde in het Besluit financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten, voor advies voorgelegd aan het College financieel toezicht. Het College financieel toezicht heeft bij brief van 5 augustus 2013, met kenmerk Cft 201300359, advies uitgebracht over het ontwerp.

Het College financieel toezicht adviseert om de aanvullende maatregelen die benodigd zijn om de in de begroting opgenomen besparingen te realiseren, zoals de investering in centrale huisvesting, op te nemen in de ontwerpnota van wijziging.

De Regering geeft aan dat de onderhavige ontwerpnota van wijziging is aangepast zodat voorzien wordt in de investering ten behoeve van de centrale huisvesting.

Het College Financieel toezicht geeft aan om de investeringen en bijbehorende financiering consistent te presenteren zodat duidelijk is welke investeringen worden gedaan en voor welk bedrag leningen worden aangegaan. Tevens dient dit aan te sluiten bij het overzicht met concrete leningsvoornemens, zoals het College financieel toezicht dit separaat heeft ontvangen, aldus het College financieel toezicht .

De Regering geeft aan dat alle voorgenomen investeringen moeten worden opgenomen in de begroting en voldoen aan de System of National Accounts (SNA) eisen. Middels de Nota van Wijziging worden de projecten in de begroting 2013 opgenomen. Niet alle projecten hebben eenzelfde tijdsduur. In het concrete leningenoverzicht aan het College Financieel toezicht zijn die projecten opgenomen waarvan de regering op dat moment het voornemen had deze via leningen te financieren. De andere projecten zullen op een ander moment of via een aanvullend bericht aan het College Financieel toezicht worden gecommuniceerd.

Het College financieel toezicht merkt op dat uitgebreider dient te worden ingegaan op de investeringen die zijn afgevoerd van de begroting (het nieuwe ziekenhuis) en informatie te verstrekken over de meest actuele stand van zaken op dit terrein.

De Regering heeft onderstaande tekst aan de algemene beschouwingen toegevoegd:

“De Regering is zich bewust van het belang van een nieuw ziekenhuis. Het nieuwe ziekenhuis is echter van de begroting afgevoerd naar aanleiding van een motie van de Staten. Deze motie hield in dat de financiering van het ziekenhuis via andere geldstromen zou worden gerealiseerd dan via de begroting. Middels het afvoeren van het ziekenhuis van de kapitaaldienst van de begroting is aan deze motie invulling gegeven. Hoewel het nieuwe ziekenhuis hoofdzakelijk via andere geldstromen gefinancierd zal worden, zal het nieuwe ziekenhuis gerealiseerd worden. Hierover worden in dit stadium finale afspraken gemaakt. De positieve stimulans voor de economie blijft gehandhaafd, en wordt zelfs groter door de extra investeringen zoals

opgenomen in de onderhavige ontwerpnota van wijziging. Tevens zal de kwaliteit van de zorg gegarandeerd blijven zoals gepland en zal het beheersbaar maken van de medische tarieven gehaald worden. Er wordt van daaruit dan ook geen effect op de meerjarenbegroting verwacht.”

Het College financieel toezicht adviseert de afschrijvingen en interestlasten op de gewone dienst aan te passen naar aanleiding van de wijzigingen inzake de investeringen. Deze mutaties dienen cijfermatig onderbouwd te zijn middels een koppeling naar de voorgenomen en afgevoerde investeringen en bijbehorende financiering, aldus het College financieel toezicht.

De Regering geeft aan dat de veranderingen in de afschrijvingen en interestlasten die het gevolg zijn van de wijzigingen in de investeringen meerjarig in de onderhavige ontwerpnota van wijziging zijn verwerkt. Deze kosten, die geen uitgaven zijn, worden een maal per jaar, bij de opmaak van de jaarrekening, op basis van de laatste inzichten met betrekking tot de gerealiseerde investeringen, geboekt. De effecten van de voorgenomen investeringen op dit vlak zijn daarom niet van invloed op het uitvoeringsjaar 2013 maar pas vanaf 2014. In de ontwerpbegroting 2014 zijn de afschrijvingen en interestlasten uiteraard naar de laatste inzichten verwerkt.

Het College financieel toezicht adviseert om het reguliere onderhoud (waarvoor niet geleend kan worden, waaronder ook het achterstallig onderhoud van scholen) en het reguliere onderhoud behorende bij de nieuwe voorgenomen investeringen te verwerken op de gewone dienst

De Regering geeft aan dat ten laste van het bedrag van ANG 10,0 miljoen de volgende werkzaamheden zullen plaatsvinden:

1. Renovatie van scholen, waarvan de levensduur van het gebouw zal worden verlengd.
2. Nieuwbouw van Scholen

De Regering geeft aan dat de investeringen eind 2013 worden gedaan. Er zijn in 2013 dan ook nog nauwelijks (reguliere) onderhoudskosten. In de

meerjarenbegroting zijn op diverse posten bedragen geraamd die bestemd zijn om onderhoud mee te financieren. Voorbeelden hiervan zijn een structureel bedrag voor onderhoud scholen van ANG 2 miljoen. Voor onderhoud van stranden is een bedrag van ANG 0,5 miljoen op de begroting opgevoerd. Bij enkele investeringen zal in subsidiebijdragen en in de subsidiebeschikkingen worden opgenomen wat de afspraken zijn ten aanzien van het onderhoud van faciliteiten.

Het College financieel toezicht adviseert om de dekking op te voeren ter compensatie van tekorten uit voorgaande jaren ter grootte van ANG 72 miljoen (uiterlijk in 2015), waarbij dit bedrag nog kan wijzigen als gevolg van het definitieve tekort op de gewone dienst over 2012.

De Regering heeft onderstaande tekst aan de algemene beschouwingen toegevoegd:

“Met betrekking tot deze compensatie staat nog een discussiepunt met het College financieel toezicht open. Het gaat hierbij om de hoogte van de gelden uit de Belastingregeling Koninkrijk (BRK). Afsproken is hierover het oordeel van de Algemene rekenkamer en de SOAB af te wachten. Mochten beide in hun rapport op de jaarrekening 2010 van mening zijn dat de BRK-reserve ten onrechte is gevormd, dan zou dit betekenen dat de meerjarig aangedragen dekking van oude tekorten ontoereikend zou zijn. Mocht echter blijken dat de BRK-reserve wel terecht gevormd is voor het bedrag dat Curaçao altijd heeft aangegeven, dan hoeft er geen additionele dekking aangedragen te worden. De conclusies van de SOAB zijn nog niet bekend. De regering trekt in dit stadium dan ook nog geen finale conclusies. In dit kader merkt de Regering op dat verwacht wordt dat dit jaar alsnog voldaan wordt aan dit punt van de aanwijzing.”

Het College financieel toezicht adviseert om de Staten, conform artikel 47 van de comptabiliteitsvoorschriften, te informeren over aanpassingen van de begroting die niet middels een begroting of begrotingswijziging aan de Staten kunnen worden voorgelegd omdat het begrotingsjaar reeds is verstreken.

De Regering geeft het volgende aan. In artikel 42 van de Landsverordening comptabiliteit 2010 wordt de Minister van Financiën verplicht informatie aan de Staten te verstrekken over de uitvoering van de begroting. De datum van 15 mei voor het voorlopig verslag van het voorafgaande dienstjaar, vloeit voort uit de in artikel 20 gestelde datum van 30 april waarop de jaarrekening over een dienstjaar wordt opgemaakt. Deze datum ligt twee maanden na de in artikel 3 lid 4 gestelde “sluitingsdatum” van 1 maart, waarop oplevering van goederen en diensten ten laste van het voorgaande jaar mag plaatsvinden. Het financiële beeld over het voorgaande dienstjaar moet dus op hoofdlijnen op 30 april bekend zijn, aangezien er dan geen boekingen meer mogen plaatsvinden in het voorgaande dienstjaar. Een termijn van twee weken is dan benodigd om hierover een voorlopig verslag op te stellen, vooruitlopend op de formele jaarrekening, die conform artikel 49 van de Landsverordening comptabiliteit 2010 vóór 1 september door de Minister van Financiën wordt opgesteld.

De Regering reageert als volgt op het advies van het College financieel toezicht van 17 april 2013 (Cft 201300211) over de ontwerplandsverordening tot wijziging van de Landsverordening van de 14de februari 2013 tot vaststelling van de Begroting van Curaçao voor het dienstjaar 2013. Hierbij wordt de structuur van dat advies aangehouden.

Oordeel

Het College financieel toezicht komt tot de conclusie dat de concept eerste begrotingswijziging niet volledig is. Informatie over het nieuwe ziekenhuis en mogelijke gevolgen voor de begroting, de voortgang ten aanzien van de reparatiewetgeving van de basisverzekering en de verhoging van de nutstarieven ontbreken. Verder is het College financieel toezicht het oneens met het voornemen van Curaçao om in strijd met de vacaturestop niet-kritische functies in te vullen. Daarnaast vindt het College meer in het algemeen dat de toelichtingen op zowel de gewone dienst als de kapitaaldienst veelal beperkt zijn.

De Regering zal puntsgewijs ingaan op het oordeel van het College financieel toezicht.

Nieuw Ziekenhuis

Het College financieel toezicht brengt naar voren dat de Staten een motie hebben aangenomen om het nieuwe ziekenhuis niet langer op het Amstelterrein te bouwen, maar op de locatie van het Sehos. Het kabinet heeft volgens het College financieel toezicht deze motie op dit moment in beraad en is van plan een second opinion aan te vragen. Het College financieel toezicht wijst erop dat er mogelijk grote gevolgen zijn voor de begroting van het land, waaronder de kosten van het eventueel stopzetten van het project op het Amstelterrein en de gevolgen daarvan voor de economische groei. Om deze eventuele gevolgen tijdig te kunnen compenseren is snelle besluitvorming noodzakelijk; later in het jaar wordt het steeds moeilijker om de begroting fundamenteel te wijzigen. Het College financieel toezicht herinnert aan de nog steeds geldende voorwaarde uit de aanwijzing dat alleen tot een lening voor een nieuw ziekenhuis overgegaan kan worden indien er een sluitende businesscase beschikbaar is en er maatregelen zijn doorgevoerd om een verantwoorde exploitatie mogelijk te maken. Het College financieel toezicht verwacht tijdig geïnformeerd te zullen worden over zowel de voortgang van de economische structuuragenda als geheel, als specifiek over de voortgang van de bouw van het ziekenhuis.

Zoals het College financieel toezicht zelf heeft aangegeven heeft de Regering de motie van de Staten in beraad en heeft een second opinion aangevraagd. Aan de hand hiervan zal de Regering deze zaak afhandelen. Uiteraard zullen de eventuele gevolgen hiervan voor de overheidsfinanciën verwerkt worden in een Landsverordening tot wijziging van de begroting.

Het College financieel toezicht merkt ten aanzien van de basisverzekering aan dat de Regering van Curaçao heeft aangegeven met reparatiewetgeving te komen. Het College financieel toezicht stelt te hebben begrepen dat op dit moment over de invulling van de reparatiewetgeving nog niet formeel is besloten waardoor deze nog niet kan worden verwerkt in de begrotingswijziging. Het College financieel toezicht adviseert om de laatste stand van zaken omtrent de reparatiewetgeving wel tekstueel op te nemen in de eerste begrotingswijziging aanvullend met de notie dat deze budgettair neutraal zal geschieden. Dat de reparatiewetgeving er komt is namelijk al besloten, evenals dat deze budgetneutraal zal moeten plaatsvinden, aldus het

College financieel toezicht. Volgens het College financieel toezicht kan hierin tevens aangeven worden dat concrete aanvulling in de tweede begrotingswijziging opgenomen zal worden.

De Regering heeft besloten om het zorgpakket uit te breiden met tandheelkundige zorg, brillen en prothesen voor on- en minvermogenden en 60-plussers met uitzondering van diegenen die een inkomen hebben die meer bedraagt dan ANG 3.500,- per maand. Om deze meerkosten te compenseren is als compensatie aanvullend aangewezen:

- Het handhaven van de Receptregelvergoeding op ANG 7,- zoals dit wettelijk is vastgesteld. Hierbij vervalt de procentuele marge van de voormalige BZV fondsen PP en SGTZ. Het verwachte effect bedraagt ANG 2 miljoen per jaar;
- een besparing op de kosten van medische specialistische zorg in samenhang met de intensivering van de ligdagcontrole bij de klinieken. Het verwachte effect bedraagt ANG 2,5 mln. per jaar;
- een verlaging in de beheerskosten van de SVB daar de fusie van de BZV/SVB is voltooid en dit jaarlijks een besparing van ANG 2,1 mln. zal moeten opleveren.

In de reparatiewetgeving zal tevens gewerkt worden aan de uitvoering van de motie van de Staten waarbij Statenleden en Ministers ondergebracht zullen worden in de basisverzekering. Voor het eind van het 2de kwartaal 2013 zal deze nieuwe wetgeving in procedure worden gebracht en aangeboden zijn aan de Staten voor de benodigde goedkeuring.

Het College financieel toezicht heeft aan dat er in de begrotingswijziging niets is opgenomen over de verhoogde tarieven van Aqualectra die in februari zijn doorgevoerd en de daarmee samenhangende hogere kosten voor de overheid als grootafnemer. Deze tariefsverhoging brengt hogere lasten met zich mee en heeft daarmee effect op de gewone dienst. Hiervan is aangegeven dat de extra kosten als gevolg van de tariefsverhoging bij Aqualectra worden gefinancierd uit besparingsoverschotten tengevolge van de taakstelling op apparaatskosten. Volgens het College financieel toezicht ontbreekt een concrete cijfermatige onderbouwing hiervan in de begrotingswijziging. Het College financieel toezicht is van mening dat de tariefsverhoging wel opgenomen moet worden in de begrotingswijziging evenals de gekozen dekking hiervoor.

De Regering geeft hierbij aan dat Operationele kosten die vanwege de algemene prijsontwikkeling, maar ook als gevolg van duurdere benzine en utiliteitsproducten, dreigen toe te nemen, dienen binnen de begroting, dus budgetneutraal, te worden gecompenseerd. Dit is aangegeven in de door de Regering geacordeerde Beleidsnota van de Minister van Financiën (Voorbereiding Ontwerpbegroting 2013). In dit verband is de Regering bezig met het traject Optimalisatie van het apparaat waarbij de (meerjarige) contractuele verplichtingen van de overheid in kaart worden gebracht. Hierbij worden normen geformuleerd (bijvoorbeeld hoeveel medewerkers kunnen op een printer/kopieermachine draaien). De huidige situatie zal tegen deze normen afgezet worden om vast te stellen waar een overschot en waar een tekort heerst in het overheidsapparaat. Middels interne verschuivingen zullen de tekorten worden opgevangen en aan het einde de boventalligheid in ingekochte diensten worden beëindigd. Op de middellange termijn is de Regering bezig met de centrale huisvesting. Hierdoor zullen synergie-effecten worden behaald die de operationele kosten van de overheid verder zullen drukken.

Vacaturestop

Het College financieel toezicht geeft aan dat in de begrotingswijziging is opgenomen dat er zes medewerkers zijn aangesteld als strandverzorgers voor het onderhoud van de stranden. Het College financieel toezicht merkt op dat er conform de aanwijzing een vacaturestop geldt en dat hier alleen van kan worden afgeweken indien het kritische functies betreffen dan wel indien er genoeg deugdelijke onderbouwing is om hiervan af te wijken. Op dit moment is er in de begrotingswijziging onvoldoende onderbouwing opgenomen om af te kunnen wijken van de vacaturestop zoals opgesteld in de aanwijzing. Het College financieel toezicht vraagt zich meer in het algemeen af hoe de interne controle met betrekking tot de vacaturestop is vormgegeven en verzoekt om hier nader op in te gaan, ook gezien het feit dat er onlangs een aantal politieke assistenten zijn aangenomen.

De Regering geeft aan dat aanvragen voor het openstellen van vacatures door het Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening getoetst worden aan de criteria van de kritische functies in het kader van de vacaturestop. Nadien vindt er ook nog een financiële toets plaats op het beschikbaar zijn van

voldoende budget in de begroting. Ook in het geval van de strandverzorgers is door het Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening positief geadviseerd en heeft vooral een financiële toets plaatsgevonden, waaruit bleek dat het goedkoper was om de betreffende medewerkers in dienst te nemen vergeleken met het uitbesteden van deze werkzaamheden. Curaçao had daarbij dus een financieel belang, hetgeen een der criteria is om toch tot invulling van vacatures over te kunnen gaan, ondanks dat de functie zelf niet als kritisch is omschreven. In dit geval was er geen sprake van het openstellen van een vacature, maar van een beleidswijziging om uitbested werk weer in eigen beheer te gaan doen. Ook omgekeerde situaties kunnen zich voordoen, waarbij bestaande taken uitbested gaan worden.

Voor wat betreft de kabinetsmedewerkers van de ministers wordt binnen Curaçao een afwijkende procedure gevolgd. Het gaat ook hier niet om opengestelde vacatures die via een sollicitatieprocedure worden ingevuld, maar om door de ministers zelf aangedragen medewerkers, waar het vertrouwen in de desbetreffende persoon een zwaarwegend criterium is.

Toelichtingen en onderbouwingen

Het College financieel toezicht verzoekt om de hoogte van het besparingsverlies bij de omzetbelasting en de structurele dekking via de zegelbelasting financieel te onderbouwen en de voorgestelde mutaties op de kapitaaldienst uitgebreider toe te lichten. Op deze manier wordt de informatiewaarde van het document voor de Staten aanzienlijk verbeterd, aldus het College financieel toezicht.

Aanvullend pakket van compenserende maatregelen

Om invulling te geven aan het principe dat de aanpassingswetgeving budgetneutraal moet worden uitgevoerd wordt gewerkt aan een aanvullend pakket van compenserende maatregelen. In de Landsverordening Omzetbelasting die recentelijk is geaccordeerd door de Staten en die begin mei 2013 in werking is getreden is er een bepaling opgenomen waarin wordt geregeld dat via Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, de tarieven van de zegelbelasting kunnen worden aangepast. De voorbereidingen in verband hiermee zijn volop aan de gang om de tegenvaller die ontstaan is door de latere invoering van de gedifferentieerde Omzetbelastingtarief te compenseren. Bovendien wordt er ook gewerkt aan de mogelijke aanpassingen

van leges en retributies zoals tewerkstelling – en verblijfsvergunningen. Beide vergunningen kunnen ook via Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden aangepast. Tenslotte zal de uitstroom aan personeel gehandhaafd worden hetgeen zal leiden tot lagere personeelskosten.

In onderstaande Tabel wordt de onderbouwing van de derving van inkomsten in 2013 en structureel aangegeven.

Berekening Inkomstenderving 2013

			inkomsten overheid invoer per 1 maart 2013
opbrengst computer per jaar	16.000.000	3%	400.000
opbrengst cosmetica en parfums per jaar	22.000.000	3%	550.000
opbrengst bijoutherieën per jaar	25.000.000	3%	<u>625.000</u>
			1.575.000
inkomsten invoer OB per 1 maart	17.500.000		
derving uithalen computer en cosmetica, parfums en bijoutherieën uit pakket	<u>1.575.000</u>		
inkomsten na uithalen Computer en Cosmetica en bijoutherieën	15.925.000		
derving i.v.m. invoer per 1 mei	<u>2.925.000</u>		
Totaal opbrengst 2013 verhoging OB	13.000.000		
Totale derving 2013	4.500.000		

Berekening Inkomstenderving Structureel

			inkomsten overheid per jaar
opbrengst computer per jaar	16.000.000	3%	480.000
opbrengst cosmetica en parfums per jaar	22.000.000	3%	660.000
opbrengst bijoutherieën per jaar		3%	<u>750.000</u>

	25.000.000		1.890.000
--	------------	--	-----------

Het College financieel toezicht geeft aan dat conform artikel 42 van de landsverordening Comptabiliteitsvoorschriften Curaçao de begrotingswijziging uiterlijk 15 mei 2013 bij de Staten ingediend dient te worden. Conform artikel 11, lid 2, van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten dient het advies van het College financieel toezicht over het onderhavige ontwerp met de aangepaste begrotingswijziging meegezonden te worden. Na vaststelling van de begrotingswijziging zal deze direct aan het College financieel toezicht worden voorgelegd voor een definitief advies conform artikel 12 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten .

STAATSORGANEN

Hierbij volgt de mutatie op de middelen:

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
01. Bestuursorganen	-	-	-	-
02. Algemeen Beheer Staatsorganen	-	-	-	-
11. Rechtswezen	-	-	-	-
14. Defensie	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01. Bestuursorganen	2.000.000	-	-	-
02. Algemeen Beheer Staatsorganen	-	-	-	-
11. Rechtswezen	1.302.600	-	-	-
14. Defensie	-	-	-	-
Totaal	3.302.600	-	-	-

Functie 01 Bestuursorganen

Hieronder wordt de mutaties per functie toegelicht.

Staten

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	2.000.000	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	2.000.000	-	-	-

Het betreft het opvoeren van ANG 2,0 miljoen ten behoeve van de in 2012 aangevangen renovatie van het Statengebouw aan de Wilhelminaplein.

Functie 11 Rechtswezen

Hieronder wordt de mutaties per functie toegelicht.

Gemeenschappelijke Hof van Justitie

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	1.302.600	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	1.302.600	-	-	-

Het betreft het opvoeren van ANG 1,3 miljoen ten behoeve van de in 2012 aangevangen renovatie van het gebouw de Gemeenschappelijke Hof van Justitie aan de Wilhelminaplein.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

Hierbij volgt de mutatie op de middelen:

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
03 Algemeen Beheer Algemene Zaken	-	-	-	-
07 Overige Algemeen Beheer	0	2.000.000	8.000.000	8.000.000
Totaal	0	2.000.000	8.000.000	8.000.000
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
03 Algemeen beheer Algemene Zaken	2.200.000	2.341.100	-	-
07 Overige Algemeen Beheer	-	-	-	-
Totaal	2.200.000	2.341.100	-	-

Hieronder wordt de mutaties per functie toegelicht.

Functie 01. Bestuursorganen

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de Minister van Algemene Zaken.

De beleidsmatige uitgaven op deze begrotingspost betreffen de uitgaven ten behoeve van rampenbestrijding die centraal in deze functie zijn samengebracht. De minister van Algemene Zaken is voorzitter van het rampenteam dat in actie komt in geval zich een ramp voordoet.

Om het effectief functioneren te waarborgen zijn de beschikbare fondsen voor het operationeel houden en het updaten van de werkwijze van de rampenstaf centraal samengebracht. In internationaal verband wordt gewerkt aan continue updating van de procedures en aan verdere training en kennisuitwisseling om het optimaal functioneren van de rampenstaf te kunnen waarborgen.

Functie 03 Algemeen Beheer Algemene Zaken

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	2.200.000	2.341.100	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	2.200.000	2.341.100	-	-

Na een eerste fase was verdere renovatie en inrichting van de bovenverdiepingen van de Noordvleugel te Fort Amsterdam stopgezet vanwege de Aanwijzing door de Rijksministerraad. De bedoeling is om de renovatie af te ronden. In dit kader wordt ervan uitgegaan dat de uitvoering van het project zal zorgdragen voor het scheppen van werkgelegenheid en het aanzwengelen van de economische activiteiten, met name voor de aannemersbedrijven en de bedrijven die handelen in bouwmaterialen. Hiernaast zullen ruimten beschikbaar komen voor een meer centrale huisvesting van dienstonderdelen, dichterbij het bestuurscentrum. Dit zal ten goede komen van de efficiency binnen het overheidsapparaat.

Functie 03. Algemeen beheer Algemene Zaken

Deze functie kent de hiernavolgende zorggebieden:

Zorg voor het algemeen regeringsbeleid van het Land

Coördinatie van aangelegenheden die meer dan één Ministerie raken.

Onder de functie Algemeen Beheer vallen het Kabinet van de Minister van Algemene Zaken, het Secretariaat Raad van Ministers, de Beleidscoördinatie, de Secretaris-Generaal Algemene Zaken, de Ministeriële Staf, Veiligheidsdienst Curaçao en de Directie Buitenlandse Betrekkingen (Beleidsorganisatie Algemene Zaken).

Het Kabinet van de Minister biedt operationele ondersteuning en advies aan de Minister van Algemene Zaken. Naast de vaste ondersteunende medewerkers kan de minister extern advies inwinnen op specifieke terreinen.

Het Secretariaat van de Raad van Ministers ondersteunt de Raad bij het voorbereiden en organiseren van de vergaderingen van de Raad en het voorbereiden en documenteren van de besluitvorming door de Raad. Er wordt gewerkt aan het voortdurend optimaliseren van de werkprocedures en werkprocessen.

De Beleidscoördinatie vervult een centrale coördinerende rol ten behoeve van de beleidsdirecties van alle ministeries. Vanuit deze functie worden de

strategische lijnen van het beleid bewaakt en wordt de voortgang gemeten. Daarvoor worden indicatoren en methodieken ontwikkeld om de vooruitgang op de strategische beleidsdoelstellingen te kunnen monitoren en de realisering ervan effectief te kunnen aansturen. Deze unit zal in dit begrotingsjaar worden geoperationaliseerd en effectief ingezet zodat de eenheid van beleid wordt bevorderd en de noodzakelijke financieel-economische-sociale balans wordt aangebracht in de te behalen beleidsdoelstellingen.

De Ministeriële staf verleent aan het ministerie als geheel algemeen ondersteunende en adviserende diensten met name op kerntaken rondom onder meer IT, HR, en Financiën.

Zorg voor internationale en regionale zaken

De Directie Buitenlandse Betrekkingen (Beleidsorganisatie Algemene Zaken) is in 2012 teruggekeerd naar Fort Amsterdam. De directie heeft na de schade door tropische storm Tomas in november 2010 tijdelijk een ander onderkomen moeten zoeken vanwege de schade veroorzaakt door de aanhoudende regen en de bouwvallige staat van de noordvleugel in Fort Amsterdam als gevolg van het langdurige achterstallige onderhoud. De renovatie van de noordvleugel is ter hand genomen en de benedenverdieping is nu ingericht en in gebruik genomen. De bovenste verdiepingen zijn tevens casco gerenoveerd, maar de technische en functionele (her)inrichting dienen nog plaats te vinden zodra daarvoor de fondsen beschikbaar zijn. Als de gehele Noordvleugel gebruiksklaar is, kunnen alle afdelingen van AZ worden samengebracht in Fort Amsterdam en kan externe huur worden afgestoten.

De directie is in juni 2011 een inhoudelijke en organisatorische reorganisatie gestart waaruit is gebleken dat de organisatie - die integraal is overgenomen van de Nederlandse Antillen - niet is toegesneden op de intensivering van taken na het ontstaan van Curaçao als land. Onder leiding van een tijdelijke changemanager zijn nieuwe lijnen uitgezet. In 2012 is de nieuwe directeur aangetreden die de veranderingen binnen de directie verder moet verwezenlijken en begeleiden. In het kader van de formatie analyse die overheidsbreed gaande is, worden de taken van de DBB verder aangescherpt zodat optimaal tegemoet kan worden gekomen aan de belangenbehartiging in de regio.

Wat de vertegenwoordiging van Curaçao op diplomatieke posten van het Koninkrijk betreft heeft een herijking plaatsgevonden om tegemoet te komen aan de beleidsdoelstellingen om tot nauwere banden en samenwerking met de regio te komen. Ook wordt plaatsing buiten de regio niet uitgesloten, met name in het kader van de belangen behartiging onder het chapeau "landen en gebieden overzee" en de samenwerking met de Europese Unie.

In het kader van de buitenlandse belangenbehartiging zal in overleg met Nederland onder meer aandacht worden geschonken aan publieke en economische diplomatie, waarbij de economische belangen van Curaçao een prominente rol spelen in de diplomatieke betrekkingen. In 2013 moet de plaatsing van vertegenwoordigers op de Koninkrijksposten worden afgerond. .

Op het vlak van de regionale en internationale organisaties wordt ook in 2013 aandacht geschonken aan het faciliteren en vormgeven van het lidmaatschap van het Curaçao bij de onderscheiden organisaties, hierbij nadrukkelijk met het onderhouden van de politieke netwerken zowel bi-lateraal als regionaal in gedachten.

Voor wat betreft de internationale verdragen en juridische aangelegenheden blijven de prioriteiten: afhandeling van alle verdragen die voor de Nederlandse Antillen golden en die nu naar Curaçao zijn overgeheveld, advisering en coördinatie van het Curaçaose verdragstraject, mensenrechtenrapportages, de operationalisering van een Mensenrechten Instituut waartoe in 2012 is besloten, jaarlijkse verdragenoverleg met de Koninkrijkspartners en BOBB-overleg (beleidsoverleg buitenlandse betrekkingen) op Koninkrijksniveau.

Gezien de harmonisatie en de daarmee gepaard gaande mandatering van visumverstrekking aan de Koninkrijksambassades is het belangrijk om een goed evenwicht te bewerkstelligen tussen de economische belangen van Curaçao en de veiligheid van het Koninkrijk. De evaluatie van het visumbeleid zal inhouden de voortzetting van de werkprocedures door de Koninkrijksambassades, voor wat betreft afgifte van het Caribisch visum. De resultaten worden gebruikt voor de verdere verfijning en op maat snijden van de instructies in het Handboek Visumverstrekking.

De belangrijkste werkzaamheden op protocollair gebied zullen zijn:

- Het werken aan een nieuwe opzet van de protocoltaken n.a.v. de samenvoeging van de binnenlandse en koninkrijksprotocol taken van de voormalige RVD en de bestaande protocoltaken van DBB. Hierin was in het Businessplan van het ministerie niet voorzien.
- De coördinatie van, en bijstand verlenen bij, bezoeken aan ons land van zowel Koninklijke delegaties (zoals het bezoek van het koninklijk paar eind dit jaar), Nederlandse en buitenlandse dignitarissen en hoog ambtelijke functionarissen, alsook aan eigen bewindslieden in geval van buitenlandse werkbezoeken;
- Ondersteuning in de vorm van bemiddeling, advisering en voorlichting bij uiteenlopende evenementen;
- De dienstverlening ten gevolge van de implementatie van de verdragen die betrekking hebben op het diplomatieke en consulaire verkeer.

Zorg voor de algemene voorlichting, waaronder het communicatiebeleid en de openbaarheid van bestuur

Onderdeel van de begroting van het Ministerie van Algemene Zaken is Communicatie & Voorlichting, dat oorspronkelijk viel als kleine afdeling onder de sector Algemene Zaken, maar vanwege de regeringsbrede taken en verantwoordelijkheden omgevormd is in een Directie Communicatie & Voorlichting met een aangepaste organisatie en formatie.

In 2012 is qua structuur en voorzieningen de basis gelegd voor het functioneren van de directie als adviserend en uitvoerend orgaan op het gebied van interne en externe communicatie voor de regering.

Nu de voorzieningen operationeel zijn en de diverse beleidsdocumenten geaccordeerd zijn, wordt in 2013 de nadruk gelegd op het operationaliseren van interactieve (o.a. digitale) communicatie, structurele voorlichting over beleid, en het uitwerken van voorlichtingscampagnes op beleidsthema's.

Natievorming was aanvankelijk onderdeel van Koninkrijksrelaties en Constitutionale Zaken in de Sector Algemeen Zaken, maar het had daarmee weinig raakvlakken. Het is daarom geïncorporeerd in de Directie Communicatie en Voorlichting die natievorming nu als specifieke beleidstaak heeft. Van hieruit zal in overleg en in samenwerking met andere ministeries, NGO's en andere stakeholders een beleids- en uitvoeringstraject worden ontworpen op het gebied van Natievorming.

In 2013 zal met gebruikmaking van de bestaande communicatiekanalen en door middel van enkele specifieke projecten (mede in het kader van het Jaar van Tula) invulling worden gegeven aan deze taak.

Zorg voor de wet- en regelgeving

Wetgeving en Juridische Zaken heeft een centrale juridische adviseringsfunctie en dat manifesteert zich doorgaans in de vorm van dagelijks advieswerk (mondeling en schriftelijk) betreffende uiteenlopende dossiers en deelname in diverse commissies/werkgroepen en projectorganisaties.

Het aandachtsgebied kan worden opgedeeld in zes gebieden, te weten:

- publiekrecht
- civielrecht
- wetgeving
- rechtszaken
- bezwaarschriften
- vergunningen

In 2012 is de voormalige eilandelijke afdeling AJZ fysiek samengevoegd met WJZ in Fort Amsterdam. In 2013 zal deze fusie veel aandacht vergen qua het bijeenbrengen van werkprocedures en cultuur. Tevens wordt gewerkt aan het digitaal toegankelijk maken van de Curaçaose wetgeving door samenwerking met Nederlandse instanties.

Zorg voor Koninkrijkszaken en Constitutionele Zaken

De organisatie Koninkrijksrelaties en Constitutionele Zaken is in 2012 geoperationaliseerd en houdt zich bezig met aangelegenheden op het gebied van de relaties binnen het Koninkrijk en constitutionele aangelegenheden. Vanuit deze afdeling worden onder meer de trajecten die zijn gestart in de

Koninkrijksconferentie gecoördineerd. Qua Koninkrijksrelaties is er ook in 2013 aandacht voor de voorbereiding van de jaarlijkse Koninkrijksconferentie, en de follow up m.b.t. de ingestelde werkgroepen. Tevens is er aandacht voor de samenwerking met Aruba en Sint Maarten op grond van de Verklaring van Arikok.

Vertegenwoordiging in Nederland

Deze functie betreft de lasten van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister in Den Haag. In 2012 heeft er een nulmeting plaatsgevonden die de noodzaak heeft aangetoond tot een heroriëntatie van taken en aanpassing van de werkwijze en procedures. Het Curaçaohuis moet – naast de kerntaken - meer worden ontwikkeld tot een centraal punt voor Curaçaose organisaties in Nederland en een portaal naar Curaçao voor zowel Curaçaose studenten, remigranten, investeerders als toeristen. De huidige huisvesting is aan evaluatie onderhevig gezien de hoge kosten voor onderhoud.

Functie 07 Overige Algemeen Beheer

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	2.000.000	8.000.000	8.000.000
Totaal	-	2.000.000	8.000.000	8.000.000
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Toelichting op de wijziging op de gewone dienst:

Een paar jaar terug is door het toenmalige Kabinet het Plan Nashonal Pa Desaroyá Bario geïnitieerd. Voor de coördinerende en uitvoerende verantwoordelijkheid voor Plan Nashonal Pa Desaroyá Bario is een begin gemaakt met het inrichten van een Programma Bureau Plan Nashonal. Voor het opvangen van de exploitatiekosten van dat programmabureau zijn op de landsbegroting binnen de hoofdfunctie Algemene Zaken, op een aparte kostenplaats, middelen gereserveerd ter grootte van ruim ANG 0,9 miljoen op jaarbasis.

De Stichting Fonds voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid (Reda Sosial) draagt van oudsher al coördinerende en uitvoerende verantwoordelijkheid voor activiteiten die op dezelfde terreinen liggen en hetzelfde doel hebben als de activiteiten die met Plan Nashonal Pa Desaroyá Bario zijn beoogd. Voor de jaarlijkse bijdrage van de overheid in de exploitatiekosten van Reda Sosial is op dit moment in de landsbegroting nog niet voorzien in een structurele dekking.

Het in deze nota neergelegde wijzigingsvoorstel vloeit voort uit de beslissing van de Raad van Ministers om de activiteiten die in de oorspronkelijke opzet onder de coördinerende en uitvoerende verantwoordelijkheid van het Programma Bureau Plan Nashonal zouden komen te ressorteren, voor wat betreft die coördinerende en uitvoerende verantwoordelijkheid bij Reda Sosial onder te brengen.

Die beslissing van de Raad van Ministers draagt bij aan een grotere efficiëncy. Met het naast elkaar laten bestaan van het Programma Bureau Plan Nashonal en Reda Sosial zal sprake zijn van een onwenselijke doublure. Bovendien kan, in vergelijking tot het Programma Bureau Plan Nashonal, met de keuze voor Reda Sosial een aanmerkelijke besparing op de exploitatiekosten worden gerealiseerd.

De middelen die vrijkomen als gevolg van die lagere exploitatiekosten, worden beschikbaar gehouden voor door Reda Sosial extra uit te voeren projecten.

Ook mag van de beslissing van de Raad van Ministers een grotere effectiviteit worden verwacht. Reda Sosial beschikt over een organisatie met jarenlange ervaring en uitgebreide expertise op de diverse relevante terreinen. Reda Sosial beschikt in dat verband ook over ruime ervaring met de voor subsidieverlening geldende voorwaarden.

Met het in deze nota neergelegde wijzigingsvoorstel worden binnen de hoofdfunctie Algemene Zaken de middelen die meerjarig op de landsbegroting zijn gereserveerd voor het Programma Bureau Plan Nashonal, overgeheveld. In dat kader worden de gereserveerde middelen ter grootte van ruim ANG 0,9 miljoen ten behoeve van Reda Sosial.

Daarnaast wordt een bedrag van ANG 2,0 miljoen gereserveerd voor de bijdrage aan de AMFO vanaf 2014. In 2015 wordt een structureel bedrag van ANG 8,0 miljoen gereserveerd.

Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening

De volgende organisatorische eenheden behoren tot dit Ministerie

- Minister
- Kabinet
- Secretaris Generaal
- Ministeriële Staf
- Beleidsorganisatie Human Resources & Organisatie
- Beleidsorganisatie Bestuur, Planning en Dienstverlening
- UO Publieke Zaken
- UO Vergunningloket
- UO Nationaal Archief
- Shared Service Organisatie
- Pensioenen
- Centraal Bureau voor Statistiek
- Erediensten
- FZOG

Missie

Het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening zal een leidende rol moeten gaan nemen in het realiseren en waarborgen van een goed functionerend openbaar bestuur. Een belangrijk onderdeel is om in samenwerking met het ministerie van Economische Ontwikkeling en Algemene Zaken in 2013 te starten een masterplan te ontwikkelen waarmee een duurzame ontwikkeling van het land beoogd wordt. Het plan moet gestoeld worden op objectieve, wetenschappelijk doorberekende data en scenario's en heeft een breed maatschappelijk draagvlak.

Het ministerie ontwikkelt beleid op het gebied van informatievoorziening, waarbij overheidsinformatie betrouwbaar, vindbaar, toegankelijk, authentiek en volledig is. Hierdoor kunnen de ondersteunende functies ook efficiënter functioneren. Het ministerie besteedt verder speciale aandacht aan informatietechnologie als *facilitator* van een duurzame ontwikkeling. Het ministerie versterkt dit verder door te waarborgen dat ook ten behoeve van de gemeenschap, toegankelijk en objectieve basis- en statistische informatie wordt geproduceerd die voldoet aan internationale standaarden.

Het ministerie heeft een actieve rol in het verhogen van dienstverlening door centralisatie van de loketfunctie voor een aantal gebieden. Het "overheidsloket" dat in 2013 wordt geïmplementeerd is goed bereikbaar, klantvriendelijk en geeft begrijpelijke voorlichting over de producten. Een snelle en adequate

behandeling wordt bevorderd door een proactieve samenwerkingsgerichte benadering met korte lijnen naar de *backoffice*.

Dit ministerie draagt tenslotte bij aan een betere prijs-kwaliteit verhouding in de overheidsbrede bedrijfsvoeringprocessen door centralisatie, heldere procedures, richtlijnen en schaalvoordelen te realiseren voor de interne dienstverlening op hoog niveau richting de andere ministeries.

De belangrijkste beleidsvelden en daaronder ressorterende hoofdtaken van het ministerie zijn:

01 Bestuursorganen

04 Algemeen beheer, Bestuur, Planning en Dienstverlening

Statuut en democratie

- de zorg voor het binnenlands bestuur
- de zorg voor de democratische rechtsstaat

ICT- en informatiebeleid

- De zorg voor informatiebeleid, ICT-beleid

Personele en Innovatieve openbare sector

- de zorg voor de kwaliteit van het bestuur, de planning en de dienstverlening
- de zorg voor de juridische en beleidskaders voor personeel en organisatie ontwikkeling

Dienstverlenende overheid

- de zorg voor de publieke zaken
- de zorg voor vergunningen
- de zorg voor de nationale archieven

Shared Service Organisatie

- de zorg voor de interne dienstverlening

05 Wachtgelden en pensioenen

- Zorg voor pensioenen

06 Statistiek

- Zorg voor statistieken

08 Overige Bestuur planning en Dienstverlening

- De zorg voor Geestelijken
- De zorg voor gepensioeneerden

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd:

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	561.520	561.520	561.520	561.520
04 Algemeen beheer, bestuur, planning en Dienstverlening	155.129	155.129	155.129	155.129
05 Wachtgelden en pensioenen	-	-	-	-
06 Statistiek	541.182	541.182	541.182	541.182
08 Overige bestuur, planning, en Dienstverlening	-1.257.831	-1.257.831	-1.257.831	-1.257.831
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
04 Algemeen beheer, bestuur, planning en Dienstverlening	1.024.000	-	-	-
05 Wachtgelden en pensioenen	-	-	-	-
06 Statistiek	879.000	500.000	-	-
08 Overige bestuur, planning, en Dienstverlening	-	-	-	-
Totaal	1.903.000	500.000	-	-

Hieronder wordt de strategische doelstellingen per functie toegelicht.

Functie 01 Bestuursorganen

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de Minister.

Functie 04 Algemeen beheer Bestuur, Planning en Dienstverlening

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	155.129	155.129	155.129	155.129
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	155.129	155.129	155.129	155.129
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	1.024.000	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	1.024.000	-	-	-

Het opgevoerde budget is ten behoeve van aanschaf van kantoorapparatuur ten behoeve van organisatie-eenheden die onder deze functie vallen.

1. Zorg voor binnelands bestuur, democratische rechtsstaat en kwaliteit van het bestuur

- Het mede ontwikkelen en onderhouden van een lange termijn Masterplan met een breed maatschappelijk draagvlak;
- Bijdragen aan de reguliere beleidscyclus en het bewerkstelligen van een overlegplatform samen met alle beleidsorganisatie binnen de overheid;

2. Zorg voor ICT- en informatiemanagementbeleid

- Het continu actualiseren en ontwikkelen van meerjarig overheidsbreed informatiebeleid en informatiebeheer en (laten) uitvoeren van programma's zodat het apparaat geëquipeerd is om haar doelstellingen te behalen;
- Het vergroten van toegankelijkheid en benutting van online overheidsinformatie en diensten;
- Het introduceren van Knowledge management gekoppeld aan Performance Management;

3. Zorg voor het personeelsbeleid

- Het bevorderen van een interne mobilisatie waarbij aandacht wordt besteed aan het ontwikkelen van talent. Het doel is om het apparaat te equippen haar doelstellingen te behalen;
- Definiëren en (laten) uitvoeren van programma's die een continue ontwikkeling van het ambtenarenapparaat bewerkstelligen;
- Het ontwerpen en uitvoeren van meerjarig beleid en programma's om een cultuur gericht op resultaatgerichte, integriteit, handelen vanuit klantgerichtheid, accountability en teamwork te bevorderen;
- Het introduceren van Performance Management gekoppeld aan het beoordelingssysteem.

4. Zorg voor de publieke zaken

- Het ontwikkelen van een effectieve dienstverlening naar de samenleving toe, door tijdig en helder te communiceren en de taken te centraliseren.
- Een verbetering van de kwaliteit van het openbaar bestuur. Vanuit dit ministerie zal de visie worden ontwikkeld en de activiteiten met de andere ministeries worden gecoördineerd. Bijzondere aandacht wordt besteed aan een continue bewaking van de kwaliteit betreffende de totale dienstverlening.

5. Zorg voor vergunningen

- Op een procesmatige en klantgerichte wijze in ontvangst nemen, administratief verwerken en doen afwikkelen van vergunningaanvragen vanaf 2013. Dit zal binnen vastgestelde normen plaatsvinden conform de behoefte van afnemers van de publieke diensten.
- Een nauwe samenwerking tussen de betrokken stakeholders bestaande uit, enerzijds het Vergunningenloket (front office) en anderzijds de vakministeries die verantwoordelijk zijn voor de behandeling en verwerking van vergunningen (back office).

6. Zorg voor de nationale archieven

- Het realiseren van een infrastructuur voor het archiefwezen. De wetgeving die vanaf 2008 is vastgesteld houdt in dat iedere overheidsdienst verplicht is gesteld de onder haar berustende archieven van 20 jaar en ouder geselecteerd over te dragen naar het Nationaal Archief, volgens de regels en normering beschreven in het Archiefbesluit. Hiermee wordt deze overheidsinformatie openbaar. De openbaarheidstermijn van 20 jaar wordt op deze wijze geëffectueerd. De informatievoorziening voldoet hiermee aan de internationale normen en het levensloop principe (“lifecyclemanagement”) wordt geïntroduceerd.
- De inrichting van een depot dat vanaf 2011 is uitgebreid om de archieven van de overheidsdiensten in beheer over te nemen.
- De opleiding van nieuw kader om voor zeker 30 jaar een professioneel beheer van het te waarborgen.

7. Shared Services Organisatie

- Het volledig opzetten en inrichten van de Shared Services Organisatie als een centraal punt voor het verlenen van administratieve en facilitaire/logistieke ondersteuning aan de ambtelijke organisatie in fases.
- Het volledig verzorgen van *web-based* ondersteuning aan het bestuurlijk en ambtelijk apparaat. Het afronden van de inrichting van de IT om een optimale dienstverlening op het gebied van IT aan de organisatie te kunnen garanderen.
- Het verhogen van de focus van ministeries op hun *core business*, het verlagen van de kosten, het bewaken van kwaliteit en risicomanagement,

en het bevorderen van efficiënte samenwerking tussen overheidsdiensten door centraal beheer van repeterende, gezamenlijke administratieve processen en daarmee samengaan informatiesystemen;

- Het definiëren, meten en constant verbeteren van de interne en externe dienstverlening door opstellen en naleven van prestatienormen

Functie 5

Zorg voor pensioenen

Onder deze zorg wordt de duurtetoeslag verantwoord. De duurtetoeslag dient ter dekking van:

1. Het pensioenaandeel dat voortvloeit uit dat gedeelte van de indexering van het ambtenareninkomen dat tot 1994 niet in het salaris werd geïntegreerd doch in de vorm van een duurtetoeslag werd uitgekeerd en waarover derhalve geen pensioenpremie is betaald.
2. De indexering van de pensioenuitkering gelijk aan de indexering van de ambtenarensalarissen.
3. Het differentiaal in de opgebouwde pensioenrechten. De opbouw van pensioen was vroeger als volgt. Over de eerste 20 jaar werd jaarlijks 2,5% van het inkomen aan pensioen opgebouwd en over de laatste tien jaar 1 2/3%. Dit komt uit op een totaal pensioeninkomen van 66 2/3 %. Daar 70% wordt uitgekeerd vindt de aanvulling plaats in de vorm van een duurtetoeslag.

Daarnaast worden de pensioenuitkeringen, inclusief uitkering in verband met de vervroegde uittreding uit dienst, hieronder verantwoord.

Functie 6

Zorg voor de statistieken

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	541.182	541.182	541.182	541.182
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	541.182	541.182	541.182	541.182
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	879.000	500.000	-	-
Totaal	879.000	500.000	-	-

- het informeren van de gemeenschap over haar demografische en sociaaleconomische situatie en het milieu middels statistische informatie. Het onderzoeksprogramma op het gebied van Sociaal Economische Statistieken voor 2013 bestaat uit Nationale Rekeningen, Statistiek van de Prijzen, Budgetonderzoek, Milieustatistieken en Koopkrachtpariteiten. Het onderzoeksprogramma op het gebied van Sociaal Demografische Statistieken bestaat uit verder uitwerken en meer publicaties aan de hand van resultaten van de Census 2011 en het Arbeidskrachtenonderzoek (AKO).
- Aanschaffen van programma's aanschaffen en invoeren om te voldoen aan het gestelde in PB 2003 No 22 en de uitgangspunten van de regering, inzake het gebruik maken van laatste technologische en methodologische verwerkingstechnieken en om de aansluiting te behouden met de partners in het onderzoek en statistische krachtenveld
- Door middel van interne herstructurering en het opzetten van adequate deskundigheidsbevorderende activiteiten uitvoering geven aan de wettelijke taken
- statistische informatie van andere overheidsdiensten en -bedrijven publiceren. om de bevolking op een eenvoudige en volledige manier inzicht te geven in de statistische informatie van Curaçao.

Functie 8

Overige Bestuur, Planning en Dienstverlening

Onder deze zorg wordt een voorziening getroffen voor het aanzuiveren van het tekort in het Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden en de bijdrage van de overheid.

MINISTERIE VAN JUSTITIE

Hierbij volgt de mutatie op de middelen:

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
10 Algemeen beheer Openbare orde en Veiligheid	-	-	-	-
11 Rechtswezen	-	-	-	-
12 Politie	-	4.076.000	4.076.000	4.076.000
13 Brandweer en Rampenbestrijding	-	-	-	-
14 Defensie	-	-	-	-
15 Overige Beschermende Maatregelen	-	-	-	-
16 Gevangeniswezen	-	-	-	-
17 Opvoedingswezen	-	-	-	-
18 Overige Ministerie van Justitie	-	-	-	-
Totaal	-	4.076.000	4.076.000	4.076.000
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
10 Algemeen beheer Openbare orde en Veiligheid	214.700	-	-	-
11 Rechtswezen	-	-	-	-
12 Politie	12.000.000	3.400.000	1.000.000	1.000.000
13 Brandweer en Rampenbestrijding	2.975.000	-	-	-
14 Defensie	-	-	-	-
15 Overige Beschermende Maatregelen	60.000	-	-	-
16 Gevangeniswezen	477.900	-	-	-
17 Opvoedingswezen	-	-	-	-
18 Overige Ministerie van Justitie	-	-	-	-
Totaal	15.727.600	3.400.000	1.000.000	1.000.000

Bij aandachtspunten bij het Ministerie van Justitie zijn:

- De afspraken in het kader van de met Nederland overeengekomen plannen van aanpak,
- De gewenste accentverschuivingen van de minister van justitie,
- De beleidsprioriteiten uit het regeerakkoord “Gobernashon enfoka riba Pas , Trankilidat i Prosperidat”
- De beleidsprioriteiten uit het meerjaren justitieel beleidsplan 2010-2014
- De prioriteiten van de diensten om hun bedrijfsvoering te garanderen en om aan hun wettelijke taken te voldoen.

Hieronder wordt de begroting per functie toegelicht.

Functie 10 Algemeen beheer Openbare orde en Veiligheid

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	214.700	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	214.700	-	-	-

Het betreft renovatie van het gebouw van het Ministerie van Justitie aan de de Wilhelminaplein.

Functie 12 Politie

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten		4.076.000	4.076.000	4.076.000
Programmakosten				
Totaal		4.076.000	4.076.000	4.076.000
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	12.000.000	3.400.000	1.000.000	1.000.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	12.000.000	3.400.000	1.000.000	1.000.000

De opvoering op de gewone dienst van ruim ANG 4,0 miljoen vanaf 2014 betreft middelen ten behoeve van de uitgaven in het kader van overwerk van de politiekorps.

Verder wordt middelen opgevoerd op de kapitaaldienst voor de aanschaf van auto's, wapens en accessoires voor het politiekorps.

Functie 13 Brandweer en Rampenbestrijding

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	2.975.000	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	2.975.000	-	-	-

De opvoering op de kapitaaldienst is ten behoeve van de renovatie van de brandweerkazerne. De opvoering van dit bedrag betreft noodzakelijke groot onderhoud/verbouwing van de brandweerpost op Mundo Nobo om de levensduur van het gebouw te kunnen verlengen en ook deze leefbaar te maken voor het personeel.

Functie 15 Overige Beschermende Maatregelen

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten				
Programmakosten				
Totaal				
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	60.000	-	-	-
Totaal	60.000	-	-	-

De opvoering van dit bedrag is in het kader van de verhoging van de dienstverlening aan het publiek, de efficiëntere en snellere inzet van patrouilles, alsmede de meer bedrijfsmatige registratie van incidenten en afhandeling hiervan, is in 2012 een aanvang gemaakt met de verdere en noodzakelijke professionalisering van de meldkamer. Het betreft de noodzakelijke uitbreiding van ICT.

Functie 15 Gevangeniswezen

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten				
Programmakosten				
Totaal				
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	477.900	-	-	-
Totaal	477.900	-	-	-

De opvoering van dit bedrag , mede conform afspraak met de Voortgangscommissie omtrent de uitvoering van de Plannen van Aanpak, is om de geprojecteerde projecten conform planning uitgevoerd kunnen worden.

MINISTERIE VAN VERKEER, VERVOER EN RUIMTELIJKE PLANNING

Hierbij volgt de mutatie op de middelen:

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
20 Algemeen beheer VVRP	-	-	-	-
21 Openbare werken	-	-	-	-
22 Verkeer en vervoer	-	-	-	-
23 Luchtvaart	-	-	-	-
24 Meteorologische aangelegenheden	-	-	-	-
25 Reiniging	-	-	-	-
26 Riolering en waterzuivering	-	-	-	-
27 Ruimtelijke Ordening, woning en bouwgrond expl.	-	-	-	-
28 Overige VVRP	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
20 Algemeen beheer VVRP	-	-	-	-
21 Openbare werken	28.580.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000
22 Verkeer en vervoer	-	-	-	-
23 Luchtvaart	-	-	-	-
24 Meteorologische aangelegenheden	-	-	-	-
25 Reiniging	-	-	-	-
26 Riolering en waterzuivering	5.600.000	-	-	-
27 Ruimtelijke Ordening, woning en bouwgrond expl.	12.108.200	-	-	-
28 Overige VVRP	-	-	-	-
Totaal	46.288.800	20.000.000	20.000.000	20.000.000

Hieronder wordt de mutaties per functie toegelicht.

Functie 21 Openbare werken

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	28.580.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000
Totaal	28.580.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000

Inhaalslag wegenonderhoud

Een goed onderhouden wegennet, inclusief straatverlichting vormt ook onderdeel van het stelsel aan vereisten ter bevordering van economische bedrijvigheid en werkgelegenheid. Geconstateerd is dat het wegennet in de afgelopen jaren, onder andere door gebrek aan middelen, in verschillende gebieden van het eiland, sterk achteruit is gegaan. Dit heeft niet alleen een negatief effect op de welvaartsbeleving, maar ook op de verkeerveiligheid. Ter verbetering van de slechte staat van onderhoud zal in de komende jaren een inhaalslag wegenonderhoud worden gepleegd. Het beoogde resultaat is niet alleen een veilig en goed onderhouden wegennet, maar ook meer economische bedrijvigheid. Dit laatste als gevolg van een structurele toestroom van werkorders voor onder andere aannemersbedrijven in de infrastructurele werken.

Verder is een bedrag van ANG 1,1 miljoen gereserveerd ter renovatie van Landhuis Parera, die reeds in 2012 is opgestart.

Functie 26 Riolering en waterzuivering

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	5.600.000	-	-	-
Totaal	5.600.000	-	-	-

In de afgelopen jaren heeft de overheid geïnvesteerd in een grootschalig project ter vervanging van het verouderde rioleringssysteem in de binnenstad. In het komende jaar zal voortgang vinden van werkzaamheden met betrekking tot de vervanging en herstel van het rioleringssysteem in de binnenstad. Naast de milieu-aspecten zal hiermee een positieve bijdrage geleverd worden aan het behoud van een plezierige omgeving in de binnenstad.

Functie 27 Ruimtelijke Ordening, woning en bouwgrond expl

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	12.108.200	-	-	-
Totaal	12.108.200	-	-	-

Eén van de voorwaarden voor het bevorderen van economische activiteiten en het scheppen van werkgelegenheid, is het beschikbaar stellen van genoeg bouwterreinen die ontwikkeld kunnen worden. Hiertoe zal de overheid verkavelingsplannen ten uitvoer brengen in verschillende gebieden. Het betreft enkele commerciële kavels voor megastores in het gebied Jan Noorduynweg. In hetzelfde gebied tevens commerciële kavels voor detailhandel in combinatie met appartementen. Dit sluit aan het project commerciële ontwikkeling Jan Noorduynweg welke al in technische voorbereiding zit. Te Montaña Abou zullen aansluitend het project PPP woningbouw die in uitvoering is, ook commerciële kavels voor detailhandel in combinatie met appartementen worden ontwikkeld. In het kader van het project aanleg infrastructuur toeristisch gebied Piscadera die in uitvoering is, zal ook een boardwalk worden uitgevoerd. De verwachting is dat dit een aanzienlijke spinoff voor ontwikkeling van de hele omgeving teweeg zal brengen, zowel uitbreiding van economische activiteiten als werkgelegenheid. De uitvoering van de beschreven verkavelingsplannen op zich zal een impuls geven aan de sector van aannemersbedrijven en bedrijven die handelen in bouwmaterialen.

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ONTWIKKELING

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd:

Gewone Dienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen				
30 Alg.beheer Econom.Ontwikkeling				
31 Handel en Ambacht				
32 Economische Samenwerking	97.333	97.333	97.333	97.333
33 Handel en Industrie				
34 Econ.Ontwikkeling en Innovatie	354.900	354.900	354.900	354.900
36 Telecommunicatie				
38 Overige Econom. Ontwikkeling	-459.733	-459.733	-459.733	-459.733
Totaal	-7500	-7500	-7500	-7.500
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen				
30 Alg. beheer Econom. Ontwikkeling	-	-	-	-
31 Handel en Ambacht	95.000	95.000	95.000	95.000
32 Economische Samenwerking	7.500	7.500	7.500	7.500
33 Handel en Industrie	-	-	-	-
34 Econ.Ontwikkeling en Innovatie	-	-	-	-
36 Telecommunicatie	-	-	-	-
38 Overige Econom. Ontwikkeling	1.600.000	7.400.00	-	-
Totaal	1.702.500	7.502.500	102.500	102.500

Functie 31 Handel en Ambacht – Beleidsveld: Ondernemen

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	95.000	95.000	95.000	95.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	95.000	95.000	95.000	95.000

Functie 32 Econ.Ontwikkeling en Innovatie

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	97.333	97.333	97.333	97.333
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	97.333	97.333	97.333	97.333

Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	7.500	7.500	7.500	7.500
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	7.500	7.500	7.500	7.500

Functie 34 Economische Samenwerking

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	354.900	354.900	354.900	354.900
Totaal	354.900	354.900	354.900	354.900
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Functie 38 Overige Econom. Ontwikkeling

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-459.733	-459.733	-459.733	-459.733
Totaal	-459.733	-459.733	-459.733	-459.733
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	1.600.000	7.400.00	-	-
Totaal	1.600.000	7.400.00	-	-

Ter bevordering van het functioneren van de goederen en dienstenmarkt wordt een mededingingsautoriteit ingesteld. Hiervoor is ANG. 980.000 begroot op de post 153800.4683 'Bijdrage & Subsidie Non-profit Instellingen'. Wegens het niet afronden van de voorbereidingen is de mededingingsautoriteit momenteel niet operationeel. Hierdoor is noodzakelijk om externen in te huren om de mededingingsautoriteit op gang te krijgen. In dit kader van afronding van de voorbereidingen van de mededingingsautoriteit is een aanzienlijk bedrag overgeheveld naar de posten 'Advieskosten'.

Door herprioritering is het mogelijk om de kredieten op de begrotingspost 153001.4611 'Bijdrage & Subsidie Overheidsbedrijven' over te hevelen naar de begrotingspost 153001.4378 'Publieke Voorlichting' en begrotingspost 153001.4422 'Onderhoud Voertuigen'. De post 'Publieke Voorlichting' is bestemd voor het bekendmaking van onderzoeksresultaten van prijsvergelijking tussen supermarkten. Saldi van beide posten waren niet

genoeg voor het verrichten van de werkzaamheden van de UO Economische Inspectie en onderhoud van de voertuigen. De saldi van de posten van 'Publieke Voorlichting' en 'Onderhoud Voertuigen' aan het begin van het dienstjaar 2013 waren respectievelijk ANG 0,00 en ANG 10.000,00.

Het opgevoerde bedrag betreft de bouw van een schoolgebouw voor de huisvesting van de bedrijfsopleiding voor het maritiem center.

MINISTERIE VAN ONDERWIJS, WETENSCHAP, CULTUUR EN SPORT

Hierbij volgt de mutatie op de middelen:

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
01. Bestuursorganen	-	-	-	-
40. Algemeen beheer OWS	-	-	-	-
41. Examenaangelegenheden	-	-	-	-
42. Openbaar funderend onderwijs	-	-	-	-
43. Bijzonder funderend Onderwijs	-	-	-	-
44. Openbaar speciaal onderwijs	-	-	-	-
45. Bijzonder speciaal onderwijs	-	-	-	-
46. Openbaar voortgezet onderwijs	-	-	-	-
47. Bijzonder voortgezet onderwijs	-	-	-	-
48. Bijzonder Hoger Onderwijs	-	-	-	-
49. Gemeensch. Uitgaven	-18.000	6.382.000	6.382.000	6.382.000
Onderwijs				
50. Overig Onderwijs	-	-	-	-
51. Cultuur en Sport algemeen	-	-	-	-
52. Openbare bibliotheek	-	-	-	-
53. Sport	-	-	-	-
54. Cultuur	-	-	-	-
55. Oudheidkunde en Musea	-	-	-	-
58. Overig Cultuur en Sport	-	-	-	-
Totaal	-18.000	6.382.000	6.382.000	6.382.000

Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01. Bestuursorganen	-	-	-	-
40. Algemeen beheer OWS	3.000	3.000	3.000	3.000
41. Examenaangelegenheden	-	-	-	-
42. Openbaar funderend onderwijs	-	-	-	-
43. Bijzonder funderend Onderwijs	-	-	-	-
44. Openbaar speciaal onderwijs	-	-	-	-
46. Openbaar voortgezet onderwijs	-	-	-	-
47. Bijzonder voortgezet onderwijs	-	-	-	-
48. Bijzonder Hoger Onderwijs	-	-	-	-
49. Gemeensch. Uitgaven	13.700.000	19.950.000	19.50.000	13.200.000
50. Overig Onderwijs	-	-	-	-
51. Cultuur en Sport algemeen	15.000	15.000	15.000	15.000
52. Openbaar bibliotheek	-	-	-	-
53. Sport	-	5.000.000	5.000.000	4.000.000
54. Cultuur	1.000.000	-	-	-
55. Oudheidkunde en Musea	-	-	-	-
58. Overig Cultuur en Sport	-	-	-	-
Totaal	14.718.000	24.968.000	24.968.000	17.218.000

Hieronder wordt de mutaties per functie toegelicht.

3.1 Minister en Kabinet van de Minister

Het Kabinet van de Minister behelst de persoonlijke adviseurs of secretarissen en de secretaresse van de minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport. Het Kabinet ondersteunt de minister bij de uitvoering van zijn taken.

3.2 Secretaris Generaal en Ministeriele Staf

De Ministeriele Staf behelst de gedecentraliseerde ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken en het secretariaat. De Ministeriele Staf ondersteunt het volledige Ministerie.

3.3 Beleidsorganisatie

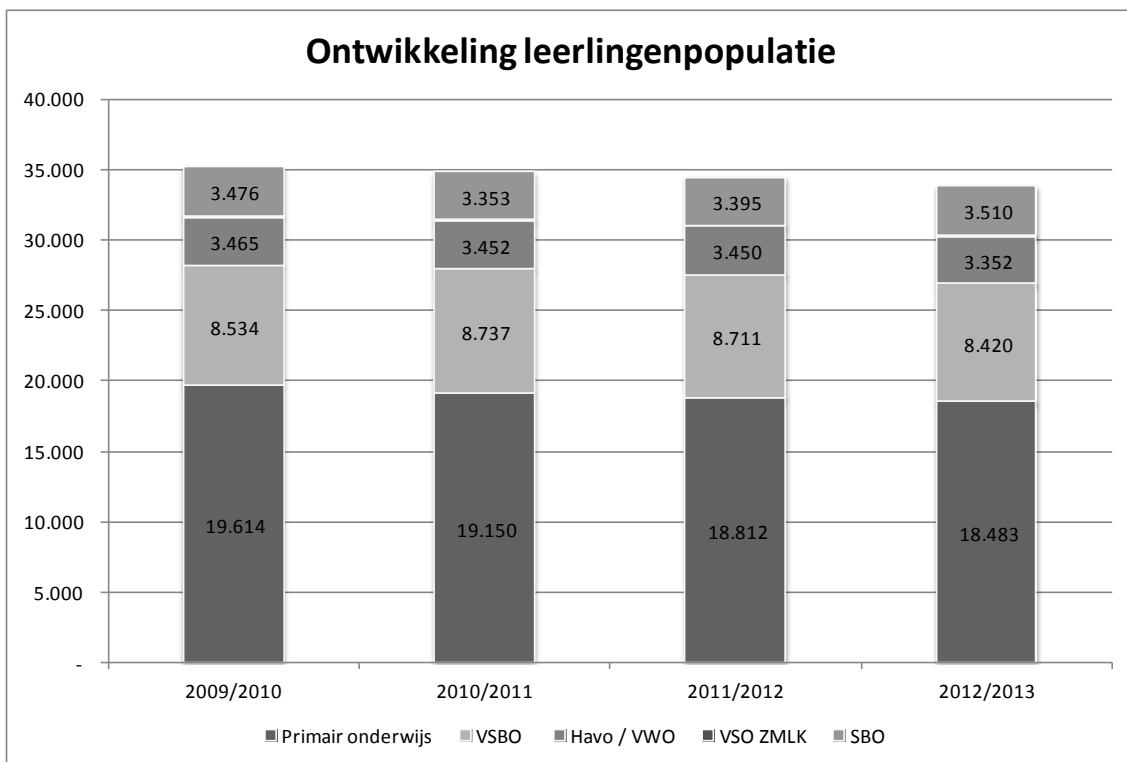
De Beleidsorganisatie draagt zorg voor de beleidsanalyse, de visie-ontwikkeling, de ontwikkeling van beleidskaders, de ontwikkeling van beleid en wetgeving en de monitoring van de uitvoering. Om het beleid optimaal te kunnen afstemmen op de wensen en behoeften van de samenleving, geschiedt de ontwikkeling in nauwe samenwerking met zowel de interne als externe stakeholders.

Belangrijke kenmerken van de werkwijze zijn een integrale aanpak binnen en tussen de beleidsgebieden, de interactiviteit van het proces, een helder verloop van het proces, een flexibele uitvoering en de toewijzing van beleidsgebieden en -dossiers aan beleidsmedewerkers en samenwerking daarbinnen. De Beleidsorganisatie wordt ondermeer gevoed door de resultaten die door de Sectoren worden gerealiseerd.

3.3.1. Beleidsfocus Basisteam Onderwijs en Wetenschap

Beleidsinitiatieven Onderwijs

In de afgelopen jaren laat de leerlingenpopulatie een geleidelijke daling zien. In het schooljaar 2009/2010 waren net iets meer dan 35.000 leerlingen ingeschreven, de verwachting is dat in het schooljaar 2012/2013 33.839 leerlingen zijn ingeschreven bij de verschillende schooltypen. Deze ontwikkeling sluit aan bij de cijfers zoals die door het Centraal Bureau voor de Statistiek zijn gepubliceerd met betrekking tot de bevolkingsamenstelling en demografische ontwikkelingen.

Ontwikkeling leerlingenpopulatie

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Primair onderwijs	19.614	19.150	18.812	18.483
Funderend onderwijs	18.436	17.966	17.652	17.361
Speciaal onderwijs	1.178	1.184	1.160	1.122
Voortgezet onderwijs				
VSBO	8.534	8.737	8.711	8.420
VSO/AGO	758	982	1.134	1.151
Basisvorming	3.848	3.791	3.643	3.657
Bovenbouw	3.928	3.964	3.934	3.612
Havo / VWO	3.465	3.452	3.450	3.352
Basisvorming	1.392	1.058	1.079	1.044
Bovenbouw	2.073	2.394	2.371	2.308
VSO ZMLK	89	99	76	74
SBO	3.476	3.353	3.395	3.510
Totaal	35.178	34.791	34.444	33.839

De dalende trend in het aantal leerlingen zal zich op termijn moeten vertalen in het aantal scholen. Hierbij is het van belang dat de scholen gelijk verdeeld

blijven over het eiland omdat hiermee de toegankelijkheid voor een deel wordt bepaald. In 2013 en later zullen de ontwikkelingen in de opbouw van de bevolking worden gevolgd en vertaald in een beleid op het gebied van capaciteit en spreiding. Dit beleid vormt daarmee de basis voor nieuwe verzoeken voor aanwijzing/erkenning van opleidingen en voor bekostiging van scholen en opleidingen.

In 2011 is door SOAB een rapport uitgegeven op het gebied van de onderwijsbekostiging (het V&V-stelsel) en het onderwijsstelsel. In 2013 zal nader onderzoek worden gedaan naar de haalbaarheid, de financiële mogelijkheden en de meerwaarde van de aanbevelingen uit de rapporten. De uitkomsten hiervan zullen worden vertaald in nieuw beleid en nieuwe uitvoeringskaders.

Het is de wens van de regering om de kosten die ouders/studenten maken op het gebied van studieboeken en studiematerialen te vergoeden. In 2012 is hiermee gestart onder de noemer 'Enseñansa Liber'. In 2013 zullen de mogelijkheden hiertoe verder worden uitgewerkt. De uitkomsten hiervan worden op basis van de gehanteerde bekostigingssystematiek vertaald naar financiële gevolgen en vervolgens zal worden nagegaan hoe een en ander gefinancierd kan worden, mede gezien in het licht van de beperkingen die de aanwijzing met zich mee brengt.

Op het gebied van hoger onderwijs zal, naast het concipiëren van wetgeving Hoger Onderwijs een instrument worden ontwikkeld zodat de bekostigingssystematiek jaarlijks kan worden aangepast aan het aantal studenten opdat wordt bijgedragen aan een duurzaam gezonde financiële en organisatorische inrichting van de University of Curaçao. Voor een deel zal hierbij worden gekeken naar het opzetten van nieuwe opleidingen die voorzien in een maatschappelijke behoefte.

In 2013 zal het studiefinancieringsbeleid worden doorgelicht. Het nieuwe beleid moet leiden tot een adequaat stelsel, efficiëntere uitvoering, betere inningsinstrumenten en de mogelijkheid om studeren in de regio te kunnen financieren. Op deze manier moet de jeugd meer mogelijkheden worden geboden om ook dichterbij huis opleidingen te kunnen volgen die voldoen aan

gestelde kwaliteitseisen. De verwachting is dat de band met het eiland wordt behouden waardoor de studenten eerder terug zullen komen.

In 2013 zal de waarde van de diploma's in het voortgezet onderwijs worden gewaarborgd en, in het kader van een te sluiten Protocol met Nederland, de erkenning van deze diploma's in Nederland.

In 2013 zal uitvoering worden gegeven aan een leerlijnentraject en een beleidstraject in het kader van de evaluatie van het funderend onderwijs. Daarnaast zal de eindtermen en kerndoelen van het speciaal onderwijs worden vastgesteld en zal het wetgevingstraject speciaal onderwijs worden opgestart op grond van het vast te stellen beleidsplan.

De werkzaamheden om te komen tot een Nationaal Taalbeleid zullen in 2013 worden voortgezet. Deze resultaten zullen worden getoetst op haalbaarheid, financiële gevolgen en meerwaarde. Het Nationaal Taalbeleid zal als basis dienen voor de verdere uitwerking van het taalbeleid in het onderwijs.

Het aantal volwaardige stageplekken in cruciale sectoren zal worden vergroot waardoor meer leerlingen praktijkervaring kunnen opdoen en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt te verbeteren.

Beleidsinitiatieven Wetenschap

Wetenschappelijk onderzoek zal leidend worden in de ontwikkeling van de Curaçaose samenleving en in de participatie van de bevolking in maatschappelijke processen. In dit kader zal beleid worden ontwikkeld onder meer gericht op de bevordering van wetenschappelijk onderzoek.

De rol van de universiteit in het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek zal versterkt worden. Hierbij zal zowel aandacht besteed worden aan de interne huishouding van de universiteit en het bevorderen van de samenwerking met andere instellingen voor wetenschappelijk onderwijs en onderzoek in de regio zodat een zinvol netwerk ontstaat waarbinnen kennis en ervaringen kunnen worden uitgewisseld. Tevens zal gezocht worden naar mogelijkheden om de tweede en derde geldstromen uit te breiden.

3.3.1. Beleidsfocus Basisteam Cultuur en Sport

Beleidsinitiatieven Cultuur

In 2013 zal worden gewerkt aan de verdere invulling van een integraal cultuurbeleid met duidelijke verbanden met onderwijs, wetenschap en sport en een breed aanbod van hoogwaardige voorzieningen op het gebied van cultuur. De combinatie van het integrale beleid en de hoogwaardige voorzieningen moet bijdragen aan een hoge mate van cultuur bewustzijn en participatie van het volk.

In 2013 zal het voornemen om te komen tot een Nationaal Cultuurinstituut verder worden uitgewerkt. Het NCI moet als centraal coördinerend orgaan enerzijds bijdragen aan het versterken, activeren en stimuleren van de organisaties op het gebied van cultuur en de uitvoering van het cultuurbeleid en anderzijds de effectiviteit en de efficiëntie van de besteding van overheidsgelden waarborgen. Het NCI is hiermee een belangrijk instrument voor de synchronisatie tussen beleid en uitvoering.

Het beleid op archeologisch en antropologisch gebied zal op termijn worden herzien. Het nieuwe beleid moet bijdragen aan de bevordering en bescherming van belangrijke cultuur-historische objecten en daarnaast de mogelijkheden creëren om belangrijke natuurlijke en cultuur-historische objecten te behouden en herstellen.

Speciale aandacht zal uitgaan naar de mogelijkheden tot renovatie van Sentro Pro Arte als nationaal theater. Op basis van adviezen die door het tijdelijke bestuur van de Stichting Sentro Pro Arte zijn gegeven, zal onderzoek worden verricht naar de haalbaarheid, financiële gevolgen en meerwaarde. De uitkomsten hiervan zullen worden vertaald in nieuw theaterbeleid en nieuwe uitvoeringskaders, waarbij het streven is muziek, zang, dans, toneel en voordrachtskunst te stimuleren en ontwikkelen.

De Eilandsverordening kinderopvang zal op termijn worden gereviseerd zodat voldoende en een kwalitatief volwaardig aanbod van vroegkinderlijke zorg ontstaat wat bijdraagt aan de ontwikkeling en de voorschoolse educatie van kinderen in de leeftijdscategorie van 0 tot 4 jaar. Er zal van de revisie gebruik

gemaakt worden om een wettelijke basis te creëren voor de inspectie van de kindercrèches.

Beleidsinitiatieven Sport

Er is een Nationaal Sportbeleid opgesteld dat zal worden gepresenteerd voor accorderen. In 2013 zal op basis van deze nota het uitvoeringskader nader ingevuld worden. Het nieuwe sportbeleid besteedt aandacht aan zowel breedte- als topsport en beschrijft de financieringsrelaties, de uitvoeringsstructuur en de samenwerkingsverbanden.

De breedtesport wordt, op basis van een verantwoord curriculum, in de scholen en de wijken georganiseerd. Vanuit de breedtesport worden de voorwaarden gecreëerd, mede door optimalisering van de sportfaciliteiten, voor een verantwoorde uitvoering van topsport. De financiering van het sportbeleid is voorzien op basis van zowel publieke als private middelen. Duidelijke normen en scherpe criteria ondersteunen de controle op doelmatigheid en een efficiënt gebruik van de ingezette middelen.

Het nieuwe beleid, met de oprichting van het Nationaal Sportinstituut, zal leiden tot een herstructurering van het sportdomein. De samenwerking tussen de spelers in de sportsector moet verbeterd worden door een betere afstemming van taken, rollen en verantwoordelijkheden. De taken en verantwoordelijkheden die thans bij de diverse stakeholders liggen, zullen zo veel mogelijk in één organisatie ondergebracht worden. Dit zal leiden tot een betere afstemming van de uitvoering en besteding van middelen.

3.4 Sector Onderwijs en Wetenschap

De Sector Onderwijs en Wetenschap bestaat uit de Uitvoeringsorganisatie Onderwijs en Wetenschap (UOW), de Uitvoeringsorganisatie Expertisecentrum voor Toetsen en Examens (ETE) en de Uitvoeringsorganisatie Openbaar Onderwijs (DOS). De Sector is belast met de invulling en uitvoering van het vastgestelde beleid en het faciliteren van de uitvoering van taken en verantwoordelijkheden op de beleidsdomeinen onderwijs en wetenschap.

3.4.1 Uitvoeringsteam Onderwijs en Wetenschap

De Uitvoeringsorganisatie Onderwijs en Wetenschap ondersteunt de Sectordirecteur en is belast met de regie over en het toezicht op de uitvoering binnen organisaties gericht op onderwijs en wetenschap. Ook het handhaven van de leerplicht, het zorgdragen voor voorzieningen als schooltransport en schoolvoeding en de uitvoering van het Samenwerkingsprogramma met Nederland (OJSP) behoren tot het takenpakket.

Binnen het team worden de volgende taakgebieden omschreven: relatiebeheer, subsidies en financiën, voorzieningen en ondersteuning, kwaliteitszorg en consolidering en dataverzameling en -beheer.

De bekostiging van het funderend, voortgezet en speciaal onderwijs en het secundair beroepsonderwijs geschiedt via een negental Schoolbesturen op basis van een normbekostigingstelsel (het V&V-stelsel). In 2013 zullen de subsidierelaties met deze schoolbesturen worden doorgelicht en waar mogelijk verbeterd. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van het rapport van SOAB op het gebied van de onderwijsbekostiging en het onderwijsstelsel.

In de aangepaste bekostigingssystematiek kunnen tevens kosten die ouders/studenten maken op het gebied van eigen studieboeken en studiematerialen worden opgenomen, waarbij de schoolbesturen nadrukkelijk zullen moeten worden geïnstrueerd dat overige ouderlijke bijdragen uitsluitend op basis van vrijwilligheid kunnen worden geïnd.

De afspraken uit de overeenkomst die in de loop van 2013/2014 met de vakbonden wordt afgesloten voor het onderwijspersoneel zullen worden uitgewerkt in de arbeidsvoorwaarden en de bekostigingssystematiek.

De universiteit, als instelling voor hoger onderwijs, ontvangt een bijdrage op basis van de Landsverordening UNA. Met de wetgeving Hoger Onderwijs wordt tevens een wijziging aangebracht in de bekostigingssystematiek die van toepassing is op de University of Curaçao (UNA). Deze wijziging zal worden vertaald in uitvoeringsafspraken die het beleid ondersteunen om nieuwe opleidingen op te zetten die voorzien in een maatschappelijke behoefte.

Daarnaast is de Uitvoeringsorganisatie belast met de aansturing van diverse Stichtingen die werkzaam zijn op het gebied van onderwijsvernieuwing, de ontwikkeling van schoolmaterialen, studiefinanciering, nascholing en het tweedekansonderwijs. De toekenning van middelen aan deze organisaties geschiedt middels een Ministeriele Beschikking op basis van de subsidieverordening 2007 en wordt jaarlijks geëvalueerd.

Voor 2013 zijn afspraken gemaakt met alle uitvoerende organisaties om te komen tot verdere kostenbesparingen en het verbeteren van het functioneren van deze organisaties waarbij het clusteren van taken / stichtingen centraal staat. Ten aanzien de uitvoering van het studiefinancieringsbeleid is aanvullend afgesproken dat de inning van uitstaande leningen en het proces van het verstrekken van leningen verbeterd moet worden. Het nieuwe beleid voor studeren in de regio zal worden vertaald in de afspraken met de SSC.

Onderwijs en Jongeren Samenwerkingsprogramma

Het verdere uitvoering van het Onderwijs en Jongeren Samenwerkingsprogramma (OJSP) , zoals dat met Nederland is overeengekomen, behoort tot de verantwoordelijkheden van de Uitvoeringsorganisatie en is gericht op het realiseren van onderwijsvernieuwingen in het FO, VSBO en SBO. In het kader van de uitvoering kunnen tot september 2013 verplichtingen worden aangegaan, waarvan de betalingen kunnen doorlopen in 2013 en 2014. Conform afspraak zal het programma na afronding worden geëvalueerd.

3.4.2 Uitvoeringsorganisatie Expertisecentrum voor Toetsen en Examens

De Uitvoeringsorganisatie Expertisecentrum voor Toetsen en Examens draagt zorg voor de ontwikkeling, productie en afname van de toetsen en examens. Toetsing is een voorwaarde voor het kunnen verstrekken van een diploma en een van de instrumenten om de kwaliteit van het onderwijs mee te kunnen meten. Kwalitatief goede examens dragen bij aan een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en het vervolgonderwijs.

Het streven van de Uitvoeringsorganisatie is om een toenemend aantal toetsen en examens lokaal te ontwikkelen. Hierbij is het van belang dat wordt voldaan aan internationale kwaliteitsstandaarden om de aansluiting op internationaal

vervolgonderwijs blijvend te garanderen. De volgende kwaliteitscriteria staan daarom centraal bij de ontwikkeling van toetsen en examens: validiteit, betrouwbaarheid, authenticiteit, aanvaardbaarheid en transparantie.

De reservering op de kapitaaldienst zal worden aangewend voor activiteiten op het gebied van kwaliteitsborging. Deze acties worden in samenwerking met Cito Nederland uitgevoerd. En de cijfers zijn gebaseerd op historische gegevens.

3.4.3 Uitvoeringsorganisatie Openbaar Onderwijs

De Uitvoeringsorganisatie Openbaar Onderwijs is belast met het beheer van de openbaar scholen op Curaçao. Sinds december 2011 is een interim managementteam aangesteld en begin 2013 is een waarnemend Hoofd van Dienst aangewezen. In 2013 zal verder gewerkt worden aan de drie aandachtsgebieden uit het Plan van Aanpak zoals dat door het interim managementteam is opgesteld en zal de functie van Hoofd van Dienst medio 2013 worden opgevuld.

Het eerste aandachtsgebied betreft het realiseren van een kwaliteitsverbetering van het openbaar onderwijs. In samenwerking met de scholen worden kwaliteitsvoorstellen die moeten bijdragen aan een betere, realistische aansluiting op de arbeidsmarkt en vervolgstudie geïdentificeerd en geïmplementeerd.

Het tweede aandachtsgebied is gericht op het verbeteren van de interne organisatie van de Uitvoeringsorganisatie op zo kort mogelijke termijn. Het gaat hierbij specifiek om de kwaliteit van de dienstverlening, de betrouwbaarheid van de financiën, de communicatie richting de scholen, leerlingen en ouders, de aansturing van de organisatie en de HR-aangelegenheden.

3.5 Sector Cultuur en Sport

De Sector Cultuur en Sport bestaat uit de Uitvoeringsorganisatie Cultuur en Sport. De Sector is belast met de invulling en uitvoering van het vastgestelde beleid en het faciliteren van de uitvoering van taken en verantwoordelijkheden op de beleidsdomeinen sport en cultuur, inclusief de werkzaamheden op het

gebied van voor- en naschoolse educatie en jeugdwerk. Alle uitvoerende taken zijn buiten de overheidsorganisatie georganiseerd in Stichtingen. Het Secretariaat van de Nationale UNESCO Commissie Curaçao is ook in deze sector ondergebracht.

Binnen de Uitvoeringsorganisatie worden de volgende taakgebieden omschreven: relatiebeheer, subsidies en financiën, voorzieningen en ondersteuning, kwaliteitszorg en consolidering en dataverzameling en -beheer. De programmaorganisatie sociale vormingsplicht is apart georganiseerd binnen het Uitvoeringsorganisatie aangezien er op dit taakgebied sprake is van een substantiële externe financiering vanuit USONA middelen (OJSP)

Aandachtsgebied Sport

De Raad van Ministers heeft begin 2013 het Sportbeleid voor de komende jaren goedgekeurd. Het nieuwe sportbeleid moet leiden tot de volgende maatschappelijke effecten:

1. Een verhoogd welzijnsgevoel bij de burgers;
2. Een betere gezondheid van de burgers en daardoor tot relatief lagere kosten voor de gezondheidszorg;
3. Een verhoogde sociale weerbaarheid van de burgers;
4. Een versterking van patriottisme wat het proces van natievorming ondersteunt;
5. Een betere benutting van het economische potentieel van sport.

Belangrijke beleidsdoelstellingen :

1. Verhogen van de actieve sportparticipatie.
2. Verbeteren en uitbreiden van het sportaanbod
3. Verhogen van het besef van het belang van sport en beweging
4. Verhogen van het aantal adequate sportfaciliteiten.

In 2013 zal worden begonnen met de operationalisering van het sportbeleid. Het Nationaal Sportinstituut zal worden ingericht en belast met de uitvoering van het sportbeleid. Dit Instituut zal taken en personeel van de Fundashon SEDREKO en de Fundashon Fasilidatnan Deportivo Kòrsou (FFDK) overnemen. Het doel van het nieuwe instituut is om de participatie van de

burgers in sportieve activiteiten en het effect van de toegekende middelen te verhogen.

De Curaçaose Sport en Olympische Federatie is belast met het in stand houden en uitbouwen van de georganiseerde sport. De CSOF bevordert de ontwikkeling (middels kadervorming, deskundigheidsbevordering en professionalisering) van bestuurders en vrijwilligers en ondersteunt daarnaast de topsporters bij het realiseren van hun doelstellingen. Daarnaast ondersteunt de CSOF het traject voor Olympische erkenning van Curaçao.

De afspraken met de gesubsidieerde instellingen richten zich in het komende begrotingsjaar op drie belangrijke terreinen. Via communicatie en voorlichting zullen de consequenties van te weinig sportbeoefening worden uitgelegd met als doel sportbeoefening te stimuleren. De samenwerking en afstemming tussen de instellingen moet verbeterd worden. Tot slot wordt gestreefd naar een vergroting van de organisatiecapaciteit van verenigingen.

Aandachtsgebied Cultuur

In 2013 zal een nieuw beleid op het gebied van cultuur worden ontwikkeld en zal worden begonnen met de oprichting van het Nationaal Cultuurinstituut dat belast wordt met de (coördinatie van de) uitvoering van cultuurbeleid. Speciale aandacht zal worden geschonken aan het verhogen van het cultureel bewustzijn, aan het behouden en ontwikkelen van cultuur en het toegankelijker maken van het culturele aanbod voor de bevolking.

Het doel is te komen tot betere uitvoering, beter toezicht, meer synergie, minder fragmentatie in de uitvoering waardoor een breed en kwalitatief goed aanbod van kunst en cultuur ontstaat voor alle bevolkingsgroepen en alle leeftijden, nieuwe initiatieven en onderlinge samenwerking bevorderd worden, een verhoogde participatie van burgers – hetzij als toeschouwer of als beoefenaar – in culturele activiteiten en een goed werkklimaat ontstaat voor professionele kunstenaars.

Op het gebied van de voorschoolse educatie zullen de projecten die worden gefinancierd met SEI- en OJSP-middelen en zijn gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kinderopvang, waar mogelijk worden voortgezet. Dit betekent ondermeer dat de uitkomsten van het kostprijsonderzoek zullen

worden meegenomen in het traject van de subjectsubsidie en worden vertaald in een nieuwe salarisstructuur voor het personeel in de kinderopvang. Na goedkeuring van de gereviseerde wetgeving, zal worden gestart met het uitvoeren van inspecties.

Op basis van het beleidsplan naschoolse educatie zoals dat in 2012 is opgesteld, zal in 2013 gestart worden met de implementatie. Dit moet leiden tot meer mogelijkheden en faciliteiten voor kinderen en jongeren tussen de 4 en 18 jaar om zich buiten schooltijd holistisch te kunnen ontwikkelen. De focus gedurende 2013 ligt op het bewaken van de kwaliteit van het aanbod, het creëren van de juiste randvoorwaarden, het realiseren van een gebalanceerde spreiding van het aanbod en het ontwerpen van efficiënte controle-instrumenten.

Tevens zal onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn voor een verlengde schooltijd.

Aandachtgebied Sociale Vormingsplicht en Sociaalvormende Dienstplicht

Voor de Sociale Vormingsplicht worden via USONA middelen beschikbaar gesteld door Nederland. Het project is gericht op jongeren tussen 16 en 24 en die anders vroegtijdig het onderwijs zouden verlaten of verlaten hebben. De Sociaalvormende Dienstplicht wordt in samenwerking met het Ministerie van Justitie uitgevoerd. Het aangepaste dienstplichtprogramma wordt als instrument voor sociale vorming van jongeren gebruikt.

Het streven is om de Sociale Vormingsplicht in zijn totaliteit onder te brengen bij het Ministerie SOAW, teneinde de vorming van jongeren meer in synergie aan te kunnen bieden.

Aandachtgebied Secretariaat UNESCO Commissie

Curaçao is in oktober 2011 toegelaten als geassocieerd lid van UNESCO. De UNESCO Commissie draagt bij aan toezicht op de uitvoering van het UNESCO-beleid en de doorvertaling hiervan in nationale programma's en projecten. Het Secretariaat ondersteunt de Commissie in de organisatie en uitvoering van de nationale programma's en projecten en de communicatie hierover richting de samenleving.

3.6 Onderwijsinspectie

De Onderwijsinspectie is belast met het uitvoeren van het toezicht op de naleving van de wettelijke regelingen en bepalingen gericht op de waarborging van de kwaliteit van het onderwijs. De Onderwijsinspectie is een onderdeel van het Ministerie, maar ressorteert rechtstreeks onder de minister om de onafhankelijkheid van het toezicht te kunnen waarborgen.

Voor 2013 ligt de focus voor de Onderwijsinspectie op het realiseren van een verdere verbetering van de kwaliteit van de werkzaamheden door middel van wetgeving en het vervullen van vacatures. Hiervoor zullen verschillende instrumenten worden ingezet, zoals intervisie, formulieren, procedures en procesbeschrijvingen en vergaderingen met stakeholders (zoals de directeurs van scholen en schoolbesturen). De Onderwijsinspectie zal op basis van een communicatieplan zorgen voor regelmatige informatievoorziening richting belanghebbenden.

Functie 49 Gemeenschappelijke uitgaven onderwijs

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	6.4000.000	6.4000.000	6.4000.000
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	13.700.000	19.950.000	19.50.000	13.200.000
Totaal	13.700.000	19.950.000	19.50.000	13.200.000

Ter uitvoering van het beleidsplan vrij onderwijs wordt op de kapitaaldienst een bedrag van ANG 13,2 miljoen gevoteerd voor de aankoop van boeken en materiaal ten behoeve van het voorgezet onderwijs.

In het Regeerakkoord 2012-2016 '*Akuerdo pa un Gobernashon enfoká riba pas, trankelidat i prosperidat*' is het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en het waarborgen van de toegankelijkheid van het onderwijs (Enseñansa Liber) voor alle kinderen als één van de speerpunten opgenomen. De toegankelijkheid van het onderwijs wordt mede gewaarborgd door het ontlasten van ouders en verzorgers voor wat betreft de kosten die zij zelf

moeten maken om hun kinderen te kunnen laten deelnemen aan het onderwijs. Per schooljaar 2012-2013 is 'Enseñansa Liber' op projectbasis ingevoerd. Het project strekte zich uit tot de kosten van studieboeken en additionele studiekosten van scholen voor funderend onderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs respectievelijk secundair beroepsonderwijs.

Dit project is voor het schooljaar 2013-2014 voortgezet, waarbij over is gegaan tot een centrale inkoop van studieboeken van waaruit scholieren in het voortgezet onderwijs en studenten in het secundair beroepsonderwijs hun boeken in bruikleen kunnen betrekken. In 2014 zal het beleid inzake 'Ensenansa Liber' worden gereguleerd op basis van een evaluatie van de projectmatige invoering en op basis van de bevindingen met deze projectmatige invoering.

Op de Gewone dienst wordt vanaf 2014 ANG 6,4 miljoen gereserveerd ter dekking van de kosten van ouderlijke bijdrage.

Verder vormen bij de scholen de utiliteitskosten één van de grote uitgavenposten, waarvoor de toegekende vergoeding binnen het V&V-stelsel niet toereikend is. Meerdere schoolbesturen hebben dan ook betalingsachterstanden opgebouwd bij Aqualectra. In dit kader zal in samenwerking met Aqualectra een project uitgevoerd worden om 100 scholen van zonnepanelen te voorzien. Het beoogde effect is een verlaging van de elektriciteitskosten, waardoor middelen vrijkomen die elders binnen het onderwijs aangewend kunnen worden.

Functie 53. Sport

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	5.000.000	5.000.000	4.000.000
Totaal	-	5.000.000	5.000.000	4.000.000

De opgevoerde bedragen zijn ten behoeve van het financiering van sport faciliteiten.

Functie 54. Cultuur

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	1.000.000	-	-	-
Totaal	1.000.000	-	-	-

het opgevoerde bedrag is ter financiering van de voorbereidingsfase van de renovatie van de Centro Pro Arte.

MINISTERIE VAN SOCIALE ONTWIKKELING ARBEID EN WELZIJN

Hierbij volgt de mutatie op de middelen:

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
60 Algemeen beheer Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	-	-	-
61 Bijstandverlening	-	-	-	-
62 Werkgelegenheid	-	-	-	-
63 Familie en Jeugd	-	-	-	-
65 Bejaardenoorden	-	-	-	-
66 Landsbemiddelaar	-	-	-	-
68 Overige Sociale Voorziening- en en Maatschappelijke Dienstverlening	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
60 Algemeen beheer Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	-	-	-
61 Bijstandverlening	-	-	-	-
62 Werkgelegenheid	-	-	-	-
63 Familie en Jeugd	-	-	-	-
65 Bejaardenoorden	1.000.000	5.366.700	5.366.700	2.683.200
66 Landsbemiddelaar	-	-	-	-
68 Overige Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening	-	-	-	-
Totaal	1.000.000	5.366.700	5.366.700	2.683.200

Hieronder wordt de mutaties per functie toegelicht.

Het SOAW-ministerie geeft op diverse niveaus in 2013, middels versterking van haar dienstverlening en beleid, voorrang aan de gevolgen van de aanpassing van de AOV en de invoering van de nieuwe basisverzekering. Het beleid richt zich op het ondervangen van de negatieve impact die deze aanpassingen hebben op het algemeen sociaaleconomisch klimaat, als ook op het microniveau van families, ouderen en individuele werknemers. Deze zal worden aangevuld middels analyse en onderzoek, om zoveel mogelijk in kaart te brengen hoe, wat en waar deze impact precies is. Los van (beleids-) onderzoek is in 2013 doorslaggevend welke (nieuwe) instrumenten waar worden ingezet in het zorg- en arbeidssysteem. Belangrijk is hierin het Flankerend Beleid waarvoor begin dit jaar voorlopig het contourenplan is vastgelegd.

Het Flankerend Beleid zal sociaal ontwikkelings- en arbeidsgerichte sturing geven vanuit SOAW, als ook in combinatie met andere cruciale ministeries

zoals Economische Ontwikkeling, Onderwijs, Volksgezondheid en in zekere zin tevens Justitie. Concreet zal invulling gegeven dienen te worden aan de noodzakelijke vernieuwing van de sociaal-economische ontwikkeling en het klassieke zorgsysteem (o.a. thuiszorg en hulpverlening). Hoe op professionele wijze meer eigen kracht bij kwetsbare groepen, en locaties (wijken) te ontwikkelen? Welke reoriëntatie is er hiervoor nodig in het zorgsysteem? In deze zin zal het Flankerend Beleid van 2013 op diverse niveaus en gefaseerd koers dienen te bieden.

Noodzaak is om in 2013 verder handen en voeten te geven aan moderne arbeidsontwikkeling (w.o. 'decent work'). De Arbeidsinspectie zal complementaire stappen zetten ter ondersteuning van deze ontwikkeling. Een andere succesfactor is de aansluiting van opleidingen op enerzijds de vraag van de arbeidssector en anderzijds de arbeidsontwikkeling van de diverse (ook 'moeilijke') werknemersgroepen (w.o. jongeren). Onderwijs-stakeholders en werkgevers zijn hierbij onmisbaar. Los van deze aansluitingsproblematiek en verbeterde arbeidsintegratie van alle werknemersgroepen, wordt – mede als gevolg van de AOV-wijzigingen - van belang hoe in deze human resource ontwikkeling lokale arbeidsorganisaties de implicaties van langerdoorwerkende werknemers gaan organiseren.

Een betere kwaliteit arbeidsparticipatie is eveneens noodzakelijk ter realisering van de 80-20% arbeidsregeling, de armoedebestrijding en de wijkontwikkeling (alle conform het regeerprogramma). Een positief en stimulerend arbeidsperspectief is de *conditio sine qua non* voor het scheppen van meer optimisme in de sociaal-economische ontwikkeling, maar ook voor diverse groepen die het thans moeilijk hebben. Echter nieuwe, soms flinke stappen kunnen alleen succesvol worden gezet met een 'accountable' structuur van interministeriele krachtenbundeling. In de eerste helft van 2013 zal SOAW, mede aan de hand van het Flankerend Beleid, een begin maken met extra investering in deze synthese en moeten komen tot werkprogramma's.

Verschillende trajecten dienen samen te gaan vallen in 2013, waaronder de armoedebestrijding. Ook laatstgenoemde staat en valt met een kwaliteitsverbetering van de samenwerking tussen de ministeries. Tevens is hier relevant de samenwerking tussen overheid, non-gouvernementele organisaties en de doelgroepen. SOAW draagt thans de bouwstenen aan ter instelling van de coördinatiegroep voor een daadkrachtige armoedebestrijding. Zeker hier zal de veelheid van 'stakeholders' resultaatgericht bij elkaar samengebracht moeten worden, om te starten met de korte termijn en lange termijn resultaatgerichte armoedebestrijding. Dit zal planmatig op interministeriele basis geschieden en aansluiten op de complementaire trajecten (o.a. de arbeidsontwikkeling en de innovatie van het zorgsysteem).

Essentieel in het bovengenoemde is de wijkontwikkeling, in de zin van bijzondere aandacht (en beleid) voor de specifieke problematiek van het directe leefgebied, de 'bario' of de regio (bijv. hun eigen organisatie en samenspraak inzake de specifieke concentratie van bepaalde doelgroepen, de milieuproblematiek of de veiligheid). SOAW heeft zich in het tweede kwartaal van 2013 voorgenomen om de wijkontwikkeling zoveel als mogelijk te realiseren met een versterking en innovatie van de dienstverlenende functies van de zg. Kas di Bario's; in zekere zin het voorportaal van dit ministerie. In deze eenheden is nu begonnen met de implementatie van intersectorale samenwerking in de cliëntgerichte intake, advies en dienstverlening.

Voor wat betreft de problematiek van geweld en criminaliteit zal het SOAW haar beleid en dienstverlening versterken. Het zal de bemiddelingsmethodiek breder en vaker gaan op steeds meer conflicten en incidenten, aangezien hiermee tevens de eigen kracht van doelgroepen wordt gestimuleerd. Los van thans dader-slachtoffer groepsbemiddeling, zal bemiddeling tevens worden aangewend in het geval van conflicten in de wijk, bij individuele arbeidsgeschillen en relatieproblematiek. Tevens wordt de financiële haalbaarheid van een familie- en wijkgerichte forensische behandelingscentrum onderzocht (o.a. in het geval van jeugddelinquentie en huiselijk geweld).

Het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn heeft budgetneutrale wijzigingen toegepast ter financiering van een verplichting van subsidie aan acht verschillende stichtingen.

Het betreft de volgende stichtingen:

- Stichting Coördinatie centrum kinderjeugdopvang curacao
- Casa Manita
- Fundashon guia, edukashon i Forma
- Stichting kindenoorden brakkeput
- Fundashon PSI t.n.v. Coördinatie organisatie jeugdhulpverlening
- Kinderbescherming
- Stichting Maatscha. Zorg en Herstel
- Stichting Nos t'ei pa otro
- Stichting new creation Curaçao

Functie 65 Bejaardenoorden

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	1.000.000	5.366.700	5.366.700	2.683.200
Totaal	1.000.000	5.366.700	5.366.700	2.683.200

Toelichting op de wijziging op de kapitaaldienst:

Ontwikkelingsniveau van een land wordt ook bepaald aan de hand van criteria van welzijn. De sociale ontwikkeling van het eiland is achtergebleven. Hieronder valt ook de bejaardenzorg. Door achterstand in het stelsel van bejaardenzorg heeft ertoe geleid dat de participatie van en zorg aan ouderen in de maatschappij achteruit is gegaan. In veel gevallen scheelt het onder andere aan het gebrek van goede infrastructuur aangepast aan de hedendaagse vereisten van zorg. Ter versterking van de bejaardenzorg is de bouw van een multifunctioneel gebouw te Tera Cora door Reda Sosial voorbereid en aanbesteed en is thans gereed voor uitvoering. Het gebouw zal dienen als een dag-activiteitencentrum voor bejaarden gecombineerd met naschoolse opvang. Hiermee wordt een faciliteit gecreëerd voor beide groepen, ouderen als jongeren. Verder zal een deel fungeren als kantoor. In dit kader gaat men ervan uit dat de uitvoering van het project tevens zal zorgdragen voor het scheppen van werkgelegenheid en het aanzwengelen van de economische activiteiten, met name voor de aannemersbedrijven en de bedrijven die handelen in bouwmaterialen.

MINISTERIE VAN GEZONDHEID, MILIEU EN NATUUR

Hierbij volgt de mutatie op de middelen:

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
26 Riolering en waterzuivering	-	-	-	-
70 Algemeen beheer	-	-	-	-
Gezondheid, Milieu en Natuur				
71 Preventieve en Curatieve	-210.872	-206.568	-204.416	-200.113
Gezondheidszorg				
72 Ambulancevervoer	-	-	-	-
73 Verpleeginrichtingen	-	-	-	-
75 Agrarische Zaken en	-1.233.881	-1.207.338	-1.194.067	-1.167.524
Visserij				
76 Milieu en Natuurbeheer	-66.726	-66.726	-66.726	-66.726
77 Lijkbezorging	-	-	-	-
78 Overige Uitgaven	-	-	-	-23.250.000
Gezondheid, Milieu en Natuur				
Totaal	-1.511.479	-1.480.632	-1.465.209	-24.684.363
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
70 Algemeen beheer	-	-	-	-
Gezondheid, Milieu en Natuur				
71 Preventieve en Curatieve	-	-	-	-
Gezondheidszorg				
72 Ambulancevervoer	-	-	-	-
73 Verpleeginrichtingen	-	-	-	-
75 Agrarische Zaken en	3.000.000	11.175.000	5.310.000	2.250.000
Visserij				
76 Milieubeheer	-	-	-	-
77 Lijkbezorging	-	-	-	-
78 Overige Uitgaven	-162.762.200	-162.815.500	-25.200.000	
Gezondheid, Milieu en Natuur				
Totaal	159.762.200	-151.640.500	-19.890.000	2.250.000

Hieronder wordt de mutaties per functie toegelicht.

Functie 75 Agrarische Zaken en Visserij				
Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	3.000.000	11.175.000	5.310.000	2.250.000
Totaal	3.000.000	11.175.000	5.310.000	2.250.000

Verbetering voorzieningen stranden, vissershaven

Onze stranden zijn, naast andere voorzieningen, een kritische factor voor het bevorderen van het eiland als toeristische bestemming. In het kader van verbetering van het toeristische product zal geïnvesteerd worden in de voorzieningen bij verschillende stranden. Thans veroorzaakt de hemelwaterafvoer grote erosie bij de entree tot het pas verbeterde strand van Boka Sami. Ter verbetering van dit probleem zal de hemelwaterafvoer gekanaliseerd worden door aanleg van een eenvoudige afwateringsvoorziening. Voor de veiligheid van zwimmers zullen drijflijnen aangebracht (en oude drijflijnen vervangen) worden ter afscheiding van zwemwater en vaarwater bij Boka Sami, Sta Cruz en Knip (groot en klein), Caracasbaai en Lagun. Verder zal bij Sta Cruz geïnvesteerd worden in de verbetering van de strandinfrastructuur, schaduwvoorziening, het toiletgebouw en vissershaventje. Voor wat betreft schaduwvoorziening, zal naast Sta Cruz, ook extra schaduwvoorzieningen worden aangebracht of vervangen bij onder andere Caracasbaai, Playa Grandi Westpunt, Playa Canoa. Voor wat betreft de strandinfrastructuur bij Marie Pompoen moet volgens het Masterplan Marie Pompoen het vissershaventje bij de pier ca 500m in westelijke richting verplaatst worden.

Playa Kalki heeft een klein kwetsbaar strand en ter bescherming van dit strand is gepland om de bestaande verdedigingsconstructie te vervangen.

Verder wordt in 2014 en 2015 wordt een bedrag van ANG 4,0 miljoen gereserveerd voor financiering van landbouw faciliteiten. In 2016 wordt het bedrag verlaagd tot ANG 2 miljoen.

Functie 78 Overige Uitgaven Gezondheid, Milieu en Natuur

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-23.250.000
Totaal	-	-	-	-23.250.000
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-162.762.200	-162.815.500	-25.200.000	
Totaal	-162.137.200	-159.680.500	-25.125.000	

De Regering geeft aan dat bij de ontwerpbegroting 2013 het bedrag dat in 2017 moet worden betaald aan de landsbijdrage opgenomen was in 2016. Dus dit was een omissie. Deze omissie wordt in onderhavige Nota van Wijziging gecorrigeerd.

Verder wordt de financiering van de bouw van het nieuwe ziekenhuis afgevoerd. De Regering is zich bewust van het belang van een nieuw ziekenhuis. Het nieuwe ziekenhuis is echter van de begroting afgevoerd naar aanleiding van een motie van de Staten. Deze motie hield in dat de financiering van het ziekenhuis via andere geldstromen zou worden gerealiseerd dan via de begroting. Middels het afvoeren van het ziekenhuis van de kapitaaldienst van de begroting is aan deze motie invulling gegeven. Hoewel het nieuwe ziekenhuis hoofdzakelijk via andere geldstromen gefinancierd zal worden, zal het nieuwe ziekenhuis gerealiseerd worden. Hierover worden in dit stadium finale afspraken gemaakt. De positieve stimulans voor de economie blijft gehandhaafd, en wordt zelfs groter door de extra investeringen zoals opgenomen in de onderhavige ontwerpnota van wijziging. Tevens zal de kwaliteit van de zorg gegarandeerd blijven zoals gepland en zal het beheersbaar maken van de medische tarieven gehaald worden. Er wordt van daaruit dan ook geen effect op de meerjarenbegroting verwacht.

MINISTERIE VAN FINANCIËN

Hierbij volgt de mutatie op de middelen:

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
90 Algemeen beheer Financiën	-564.600	-564.600	-564.600	-564.600
91 Belastingen	-435.400	-435.400	-435.400	-435.400
93 Geldleningen	-2.600.000	51.700	123.700	3.894.700
95 Algemene Uitgaven en Inkomsten	-6.188.521	-3.799.368	2.414.609	126.363
98 Overige Financiële Algemene Dekkingsmiddelen	12.500.000	16.625.100	3.688.900	1.788.900
Totaal	3.711.479	12.877.432	6.227.209	5.809.963
Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01 Bestuursorganen	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
90 Algemeen beheer Financiën	2.895.000	1.000.000		
91 Belastingen	13.042.500	1.600.000	250.000	250.000
93 Geldleningen				
95 Algemene Uitgaven en Inkomsten	-14.154.500	-595.000	-95.000	-95.000
98 Overige Financiële Algemene Dekkingsmiddelen		25.000.000	40.000.000	35.000.000
Totaal	2.783.000	28.005.000	41.155.000	36.155.000

Hieronder wordt de begroting per functie nader toegelicht.

Functie 01 Bestuursorganen

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal	-	-	-	-
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

Dit betreft projecten waarbij de regering samen met de Curaçao International Financial Center (CIFC) zal financieren. Het betreft een bedrag van ANG 1,0 miljoen.

De CIFC is een publiekprivate samenwerking die zich richt op het verbeteren van de internationale financiële dienstverlening op ons eiland.

De internationale financiële dienstverlening sector welke gevestigd is op Curaçao is zeer onderhevig aan de verdere internationalisering van financiële

diensten. Gegeven deze ontwikkeling is het van groot belang dat deze sector zich bijtijds weet aan te passen aan internationaal ingegeven veranderingen. Op dit vlak is de rol van CIFIC cruciaal, het bundelen van de krachten op meerdere fronten zal zorg moeten dragen voor de broodnodige innovatie van de sector en de overheid om de reeds geduide uitdaging aan te gaan.

Inhoudelijk zal de CIFIC zich gaan richten op de volgende speerpunten;

1. Het ontwikkelen van nieuwe financiële producten, waarbij economische inhoud een meer fundamentele rol gaat spelen bij de productontwikkeling dan enkel het inbouwen van fiscale voordelen. De overheid speelt hier tevens een rol van betekenis, in de zin dat zij van het creëren van economische inhoud actief dient te faciliteren. Dit “Onderzoek en Ontwikkelen” is geënt op innovatie van de sector.
2. Het propageren van de jurisdictie Curaçao, waarbij de informatievoorzieningrol van groot belang is voor het wereldkundig maken van de jurisdictie in brede zin. Hierbij wordt het kader waarbinnen de financiële producten vormgegeven zijn verdere onderstreept. Hierbij heeft de overheid een rol bij het aangeven van wat het toezicht- en juridisch kader inhoudt en de private sector een rol bij het propageren van de specifieke financiële producten.
3. Een derde punt, waarbij de hulp van de private sector ingeroepen zal worden, is het overeenkomen van internationale fiscale verdragen. Hierbij zal de overheid een beroep doen op de private sector ten aanzien van de inhoud van de fiscale verdragen, immers dient de sector aan te geven op welke punten daadwerkelijk zaken gedaan kunnen worden. Echter blijft het sluiten van internationale fiscale verdragen een taak van de overheid, waarbij het officiële traject enkel een overheidskarakter omvat.

Het betreffen als zodanig investeringen in het ontwikkelen van de Curaçaose internationale financiële dienstverlening. Het bedrag dat oorspronkelijk opgevoerd is op de gewone dienst zal een andere bestemming krijgen, namelijk een bijdrage aan de bedoelde Fondo pa Deporte i Responsabilidat Sosial, conform opgenomen als een beleidslijn in het Regeerakkoord 2012 – 2016.

De Fondo di Deporte i Responsabilidat Sosial richt zich op armoedebestrijding binnen de Curaçaose gemeenschap en de directe gevolgen hiervan zoals sociale uitsluiting. Fondo di Deporte i Responsabilidat Sosial wil sociale cohesie op wijkniveau en participatiemogelijkheden van met name de

doelgroep jongeren bevorderen. Door het stimuleren van sociale- en onderwijsparticipatie wil de Fondo di Deporte i Responsabilidad Social maatschappelijk uitsluiting en uitval van kwetsbare groepen voorkomen.

Om de armoedeproblematiek aan te pakken, sociale cohesie te bevorderen en participatie van genoemde doelgroepen te verbeteren biedt de Fondo di Deporte i Responsabilidad Social ondersteuning op 6 specifieke werkgebieden, namelijk:

1. sportstimulering;
2. ontwerp en uitvoering van projecten op het gebied van leerwerktrajecten ten behoeve van licht verstandelijk beperkten (LVB-ers) en drop outs;
3. stimulering kunst- en cultuurparticipatie & artistieke vorming;
4. begeleiden en coachen van onder andere licht verstandelijk beperkte (LVB) jongeren / jeugdigen;
5. deskundigheidsbevordering van hen die in direct contact staan met de doelgroep op de reeds hierboven genoemde werkgebieden.

Functie 90 Algemeen beheer Financiën en 91 Belastingen – Beleidsveld: Fiscaal beleid en uitvoering

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-564.600	-564.600	-564.600	-564.600
Programmakosten	-435.400	-435.400	-435.400	-435.400
Totaal	-	-	-	-
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	6.937.500	1.000.000		
Programmakosten	9.000.000	1.600.000	250.000	250.000
Totaal	10.000.000	2.600.000	250.000	250.000

Fiscaal Beleid

Er is sprake van een nationale fiscale politiek die een evenwichtiger opbouw van het belastingssysteem en het zoeken naar een rechtvaardige inkomensverdeling beoogt. In 2013 zal veel aandacht worden besteed aan een integrale hervorming van het belastingstelsel. De meeste wetswijzigingen zullen evenwel in de jaren na 2013 in werking treden. De ontwerpen zullen in nauwe samenwerking met de stake holders tot stand worden gebracht. Naast de rechtvaardige inkomensverdeling zullen de aanpassingen ook gericht zijn op een verbeterd investeringsklimaat. De hervorming zal gebaseerd zijn op de volgende uitgangspunten:

a. Vereenvoudiging van het belastingstelsel.

Door verschillende aftrekposten te schrappen zal het belastingstelsel minder ingewikkeld zijn. Een bijkomend voordeel daarvan is dat de belastinggrondslag wordt verbreed. Een bredere grondslag geeft ruimte voor tariefsverlaging op termijn.

b. Verschuiving van directe naar indirecte belastingen.

Door een verschuiving van directe naar indirecte belastingen wordt de totale belastingdruk over een veel grotere groep (inclusief toeristen en illegaal op het eiland verblijvende personen) verdeeld.

c. Internationaal acceptabel.

Het belastingstelsel dient internationaal acceptabel te zijn. Curaçao streeft ernaar een transparante jurisdictie te zijn die voldoet aan alle internationale standaarden.

Om de concurrentiepositie van Curaçao als fiscale vestigingsplaats te vergroten zal het verdragennetwerk dienen te worden uitgebreid.

Daartoe is een prioriteitenlijst bestaande uit een aantal landen opgesteld. In 2013 zal veel energie worden gestoken in het leggen van contacten met deze landen teneinde een inlichtingenuitwisselingsverdrag of een verdrag ter voorkoming van dubbele belastingen met deze landen te sluiten. Ook zal er veel energie worden gestoken in het afronden van reeds lopende onderhandelingen en andere procedures die noodzakelijk zijn voor de inwerkingtreding van reeds uitonderhandelde overeenkomsten. In 2013 zal wederom worden getracht Curaçao van de Braziliaanse zwarte lijst verwijderd te krijgen. Door capaciteitsproblemen bij de sector fiscale zaken zal indien noodzakelijk ook gebruik worden gemaakt van de beschikbare kennis in de private sector.

Ter uitvoering van dit beleid wordt voorgesteld om budgetneutrale wijziging binnen het Ministerie van Financiën van circa ANG 0,1 miljoen ten behoeve van de sector Fiscale zaken. Daarnaast wordt een bedrag van circa ANG 2,0 miljoen op de kapitaaldienst gereserveerd ten behoeve van de hervormingen in het fiscale stelsel (programmamakosten). Deze wordt vanuit de stelpost onvoorzien op de kapitaaldienst gedekt. Verder wordt op de apparaatkosten een bedrag van ANG 2,0 miljoen opgevoerd ten behoeve van aankoop van kantoorapparatuur ten behoeve van de belastingdienst.

Het opgevoerde bedrag voor apparaatskosten betreft de uitgaven ten behoeve van de reorganisatie van de belastingdienst. Verder is een bedrag van ANG 9,0 miljoen opgenomen ter dekking van de kosten van Financiering herstructurering van de Belastingdienst (IT-infrastructuur).

Verder is in 2014 1,6 miljoen opgevoerd ter financiering van aanschaf van dienstwagens ten behoeve van de Douane. In 2015 en 2016 is een bedrag van ANG 250.000 opgenomen.

Functie 93 Geldleningen

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-2.600.000	51.700	123.700	3.894.700
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-2.600.000	51.700	123.700	3.894.700
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Uit bovenstaande tabel valt te lezen dat de rentelasten worden aangepast.

De rentelasten wijzigen als gevolg van de wijzigingen in de meerjarige financieringsbehoefte in de onderhavige ontwerpnota van wijziging.

Functie 95 Algemene Uitgaven en Inkomsten

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Stelposten	-6.188.521	-3.799.368	2.414.609	126.363
Totaal	-6.188.521	-3.799.368	2.414.609	126.363
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Stelposten	-14.154.500	-595.000	-95.000	-95.000
Totaal	-14.154.500	-595.000	-95.000	-95.000

De afschrijvingslasten wijzigen als gevolg van de wijzigingen in de meerjarige investeringen in de onderhavige ontwerpnota van wijziging. Het betreft het bedrag op de gewone dienst.

Verder wordt de post onvoorzien verlaagd met gemiddeld ANG 3,0 miljoen per jaar op de gewone dienst. De norm die de overheid voortaan hanteert voor de onvoorziene uitgaven op de gewone dienst is 1 procent van de totale relevante uitgaven op de gewone dienst. Verder wordt de stelpost op de kapitaaldienst verlaagd, omdat een gedeelte daarvan functioneel is onderverdeeld.

Functie 98. Overige Financiële Algemene Dekkingsmiddelen

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Reservering	12.500.000	16.625.100	3.688.900	1.788.900
Totaal	12.500.000	16.625.100	3.688.900	1.788.900
Kapitaal dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	-	25.000.000	40.000.000	35.000.000
Programmakosten	-	-	-	-
Stelposten	-	-	-	-
Totaal	-	25.000.000	40.000.000	35.000.000

De ramingen van Reserveringen wordt verhoogd met ANG 12,5 miljoen in 2013 en ANG 16,6 miljoen in 2014. In 2015 en 2016 wordt de reservering verhoogd met ANG 3,7 miljoen respectievelijk ANG 1,8 miljoen. Deze verhoging betreft het saldo van de verhogingen en verlagingen van de uitgaven en inkomsten op de gewone dienst. Dit saldo wordt in dit stadium toegevoegd aan de reservedotaties.

Met betrekking tot de compensatie van de tekorten op de Gewone dienst uit het verleden staat nog een discussiepunt met het College financieel toezicht open. Het gaat hierbij om de hoogte van de gelden uit de Belastingregeling Koninkrijk (BRK). Afgesproken is hierover het oordeel van de Algemene rekenkamer en de SOAB af te wachten. Mochten beide in hun rapport op de jaarrekening 2010 van mening zijn dat de BRK-reserve ten onrechte is

gevormd, dan zou dit betekenen dat de meerjarig aangedragen dekking van oude tekorten ontoereikend zou zijn. Mocht echter blijken dat de BRK-reserve wel terecht gevormd is voor het bedrag dat Curaçao altijd heeft aangegeven, dan hoeft er geen additionele dekking aangedragen te worden. De conclusies van de SOAB zijn nog niet bekend. De regering trekt in dit stadium dan ook nog geen finale conclusies. De Regering verwacht dat dit jaar alsnog voldaan wordt aan dit punt van de aanwijzing.

Op 6 februari 2013 heeft de Regering besloten tot het op korte termijn technisch en financieel uitwerken van een plan voor centrale huisvesting. Uitgangspunt bij dit principebesluit is het handhaven van Fort Amsterdam als Regeringscentrum en daarnaast het realiseren van een centraal gebouw voor de overheidsdiensten die zich daarvoor lenen voor ongeveer 1.400 ambtenaren van alle ministeries en Staatsorganen. Uitgegaan is van een uiteindelijke verdere afslanking van het ambtelijke apparaat van 3.650 nu tot ca. 3.350 medewerkers in 2016.

De werkgroep Centrale Huisvesting Overheid Curaçao kreeg de opdracht om een uitvoeringsplan op te stellen voor de realisatie van één centrale huisvesting van de overheid. De achterliggende gedachte hierbij was tweeledig. Enerzijds kan er door het samenbrengen van de verschillende diensten binnen de overheid in één gebouw een bezuiniging op de huisvestingslasten gerealiseerd worden, anderzijds is het streven de overheid zodanig te organiseren dat zij beter en efficiënter haar taken kan uitvoeren. Een nieuwe huisvesting die aansluit op de nieuwe organisatie kan eraan bijdragen dit te bereiken. Tot slot kan het realiseren van een groot bouwproject een positieve impuls hebben op de economie van Curaçao.

Toelichting Kapitaaldienst:

Voormelde werkgroep heeft in juni 2013 haar werkzaamheden afgerond en een voorstel uitgebracht aan de Regering.

De werkgroep heeft een globaal structuurontwerp gemaakt voor een nieuw overheidsgebouw voor ca. 1.400 medewerkers. Op basis van een eerste verkenning en principe besluitvorming door de Raad van Ministers is in beeld gebracht welke ministeries en welke dienstonderdelen in het nieuwe gebouw gehuisvest gaan worden.

Het betreft in principe alle ministeries, met uitzondering van de operationele diensten die op specifieke locaties blijven gehuisvest (politie, brandweer, Gevangenis, Openbare werken, etc.). De publieksfuncties komen ook in de nieuwe centrale huisvesting.

In Fort Amsterdam zal de Regering met de voor haar ondersteunende diensten van het ministerie van Algemene Zaken gehuisvest blijven. Ook voor de Staatorganen, met uitzondering van de Staten zal ruimte in de centrale huisvesting zijn.

De huisvesting zal in meerdere aan elkaar verbonden gebouwen worden gerealiseerd. Voordeel hiervan is dat ministeries en Staatsorganen hun eigen identiteit aan hun gebouwgedeelte kunnen geven en dat de bouw gefaseerd kan plaatsvinden. Voor het ontwerp is een totaal grondoppervlakte nodig van 20.000 m².

De totale bouwkosten zijn berekend op ca. ANG 119 miljoen.

Alleen al op de directe exploitatiekosten van het gebouw kan bij deze bouwkosten een besparing van ruim ANG 6 miljoen op jaarbasis worden gerealiseerd. Daarnaast zorgt de centrale huisvesting ervoor dat een aanzienlijk deel van de formatiereductie via natuurlijk verloop kan worden gerealiseerd, doordat er minder ondersteunend personeel nodig zal zijn. Tevens zal worden bespaard op facilitaire zaken als dienstauto's e.d.

Maar naast deze financiële voordelen, zal centrale huisvesting een grote katalysator zijn bij het sterven naar de kleinere efficiënte en klantvriendelijke overheid.

Op 24 juli 2013 ging de Regering akkoord met dit voorstel en gaf opdracht voor het uitwerken van een voorstel voor locatiekeuze en het opstellen van een programma van eisen.

Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van het programma van eisen. Volgens planning is dit eind 2013 gereed, waarna de aanbesteding voor de bouw kan starten.

Met de feitelijke bouw kan dan medio 2014 worden begonnen, een en ander afhankelijk van eventueel te volgen procedures rond de locatie en vergunningverleningen voor de bouw. Met een bouwtijd van 2 tot 2 ½ jaar kan de nieuwbouw vanaf eind 2016 worden betrokken.

NOTA VAN FINANCIËN

0. INLEIDING

De informatiefunctie van de overheid is een functie die verantwoordelijkheden schept waaraan de verschillende onderdelen van de overheid moeten voldoen. In het licht van deze verantwoordelijkheid dient de Nota van Financiën geplaatst te worden. De Nota van Financiën maakt de cijfers die opgenomen zijn in eerste Begroting 2013 inzichtelijk. In dit document wordt een uitgebreide toelichting van de cijfers gegeven en naast deze toelichting wordt de lezer tevens inzicht geboden in de totstandkoming van de cijfers zoals deze in de eerste Suppletoire Begroting 2013 gepresenteerd worden.

In het eerste hoofdstuk, wordt de financiële situatie van de overheid integraal weergegeven. Hierbij spelen de volgende elementen een rol:

- a. De belastingopbrengsten worden naar relevant belastingmiddel gespecificeerd.
- b. Baten die niet verkregen worden aan de hand van belastingen, de zogenaamde niet-belastingopbrengsten, worden waar relevant nader toegelicht.
- c. De lasten worden gespecificeerd naar categorie.

In het tweede hoofdstuk worden de lasten per hoofdstuk weergegeven.

In de bijlage bij de Nota van Financiën worden de stappen inzichtelijk gemaakt die geleid hebben tot de verschillende grafische overzichten. Deze bijlage fungeert tevens als een referentiekader voor de gebruikte grafieken in de Nota van Financiën.

I. NOTA VAN FINANCIËN OP DE EERSTE SUPPLETOIRE BEGROTING 2013

In dit hoofdstuk worden de begrotingscijfers weergegeven met een samenhangende verantwoording van de baten en lasten die verwacht worden binnen de eerste Suppletoire Begroting 2013. Tevens wordt in dit hoofdstuk inzicht verschaft in de meerjarige cijfers. Dit hoofdstuk dient als instrument om de begrotingstrend jaar op jaar in kaart te brengen. Een beter inzicht verschaffen in de cijfers en het vergroten van zekerheden ten aanzien van de cijfers moet gezien worden als de primaire taak die dit hoofdstuk vervuld binnen de Nota van Financiën.

Recapitulatie

In de recapitulatie worden de totaalbedragen van de eerste Suppletoire Begroting 2013 gepresenteerd, vergezeld van de projectie van de meerjarige mutaties op de totaalbedragen in de Begroting 2013. Tevens worden de mutaties op de totaalbedragen, zowel in 2013 als meerjarig, verder inzichtelijk gemaakt aan de hand van relevante analysegrootheden.

In Tabel 1 zijn de totaalbedragen van de eerste Suppletoire Begroting 2013 en de mutaties op de Meerjarenbegroting gepresenteerd (in ANG miljoen).

Tabel 1. Mutatie op Recapitulatie

Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016
Saldo Gewone dienst	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Baten	-	2,2	23,9	23,2	-0,4
Lasten	-	2,2	23,9	23,2	-0,4
Saldo Kapitaaldienst	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Baten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Lasten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Begrotingssaldo	-	0,0	0,0	0,0	0,0

de eerste Suppletoire op de Begroting 2013 sluit meerjarig met een saldo van nul.

De aanpassing van de begroting zijn budgetneutraal. In de onderdelen waar de baten en lasten worden gespecificeerd wordt een beeld gegeven hoe de verschuivingen hebben plaatsgevonden.

In Tabel 2 zijn de totaalbedragen van de Begroting 2013 en de Meerjarenbegroting, inclusief de eerste suppletoire begroting, gepresenteerd (in ANG miljoen).

Tabel 2. Recapitulatie Begroting 2013 inclusief suppletoire begrotingen en nota van wijziging

Omschrijving	B2012	R2012	2013	2014	2015	2016
Saldo Gewone dienst	-49,8	-73,1	-	-	-	-
Baten	1.742,1	1670,4	1.620,4	1.691,6	1.715,6	1.774,1
Lasten	1.791,9	1743,5	1.620,4	1.691,6	1.715,6	1.774,0
Saldo Kapitaaldienst	-8,8	35,1	-	-	-	-
Baten	44,5	96,3	200,3	208,7	229,0	210,5
Lasten	53,3	61,2	200,3	208,7	229,0	210,6
Begrotingssaldo	-58,6	-38,0	-	-	-	-

De Begroting 2013 inclusief de eerste suppletoire begroting en de eerste suppletoire begroting sluit af met een saldo van nul. De Gewone Dienst en de Kapitaaldienst zijn elk afzonderlijk in evenwicht. Ook meerjarig is de begroting in evenwicht.

In Tabel 3 worden deze totaalbedragen in deze eerste suppletoire begroting ontleed in de relevante analyse grootheden (in ANG miljoen).

Tabel 3. Mutatie op Recapitulatie

Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016
Saldo Gewone dienst exclusief interestlasten	-	2,6	-0,1	-0,1	-3,9
Investerings en vermogensoverdrachten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Afschrijvingen	-	0,0	-1,3	4,2	1,2
Primair saldo (+overschot/-tekort)	-	72,8	58,3	-68,6	-82,1
Rentelasten	-	-2,6	0,1	0,1	3,9
Globaal saldo/ Financieringssaldo voor aflossingen (+overschot/-tekort)	-	70,2	58,3	-68,5	-78,2
Aflossing op opgenomen leningen	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Nieuwe financiering	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Terug te ontvangen aflossingen op uitgegeven leningen	-				
Financieringsbehoefte	-	-70,2	-58,3	68,5	78,2

Het primair saldo, oftewel het financieringssaldo voor aflossingen exclusief rentelasten, daalt in 2013 en 2014, terwijl in 2015-2016 het financieringssaldo stijgt. Er wordt een kleiner beroep gedaan op de beschikbare financieringsruimte in de periode 2013 – 2014 ter financiering van investeringen. In 2015 -2016 wordt een groter beroep gedaan op de kapitaalmarkt. De per saldo verlaging in 2013 - 2014 van de investeringen wordt verklaard door de afvoering van de financiering van het nieuwe ziekenhuis en de verhoging van de investeringen in de sociaaleconomische en educatieve infrastructuur.

Bij de projectie zoals gepresenteerd in de voorgaande tabellen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de relevante economische grootheden (in procenten):

Tabel 4. Economische grootheden

	2013	2014	2015	2016
Reële economische groei	-1,7	-0,3	1,5	2,0
Inflatie	2,4	2,1	2,1	2,1
Nominale rente op 5 jaar overheidsobligaties	3,5	3,5	3,5	3,5

In het vervolg worden de mutaties op de Gewone Dienst (Tabel 5) nader uitgesplitst en toegelicht (in ANG miljoen).

Gewone Dienst

In Tabel 5 wordt het saldo op de Gewone dienst ontleed in de voornaamste baten en lastencomponenten (in ANG miljoen).

Tabel 5. Mutatie op Gewone Dienst

Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016
Baten	-	2,2	23,9	23,2	-0,4
Belastingopbrengsten	-	2,2	23,9	23,2	-0,4
Niet-belastingopbrengsten	-	-	-	-	-
Lasten	-	2,2	23,9	23,2	-0,4
Beloning van personeel	-	-0,7	3,4	3,4	3,4
Verbruik goederen en diensten	-	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Afschrijving vaste activa	-	-	-1,3	4,2	1,2
Interest	-	-2,6	0,1	0,1	3,9
Subsidies	-	-1,6	-1,5	-1,5	-1,5
Overdrachten	-	2,6	11,0	16,9	16,9
Sociale zekerheid	-	-	-	0,0	-23,3
Andere uitgaven	-	-6,2	-2,5	-1,8	-1,1
Reserveringen	-	12,5	16,6	3,7	1,8
Saldo	-	-	-	-	-

Financiële norm Gewone dienst

De Gewone Dienst sluit af met een saldo van nul. De financiële normen schrijven een sluitende Gewone dienst voor. Het resultaat van de eerste Suppletoire Begroting 2013 voldoet aan de normen, daar de aanpassingen in de begroting budgetneutraal geschieden.

BATEN

De baten op de Gewone Dienst van de eerste Suppletoire Begroting 2013 nemen vanaf 2014 toe met een gemiddelde van circa ANG 23,0 miljoen. In 2016 nemen deze af met ANG 0,4 miljoen. In Tabel 6 worden de meerjarige cijfers weergegeven betreffende de baten. De baten bestaan uit twee elementen:

1. Belastingopbrengsten.
2. Niet-belastingopbrengsten.

Belastingopbrengsten

In de eerste Suppletoire Begroting 2013 wordt ervan uitgegaan dat de indirecte belastingopbrengsten groeien met de reële economische groei, in een verhouding van 1 staat tot 1,1, op basis van een schatting van de betreffende elasticiteit.¹ Dit wil zeggen dat per procentpunt reële economische groei (positief of negatief) de indirecte belastingopbrengsten toenemen (afnemen) met 1,1%. Daarnaast groeien de loon- en inkomstenbelasting en de winstbelasting met de reële economische groei in een verhouding van, respectievelijk, 1 staat tot 1,2 en 1 staat tot 2,8.

De niet-belastingopbrengsten worden verondersteld te groeien in een verhouding van 1 staat tot 1 met de reële economische groei waarbij rekening is gehouden met de beschikbare relevante realisatiecijfers betreffende de eerste vijf maanden van 2013.

Daarnaast wordt rekening gehouden met lastenverlichting in de inkomstenbelasting vanaf 2015 (ANG 40 miljoen in 2015 en additioneel ANG 40 miljoen in 2016) indien de uitvoering van het sanerings- en groeipad in overeenstemming met de projecties verloopt. Voor wat betreft de winstbelasting wordt rekening gehouden met lastenverlichting vanaf 2016 (ANG 15 miljoen in 2016 en additioneel ANG 15 miljoen in 2017).

¹ Deze schatting is ontleend aan het onderzoek “Het cyclisch gecorrigeerde begrotingssaldo – methodologie en toepassing voor de Centrale overheid-” met ISBN-nummer: 99901-1-128-X.

In Tabel 6 worden de mutaties op de belastingopbrengsten in de eerste Suppletoire Begroting 2013 en de drie daaropvolgende jaren, uitgesplitst gepresenteerd.

Tabel 6. Mutaties op de belastingopbrengsten

Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016
Directe belastingen	-	1,2	2,3	2,4	-22,3
Loon- en inkomstenbelasting	-	-	0,7	-8,5	-11,2
Winstbelasting	-	1,2	2,1	11,8	-9,7
Deelnemingen/dividendbelasting	-	-	-0,4	-0,9	-1,4
Indirecte belastingen	-	1,0	21,6	20,8	21,9
Omzetbelasting	-	1,0	21,7	22,7	23,8
Invoerrechten	-	-	-3,3	-3,3	-3,4
Accijnzen	-	-	0,7	-1,4	-2,2
Grondbelasting	-	-	0,4	1,1	2,0
Motorrijtuigenbelasting	-	-	-1,0	-1,5	-1,7
Zegelbelasting	-	-	3,1	3,2	3,5
	-				
Totaal	-	2,2	23,9	23,2	-0,4

Directe belastingen

Uit Tabel 6 kan worden afgeleid dat de directe belastingopbrengsten toenemen met circa ANG 1,2 miljoen in 2013. In 2014 en 2015 neemt deze toe met circa ANG 2,4 miljoen. Hierbij wordt rekening gehouden met de realisatiecijfers in de eerste zeven maanden van 2013 en met de conjunctuursensibiliteit van de directe belastingen. In 2016 is een afname waar te nemen van circa ANG 22,3 miljoen. Hierbij wordt rekening gehouden met lastenverlichting in de inkomstenbelasting vanaf 2015 (ANG 40 miljoen in 2015 en additioneel ANG 40 miljoen in 2016) indien de uitvoering van het sanerings- en groeipad in overeenstemming met de vastgestelde Begroting 2013 verloopt. Voor wat betreft de winstbelasting wordt rekening gehouden met lastenverlichting vanaf 2015 (ANG 15 miljoen in de begrotingscijfers voor 2016 en additioneel ANG 15 miljoen in de begrotingscijfers voor 2017).

Indirecte belastingen

De geraamde indirecte belastingen nemen toe met gemiddeld circa ANG 21,0 miljoen in 2014, 2015 en 2016. Dit houdt verband met de doorgevoerde wijzigingen in het fiscale stelsel rekening houdende met de conjunctuursensibiliteit van de indirecte belastingen.

In Tabel 7 zijn de totaalbedragen van de belastingopbrengsten in de Begroting 2013 en de Meerjarenbegroting, inclusief de eerste Suppletoire Begroting en Nota van wijziging daarop, gepresenteerd (in ANG miljoen).

Tabel 7. Belastingopbrengsten inclusief eerste suppletoire begroting

Omschrijving	B2012	R2012	Begroting inclusief Suppletoire			
			2013	2014	2015	2016
Directe belastingen	764,7	757,7	686,7	703,3	690,1	706,4
Loon- en inkomstenbelasting	502,3	510,0	507,6	517,1	501,6	522,5
Winstbelasting	203,8	202,9	158,0	165,2	167,4	162,8
Deelnemingen/dividendbelasting	58,6	44,9	21,1	21,1	21,1	21,1
Indirecte belastingen	751,2	718,2	739,4	787,8	814,2	846,1
Omzetbelasting	371,0	367,2	378,1	418,3	433,9	452,6
Invoerrecht	169,5	165,2	167,3	166,7	172,9	180,3
Accijnzen	94,0	79,2	82,4	86,2	87,5	89,4
Grondbelasting	25,9	26,3	26,9	38,6	40,1	41,7
Motorrijtuigenbelasting	38,8	34,7	37,1	37,0	37,6	38,4
Overige	51,9	45,7	47,6	41,0	42,2	43,7
Totaal	1.515,9	1.475,9	1.426,1	1.491,1	1.504,3	1.552,5

Niet-belastingopbrengsten

Er vindt geen wijziging van de Niet-belastingopbrengsten in de eerste Suppletoire Begroting 2013.

LASTEN

De lasten in de eerste Suppletoire Begroting 2013, inclusief meerjarenraming, zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

1. Beloning van personeel	6. Overdrachten
2. Verbruik goederen en diensten	7. Sociale zekerheid

3. Afschrijving vaste activa

8. Andere uitgaven

4. Interest

9. Reserveringen

5. Subsidies

Het belang van een passende analyse in dit onderdeel, betekent het geven van handen en voeten aan de overheidslasten. Tot slot kan dit onderdeel tevens gezien worden als een barometer voor de efficiëntie van het overheidsapparaat.

Uit Tabel 5 is af te lezen dat de totale lasten in de periode 2013-2016 structureel budgetneutraal zijn gewijzigd en dat het saldo op nul (Gewone dienst) uitkomt.

Beloning van personeel

De beloningen van het personeel zijn gerelateerd aan actieve ambtenaren. De raming van de beloningen van het personeel daalt in 2013 met 0,7 miljoen. Vanaf 2014 stijgt deze structureel met ANG 3,4 miljoen. Deze mutatie houdt in:

- Verlaging van de post beloning van personeel in het ministerie van Algemene Zaken. Een vorig Kabinet heeft het Plan Nashonal Pa Desaroyá Barrio (PNB) geïnitieerd. Voor de coördinerende en uitvoerende verantwoordelijkheid voor PNB is een begin gemaakt met het inrichten van een Programma Bureau Plan Nashonal. Er zijn bedragen gebudgetteerd op deze begrotingspost maar is echter geen uitputting op geboekt. De Stichting Fonds voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid (Reda Sosial) draagt van oudsher al coördinerende en uitvoerende verantwoordelijkheid voor activiteiten die op dezelfde terreinen liggen. Dit betekent dat het bedrag van ANG 0,7 miljoen wordt verlaagd van de post beloning en personeel en wordt verhoogd op de post Overdrachten.
- Verhoging van het budget van Overwerk vanaf 2014 met ANG 4,1 miljoen ten behoeve van de justitiële eenheden.

Verbruik goederen en diensten

Deze categorie heeft betrekking op materiële lasten. De lasten binnen deze categorie nemen af in het ministerie van Algemene Zaken. Een vorig Kabinet heeft het Programma Bureau Plan Nashonal (PNB) geïnitieerd. Voor de coördinerende en uitvoerende verantwoordelijkheid voor PNB is een begin gemaakt met het inrichten van een PNB. Er zijn bedragen gebudgetteerd op deze begrotingspost

maar is echter geen uitputting op geboekt. Reda Sosial draagt van oudsher al coördinerende en uitvoerende verantwoordelijkheid voor activiteiten die op dezelfde terreinen liggen. Dus de verschuiving is budget neutraal. Verder nemen deze lasten af als gevolg van herallocatie van middelen naar andere begrotingscategorieën. Het betreft budgetneutrale wijzigingen ter dekking van operationele lasten.

Afschrijvingen vaste activa

De afschrijvingslasten wijzigen als gevolg van de wijzigingen in de meerjarige investeringen in de onderhavige ontwerpnota van wijziging.

Interest

De rentelasten wijzigen als gevolg van de wijzigingen in de meerjarige financieringsbehoefte in de onderhavige ontwerpnota van wijziging.

Subsidie

De verlaging van de Subsidies betreft herallocatie van middelen naar de categorie andere uitgaven. Deze correctie is ook meerjarig doorgevoerd.

Overdrachten

De overige overdrachten nemen structureel toe met circa ANG 0,9 miljoen. Het betreft met name herallocatie van middelen door het ministerie Algemene Zaken ten behoeve van Reda Sociaal Deze verschuiving geschiedt budgetneutraal vanuit de categorieën beloningen van het personeel en verbruik goederen en diensten Verder nemen deze structureel toe met circa ANG 1,3 miljoen. Het betreft met name herallocatie van middelen door het ministerie Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn ter aanvulling van subsidie aan acht verschillende stichtingen . Deze verschuiving geschiedt budgetneutraal vanuit de categorie Verbruik goederen en diensten

Daarnaast wordt rekening gehouden met een bedrag van ANG 2,0 miljoen voor de bijdrage aan AMFO in 2014. Vanaf 2015 wordt deze bijdrage structureel ANG 8,0 miljoen.

Verder wordt ook rekening gehouden met een bedrag van ANG 6,4 miljoen ter financiering van vrij onderwijs.

Sociale zekerheid

De categorie sociale zekerheid neemt af in 2016. De Landsbijdrage aan de basisverzekering ziektekosten in het jaar 2016 was te hoog gebudgeteerd.

Andere uitgaven

De ramingen van andere uitgaven wordt in 2013 verlaagd. Het betreft voornamelijk een verlaging van een bedrag van ANG 5,4 miljoen van de post onvoorzien ter dekking van de minder belastingopbrengsten.

Reserveringen

De ramingen van Reserveringen wordt verhoogd met ANG 12,5 miljoen in 2013 en ANG 16,6 miljoen in 2014. In 2015 en 2016 wordt de reservering verhoogd met ANG 3,7 miljoen respectievelijk ANG 1,8 miljoen. Deze verhoging betreft het saldo van de verhogingen en verlagingen van de uitgaven en inkomsten op de gewone dienst. Dit saldo wordt in dit stadium toegevoegd aan de reservedotaties.

Met betrekking tot deze compensatie staat nog een discussiepunt met het College financieel toezicht open. Het gaat hierbij om de hoogte van de gelden uit de Belastingregeling Koninkrijk (BRK). Afgesproken is hierover het oordeel van de Algemene rekenkamer en de SOAB af te wachten. Mochten beide in hun rapport op de jaarrekening 2010 van mening zijn dat de BRK-reserve ten onrechte is gevormd, dan zou dit betekenen dat de meerjarig aangedragen dekking van oude tekorten ontoereikend zou zijn. Mocht echter blijken dat de BRK-reserve wel terecht gevormd is voor het bedrag dat Curaçao altijd heeft aangeven, dan hoeft er geen additionele dekking aangedragen te worden. De conclusies van de SOAB zijn nog niet bekend. De Regering trekt in dit stadium dan ook nog geen finale conclusies. Wel verwacht de Regering dat dit jaar alsnog voldaan wordt aan dit punt van de aanwijzing.

Kapitaal Dienst

Tabel 8. Mutatie op Kapitaal Dienst

	2012	2013	2014	2015	2016
Lasten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Investerings- en vermogensoverdrachten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Aflossing leningen o/g:	-	-	-	-	-
- binnenland	-	-	-	-	-
- buitenland	-	-	-	-	-
Kapitaalverstrekking overheidsbedrijven	-	-	-	-	-
Baten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Vrijgekomen middelen uit afschrijvingen	-	-	-	-	-
Aflossing leningen u/g	-	-	-	-	-
Nieuwe financiering		-70,2	-59,6	72,7	79,4
Saldo	-	-	-	-	-

Uit tabel 8 kan worden geconcludeerd dat er een kleiner beroep wordt gedaan op de beschikbare financieringsruimte in de periode 2013 – 2014 ter financiering van investeringen. In 2015 -2016 wordt een groter beroep gedaan op de kapitaalmarkt. De per saldo verlaging in 2013-2014 van de investeringen houdt verband met het afvoeren van de financiering van het nieuwe ziekenhuis en de verhoging van de investeringen in de sociaaleconomische en educatieve infrastructuur.

Financieringsbehoefte en Financiering

Met de opvoering van investeringen in de sociaaleconomische en educatieve infrastructuur en de afvoering van de financiering van het nieuwe ziekenhuis wordt een kleiner beroep gedaan op de beschikbare financieringsruimte in de periode 2013 – 2014 ter financiering van investeringen. In 2015 -2016 wordt daarentegen een groter beroep gedaan op de kapitaalmarkt.

Schuldpositie

In Tabel 9 worden de mutaties in de bruto schuldpositie (in miljoen ANG) en de schuldquote uit hoofde van de ramingen in de Begroting 2013 inclusief de suppletoire begroting en de nota van wijziging hierop, inclusief meerjarencijfers, gepresenteerd.

Tabel 9. Bruto schuldpositie

Omschrijving	2013	2014	2015	2016	2017
Beginstand	1667,4	1747,4	1842,4	2002,4	1667,4
Mutatie t.o.v. (t-1)	159,1	161,8	170,2	148,2	159,1
Eindstand	1826,5	1909,2	2012,6	2150,6	1826,5

Allocatie van de middelen op de Kapitaaldienst

In de eerste Suppletoire Begroting 2013 wordt per saldo een bedrag van ANG 70,2 miljoen en ANG 59,6 miljoen in 2013 en respectievelijk in 2014 afgevoerd. In 2015 en 2016 wordt de kapitaaldienst verhoogd met ANG 72,7 miljoen en respectievelijk ANG 79,4 miljoen.

De financiering van het ziekenhuis wordt uit de begroting 2013 meerjarig afgevoerd. In plaats hiervan zal de regering diverse investeringen doen in de sociaaleconomische en educatieve infrastructuur. Dit is in het belang van het behoud van de sociale cohesie, waarbij de negatieve effecten op de economie welke direct uitgaan van de bezuinigingsmaatregelen (economische impuls) worden opgevangen en waarbij het groeipotentieel van de economie wordt vergroot.

Tabel 10. Mutaties op de allocatie van de middelen op de Kapitaaldienst

	2012	2013	2014	2015	2016
Gebouwen	-	-147,6	-118,3	25,1	41,6
Andere Bouwstructuren	-	24,6	33,9	28,1	20,3
Kantoor Inrichting	-	5,6	-	-	-
Kantoor Apparatuur	-	7,6	0,5	-	-
Transportmiddelen	-	5,1	5,1	1,3	1,3
Machines&andere Werktuigen	-	5,5	4,0	4,0	2,0
Gecultiveerde Eigendommen	-	-	-	-	-
Immateriële Vaste Activa	-	17,1	15,2	14,2	14,2
Gronden & Terreinen	-	12,0	-	-	-
Ondergrondse Eigendommen	-	-	-	-	-
Totaal	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4

De voornaamste beleidsdoelen die met deze budgetten worden gefinancierd zijn:

Tabel 11. Beleidsdoelen Investerings

	2013	2014	2015	2016
Renovatie werkzaamheden Staten	2,0			
Renovatie werkzaamheden Hof van Justitie	1,3			
Renovatie werkzaamheden Fort Amsterdam	2,2	2,3		
Bouw van Multifunctioneel gebouw te Tera Cora	1,0	5,4	5,4	2,7
Aanschaf auto's t.b.v. van de korps politie	5,0	3,4	1,0	1,0
Aanschaf wapens en accessoires t.b.v. van de korps politie,	5,0			
Onderhoudwerkzaamheden Brandweerkazerne	2,0			
Financiering van Inhaalslag wegenonderhoud	27,5	20,0	20,0	20,0
Renovatie werkzaamheden Landhuis Parera	1,1			
Financiering van Werkzaamheden en aanschaf van materialen ten behoeve van onderhoud van Rioleringen	5,6			
Verkaveling van terreinen en bouwrijpmaken van gronden	12,1			
Bouw van Shoolgebouw t.b.v. bedrijfsopleiding Maritieme Center	1,6	7,4		
Financiering van zonnepanelen t.b.v. Scholen	0,5	6,7	6,7	
Financiering aanschaf materialen t.b.v. Scholen (o.a. boeken, computers,IT infrastructuur)	13,2	13,2	13,2	13,2
Financiering Sport faciliteiten		5,0	5,0	4,0
Financiering Renovatie Centro pro Arte	1,0			

	2013	2014	2015	2016
Anleg vissershaven Marie Pampoen, verbetering strandinfrastructuur en groot onderhoud stranden in het algemeen	3,0	7,2	1,3	0,3
Financiering Landbouw faciliteiten		4,0	4,0	2,0
Verbouw en nieuwbouw Poli gebouw	5,0	4,3		
Inrichting en apparaatskosten nieuwbouw Poli Nobo	1,5			
overige	4,2	2,0	1,0	0,9
Afvoeren financiering Nieuwe Ziekenhuis	-169,3	-167,1	-25,2	
Aanschaf auto's t.b.v. van de Douane		1,6	0,3	0,3
Financiering herstructurering van de Belastingdienst (IT-infrastructuur)	9,0			
Financiering Huisvesting Ambtenaar		25	40	35,0
Onvoorzien Kapitaaldienst	-4,7			
Totaal	-70,2	-59,6	72,7	79,4

II. Begrotingsuitgaven per hoofdstuk

In dit hoofdstuk wordt kort uiteengezet, welke financiële middelen ter beschikking zijn gesteld aan de verschillende ministeries. Het betreffende hoofdstuk moet thans een kijk geven op de verhoudingen tussen de verschillende ministeries en hierdoor een inzicht verschaffen waar de prioriteiten, qua financiële middelen, gelegd worden. Naast de eerst genoemde functie van dit hoofdstuk, wordt tevens het karakter waarvoor de financiële middelen bestemd zijn binnen de ministeries geschetst.

Gewone dienst

In Tabel 12 zijn de Gewone dienst uitgaven in de eerste Suppletoire Begroting 2013 nader uitgesplitst per hoofdstuk gepresenteerd (in ANG miljoen). De indeling per hoofdstuk is als volgt:

- Een hoofdstuk betreffende de Staatsorganen en overige algemene organen;
- Per ministerie een hoofdstuk.

Tabel 12. Mutatie op Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2012	2013
Staatsorganen en overige algemene organen	-	-
Ministerie van Algemene zaken	-	-
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	-	-
Ministerie van Justitie	-	-
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-	-
Ministerie van Economische Ontwikkeling	-	-
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-	-
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	-
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-	-1,5
Ministerie van Financiën	-	3,7
Totaal	-	2,2

Uit Tabel 12 blijkt dat alle wijzigingen op de gewone dienst budgetneutraal binnen elk ministerie worden opgevangen. Daarnaast zijn bij het Ministerie van Financiën de post voor onvoorziene uitgaven en de rentelasten verlaagd en de reserveringen verhoogd. Per saldo is er een verhoging te constateren.

Rekening dient gehouden te worden met het feit dat in de begroting van de ministeries van Bestuur, Planning en Dienstverlening en Financiën bedragen gevoteerd zijn, welke niet enkel de werkzaamheden van dat ministerie betreffen doch een overheidsbreed karakter hebben. Deze bedragen hebben hoofdzakelijke betrekking op:

- De duurtetoeslag pensioenen.
- De voorziening ter dekking van het tekort in het Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden.

Hetzelfde geldt tevens voor het ministerie van Financiën. In het verlengde van deze redenering, moeten de volgende zaken in ogenschouw genomen worden:

- De stelposten ter financiering van de indexering, de periodieke verhoging van de salarissen en de invulling van vacatures.
- De stelposten ter financiering van eventuele prijscompensatie als gevolg van de algemene prijsontwikkeling.
- De rentelasten over de schulden welke uiteraard toe te rekenen zijn aan de diverse ministeries.
- Het budget voor onvoorziene uitgaven.
- De reservedotatie.

Het beeld verandert wanneer hiervoor wordt gecorrigeerd.

Tabel 13. Mutatie op Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2012	2013
Staatsorganen en overige algemene organen	-	-
Ministerie van Algemene zaken	-	-
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	-	-
Ministerie van Justitie	-	-
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-	-
Ministerie van Economische Ontwikkeling	-	-
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-	-
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	-
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-	1,5
Ministerie van Financiën	-	-
Totaal	-	-

Kapitaaldienst

In Tabel 14 zijn de Kapitaaldienst uitgaven in de eerste Suppletoire Begroting 2013, uitgesplitst per hoofdstuk gepresenteerd (in ANG miljoen).

Tabel 14. Mutaties op de Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2012	2013
Staatsorganen en overige algemene organen	-	3,3
Ministerie van Algemene zaken	-	2,2
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	-	1,9
Ministerie van Justitie	-	15,7
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-	46,3
Ministerie van Economische Ontwikkeling	-	1,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-	14,7
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	1,0
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-	-159,8
Ministerie van Financiën	-	2,8
Totaal	-	-70,2

In Tabel 14 wordt de verschuiving van het budget voor de bouw van het ziekenhuis (uit de begroting) ten voordele van diverse investeringen in de sociaaleconomische en educatieve infrastructuur gedaan. Dit is in het belang van het behoud van de sociale cohesie, waarbij de negatieve effecten op de economie welke direct uitgaan van de bezuinigingsmaatregelen (economische impuls) worden opgevangen en waarbij het groeipotentieel van de economie wordt vergroot.

Ook op de Kapitaaldienst is in het ministerie van Financiën een bedrag opgevoerd dat niet enkel op het ministerie betrekking heeft maar een overheidsbreed karakter heeft. Het gaat om de stelpost voor onvoorziene kapitaaluitgaven.

Het beeld verandert wanneer hiervoor wordt gecorrigeerd.

Tabel 15. Mutaties op de Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2012	2013
Staatsorganen en overige algemene organen	-	3,3
Ministerie van Algemene zaken	-	2,2
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	-	1,9
Ministerie van Justitie	-	15,7
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-	46,3
Ministerie van Economische Ontwikkeling	-	1,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-	14,7
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	1,0
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-	-159,8
Ministerie van Financiën	-	7,5
Totaal	-	-65,4

Recapitulatiestaat

Deze staat is bedoeld om in één oogopslag de consequenties van de eerste Suppletoire begroting te presenteren. Hierin worden de cijfers van de Goedgekeurde begroting 2013 (begroting) en de eerste Suppletoire Begroting 2013 (suppletoire wijziging), de Nota van wijziging op de eerste Suppletoire Begroting 2013 (nota van wijziging) en de Totale begroting 2013 (Totaal) – i.e. inclusief de suppletoire begroting- systematisch op een rij gezet.

Tabel 16

Recapitulatiestaat Gewone Dienst																	
Hoofdstuk	Gewone Dienst Uitgaven	2013				2014				2015				2016			
		BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL
10	Staatsorganen en overige algemene organen	48,8	-	-	48,8	48,0	-	-	48,0	48,1	-	-	48,1	48,2	-	-	48,2
11	Ministerie van Algemene zaken	45,7	-	-	45,7	45,3	-	2,0	47,3	45,9	-	8,0	53,9	46,4	-	8,0	54,4
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	196,9	-	-	196,9	191,7	-	-	191,7	193,5	-	-	193,5	195,3	-	-	195,3
13	Ministerie van Justitie	229,7	-	-	229,7	229,4	-	4,1	233,5	230,7	-	4,1	234,7	232,4	-	4,1	236,5
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	65,3	-	-	65,3	63,7	-	-	63,7	63,9	-	-	63,9	64,0	-	-	64,0
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	62,1	-0,0	-	62,1	61,4	-0,0	-	61,4	62,7	0,0-	-	62,7	62,6	0,0-	-	62,6
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	329,0	-0,0	-	329,0	323,9	-0,0	6,4	330,3	322,3	0,0-	6,4	328,7	318,8	0,0-	6,4	325,1
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	167,1	-	-	167,1	147,0	-	-	147,0	147,7	-	-	147,7	177,2	-	-	177,2
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	303,7	-1,5	-	302,2	324,9	-1,5	-	323,4	331,6	1,5-	-	330,1	368,8	1,4-	23,3-	344,1
19	Ministerie van Financiën	169,8	-3,9	7,6	173,5	232,3	1,5	11,4	245,1	246,1	1,5	4,8	252,3	260,9	1,4	4,4	266,8
Totaal		1.618,2	-5,4	7,6	1.620,4	1.667,7	0,0	23,9	1.691,6	1.692,3	0,0	23,2	1.715,6	1.774,5	0,0	-0,4	1.774,0

Hoofdstuk	Gewone Dienst Inkomsten	2013				2014				2015				2016			
		BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL
10	Staatsorganen en overige algemene organen	11,7	-	-	11,7	11,7	-	-	11,7	11,7	-	-	11,7	11,7	-	-	11,7
11	Ministerie van Algemene zaken	10,5	-	-	10,5	10,5	-	-	10,5	10,5	-	-	10,5	10,5	-	-	10,5
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	7,9	-	-	7,9	7,9	-	-	7,9	8,0	-	-	8,0	8,1	-	-	8,1
13	Ministerie van Justitie	16,0	-	-	16,0	16,1	-	-	16,1	16,1	-	-	16,1	16,1	-	-	16,1
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	22,4	-	-	22,4	22,4	-	-	22,4	22,4	-	-	22,4	22,4	-	-	22,4
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	26,8	-	-	26,8	27,2	-	-	27,2	27,2	-	-	27,2	27,2	-	-	27,2
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	9,5	-	-	9,5	9,5	-	-	9,5	9,5	-	-	9,5	9,5	-	-	9,5
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	6,5	-	-	6,5	6,5	-	-	6,5	6,5	-	-	6,5	6,5	-	-	6,5
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	10,7	0,0	-	10,7	10,7	-	-	10,7	10,7	-	-	10,7	10,7	-	-	10,7
19	Ministerie van Financiën	1.496,2	-5,4	7,6	1.498,4	1.545,3	-	23,9	1.569,1	1.569,8	-	23,2	1.593,0	1.651,8	-	0,4-	1.651,4
Totaal		1.618,2	-5,4	7,6	1.620,4	1.667,7	0,0	23,9	1.691,6	1.692,3	0,0	23,2	1.715,6	1.774,5	0,0	-0,4	1.774,1

Hoofdstuk	Gewone Dienst Saldo	2013				2014				2015				2016			
		BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL
10	Staatsorganen en overige algemene organen	-37,1	-	-	-37,1	-36,3	-	0,0	-36,3	-36,4	-	-	-36,4	-36,5	0,0	-	-36,5
11	Ministerie van Algemene zaken	-35,2	-	-	-35,2	-34,8	-	-2,0	-36,8	-35,4	-	8,0-	-43,4	-35,9	0,0	8,0-	-43,9
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	-189,1	-	-	-189,1	-183,8	-	0,0	-183,8	-185,6	-	-	-185,6	-187,2	0,0	-	-187,2
13	Ministerie van Justitie	-213,7	-	-	-213,7	-213,3	-	-4,1	-217,4	-214,6	-	-4,1	-218,6	-216,3	0,0	-4,1	-220,3
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-42,9	-	-	-42,9	-41,3	-	0,0	-41,3	-41,4	-	-	-41,4	-41,6	0,0	-	-41,6
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	-35,3	0,0	-	-35,3	-34,3	0,0	0,0	-34,3	-35,5	0,0	-	-35,5	-35,4	0,0	-	-35,4
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-319,5	0,0	-	-319,5	-314,4	0,0	-6,4	-320,8	-312,8	0,0	6,4-	-319,2	-309,3	0,0	6,4-	-315,6
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-160,6	-	-	-160,6	-140,5	-	0,0	-140,5	-141,2	-	-	-141,2	-170,6	0,0	-	-170,6
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-293,0	1,5	-	-291,5	-314,2	1,5	0,0	-312,8	-320,9	1,5	-	-319,4	-358,1	1,4	23,3	-333,4
19	Ministerie van Financiën	1.326,4	-1,5	-	1.324,9	1.313,0	-1,5	12,5	1.324,0	1.323,7	-1,5	18,5	1.340,7	1.390,9	-1,4	-4,8	1.384,7
Totaal		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabel 17

Recapitulatiestaat Kapitaaldienst

Hoofdstuk	Kapitaaldienst Uitgaven	2013				2014				2015				2016			
		BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL
10	Staatsorganen en overige algemene organen	1,6	0,0	3,3	5,0	1,6	0,0	0,0	1,6	1,6	0,0	0,0	1,6	1,6	0,0	0,0	1,6
11	Ministerie van Algemene zaken	2,7	0,0	2,2	4,9	2,7	0,0	2,3	5,0	2,7	0,0	0,0	2,7	2,7	0,0	0,0	2,7
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	0,0	1,9	0,0	1,9	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13	Ministerie van Justitie	6,3	1,5	14,2	22,0	6,3	0,0	3,4	9,7	6,3	0,0	1,0	7,3	6,3	0,0	1,0	7,3
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	42,9	0,0	46,3	89,2	42,9	0,0	20,0	62,9	42,9	0,0	20,0	62,9	42,9	0,0	20,0	62,9
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	0,0	0,1	1,6	1,7	0,0	0,1	7,4	7,5	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	11,2	0,0	14,7	26,0	11,2	0,0	25,0	36,2	41,2	0,0	25,0	66,2	41,2	0,0	17,2	58,5
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	11,4	0,0	1,0	12,4	11,4	0,0	5,4	16,7	11,4	0,0	5,4	16,7	11,4	0,0	2,7	14,0
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	170,1	0,0	-159,8	10,4	167,9	0,0	-151,6	16,3	26,0	0,0	-19,9	6,1	0,8	0,0	2,3	3,1
19	Ministerie van Financiën	24,2	-3,5	6,3	27,0	24,2	-0,6	28,6	52,2	24,2	-0,1	41,3	65,4	24,2	-0,1	36,3	60,4
Totaal		270,4	0,0	-70,2	200,3	268,2	0,0	-59,6	208,7	156,3	0,0	72,7	229,0	131,1	0,0	79,4	210,6

Hoofdstuk	Kapitaaldienst Inkomsten	2013				2014				2015				2016			
		BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL
10	Staatsorganen en overige algemene organen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Ministerie van Algemene zaken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Ministerie van Justitie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Ministerie van Financiën	270,4	-	70,2	200,3	268,2	-	59,6	208,7	156,3	-	72,7	229,0	131,1	-	79,4	210,5
Totaal		270,4	0,0	-70,2	200,3	268,2	0,0	-59,6	208,7	156,3	0,0	72,7	229,0	131,1	0,0	79,4	210,5

Hoofdstuk	Kapitaaldienst Saldo	2013				2014				2015				2016			
		BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	WIJZIGING		TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL
10	Staatsorganen en overige algemene organen	-1,6	0,0	-3,3	-5,0	-1,6	0,0	0,0	-1,6	-1,6	0,0	0,0	-1,6	-1,6	0,0	0,0	-1,6
11	Ministerie van Algemene zaken	-2,7	0,0	-2,2	-4,9	-2,7	0,0	-2,3	-5,0	-2,7	0,0	0,0	-2,7	-2,7	0,0	0,0	-2,7
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	0,0	-1,9	0,0	-1,9	0,0	-0,5	0,0	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13	Ministerie van Justitie	-6,3	-1,5	-14,2	-22,0	-6,3	0,0	-3,4	-9,7	-6,3	0,0	-1,0	-7,3	-6,3	0,0	-1,0	-7,3
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-42,9	0,0	-46,3	-89,2	-42,9	0,0	-20,0	-62,9	-42,9	0,0	-20,0	-62,9	-42,9	0,0	-20,0	-62,9
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	0,0	-0,1	-1,6	-1,7	0,0	-0,1	-7,4	-7,5	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-11,2	0,0	-14,7	-26,0	-11,2	0,0	-25,0	-36,2	-41,2	0,0	-25,0	-66,2	-41,2	0,0	-17,2	-58,5
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-11,4	0,0	-1,0	-12,4	-11,4	0,0	-5,4	-16,7	-11,4	0,0	-5,4	-16,7	-11,4	0,0	-2,7	-14,0
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-170,1	0,0	159,8	-10,4	-167,9	0,0	151,6	-16,3	-26,0	0,0	19,9	-6,1	-0,8	0,0	-2,3	-3,1
19	Ministerie van Financiën	246,2	3,5	-76,5	173,3	244,0	0,6	-88,2	156,4	132,1	0,1	31,4	163,6	106,9	0,1	43,1	150,1
Totaal		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabel 18

Recapitulatiestaat naar Economische Categorie

Gewone-/Kapitaal-/Verdeeldienst Uitgaven	2013				2014				2015				2016			
Categorie	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL
4200 Beloning van Personeel	473.8	0.3	-0.9	473.2	483.5	0.3	3.2	486.9	491.4	0.3	3.2	494.8	506.2	0.3	3.2	509.6
4300 Verbruik Goederen en Diensten	203.0	-1.6	-0.3	201.1	183.9	-1.6	-0.3	182.0	182.5	-1.6	-0.3	180.6	182.5	-1.6	-0.3	180.6
4500 Afschrijving Vaste Activa	41.1	0.0	0.0	41.1	48.1	0.0	-1.3	46.9	54.6	0.0	4.2	58.8	61.1	0.0	1.2	62.3
4550 Interest	52.4	0.0	-2.6	49.8	55.6	0.0	0.1	55.7	59.9	0.0	0.1	60.0	63.0	0.0	3.9	66.9
4600 Subsidies	72.6	-1.6	0.0	71.0	72.2	-1.5	0.0	70.7	72.1	-1.5	0.0	70.5	71.7	-1.5	0.0	70.2
4650 Overdrachten	315.3	1.3	1.2	317.9	310.1	1.3	9.6	321.0	308.1	1.3	15.6	325.0	301.6	1.3	15.6	318.5
4700 Sociale Zekerheid	447.0	0.0	0.0	447.0	450.9	0.0	0.0	450.9	460.5	0.0	0.0	460.5	529.9	0.0	-23.3	506.6
4750 Andere Uitgaven	13.0	-3.9	10.2	19.3	63.4	1.5	12.6	77.5	63.3	1.5	0.4	65.2	58.5	1.4	-0.7	59.3
4909 Verwerving Nonfinanciële Activa	270.4	0.0	-70.2	200.3	268.2	0.0	-59.6	208.7	156.3	0.0	72.7	229.0	131.1	0.0	79.4	210.6
4929 Financiering	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5100 Belastingen																
5200 Sociale Voorzieningen																
5300 Schenkingen & Subsidies																
5400 Andere Inkomsten																
5909 Non Financiële Activa																
5929 Financiering																
Totaal	1.888,6	-5,4	-62,6	1.820,7	1.936,0	0,0	-35,7	1.900,3	1.848,7	0,0	95,9	1.944,6	1.905,6	0,0	79,0	1.984,6

Gewone-/Kapitaal-/Verdeeldienst Inkomsten	2013				2014				2015				2016			
Categorie	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL
4200 Beloning van Personeel																
4300 Verbruik Goederen en Diensten																
4500 Afschrijving Vaste Activa																
4550 Interest																
4600 Subsidies																
4650 Overdrachten																
4700 Sociale Zekerheid																
4750 Andere Uitgaven																
4909 Verwerving Nonfinanciële Activa																
4929 Financiering																
5100 Belastingen	1.423.9	-5.4	7.6	1.426.1	1.467.3	0.0	23.9	1.491.2	1.481.1	0.0	23.2	1.504.3	1.553.0	0.0	-0.4	1.552.6
5200 Sociale Voorzieningen	2.3	0.0	0.0	2.3	2.3	0.0	0.0	2.3	2.3	0.0	0.0	2.3	2.3	0.0	0.0	2.3
5300 Schenkingen & Subsidies	18.7	0.0	0.0	18.7	18.7	0.0	0.0	18.7	18.7	0.0	0.0	18.7	18.7	0.0	0.0	18.7
5400 Andere Inkomsten	173.3	0.0	0.0	173.3	179.3	0.0	0.0	179.3	190.3	0.0	0.0	190.3	200.5	0.0	0.0	200.5
5909 Non Financiële Activa	270.4	0.0	0.0	270.4	268.2	0.0	0.0	268.2	156.3	0.0	0.0	156.3	131.1	0.0	0.0	131.1
5929 Financiering	0.0	0.0	-70.2	-70.2	0.0	0.0	-59.6	-59.6	0.0	0.0	72.7	72.7	0.0	0.0	79.4	79.4
Totaal	1.888,6	-5,4	-62,6	1.820,7	1.936,0	0,0	-35,7	1.900,3	1.848,7	0,0	95,9	1.944,6	1.905,6	0,0	79,0	1.984,6

Gewone-/Kapitaal-/Verdeeldienst Saldo	2013				2014				2015				2016			
Categorie	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL	BEGROTING	SUPPLETOIRE WIJZIGING	NOTA VAN WIJZIGING	TOTAAL
4200 Beloning van Personeel	-473.8	-0.3	0.9	-473.2	-483.5	-0.3	-3.2	-486.9	-491.4	-0.3	-3.2	-494.8	-506.2	-0.3	-3.2	-509.6
4300 Verbruik Goederen en Diensten	-203.0	1.6	0.3	-201.1	-183.9	1.6	0.3	-182.0	-182.5	1.6	0.3	-180.6	-182.5	1.6	0.3	-180.6
4500 Afschrijving Vaste Activa	-41.1	0.0	0.0	-41.1	-48.1	0.0	1.3	-46.9	-54.6	0.0	-4.2	-58.8	-61.1	0.0	-1.2	-62.3
4550 Interest	-52.4	0.0	2.6	-49.8	-55.6	0.0	-0.1	-55.7	-59.9	0.0	-0.1	-60.0	-63.0	0.0	-3.9	-66.9
4600 Subsidies	-72.6	1.6	0.0	-71.0	-72.2	1.5	0.0	-70.7	-72.1	1.5	0.0	-70.5	-71.7	1.5	0.0	-70.2
4650 Overdrachten	-315.3	-1.3	-1.2	-317.9	-310.1	-1.3	-9.6	-321.0	-308.1	-1.3	-15.6	-325.0	-301.6	-1.3	-15.6	-318.5
4700 Sociale Zekerheid	-447.0	0.0	0.0	-447.0	-450.9	0.0	0.0	-450.9	-460.5	0.0	0.0	-460.5	-529.9	0.0	23.3	-506.6
4750 Andere Uitgaven	-13.0	3.9	-10.2	-19.3	-63.4	-1.5	-12.6	-77.5	-63.3	-1.5	-0.4	-65.2	-58.5	-1.4	0.7	-59.3
4909 Verwerving Nonfinanciële Activa	-270.4	0.0	70.2	-200.3	-268.2	0.0	59.6	-208.7	-156.3	0.0	-72.7	-229.0	-131.1	0.0	-79.4	-210.6
4929 Financiering	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5100 Belastingen	1.423.9	-5.4	7.6	1.426.1	1.467.3	0.0	23.9	1.491.2	1.481.1	0.0	23.2	1.504.3	1.553.0	0.0	-0.4	1.552.6
5200 Sociale Voorzieningen	2.3	0.0	0.0	2.3	2.3	0.0	0.0	2.3	2.3	0.0	0.0	2.3	2.3	0.0	0.0	2.3
5300 Schenkingen & Subsidies	18.7	0.0	0.0	18.7	18.7	0.0	0.0	18.7	18.7	0.0	0.0	18.7	18.7	0.0	0.0	18.7
5400 Andere Inkomsten	173.3	0.0	0.0	173.3	179.3	0.0	0.0	179.3	190.3	0.0	0.0	190.3	200.5	0.0	0.0	200.5
5909 Non Financiële Activa	270.4	0.0	0.0	270.4	268.2	0.0	0.0	268.2	156.3	0.0	0.0	156.3	131.1	0.0	0.0	131.1
5929 Financiering	0.0	0.0	-70.2	-70.2	0.0	0.0	-59.6	-59.6	0.0	0.0	72.7	72.7	0.0	0.0	79.4	79.4
Totaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage

Tabel 1. Mutatie op Recapitulatie

Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016
Saldo Gewone dienst	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Baten	-	2,2	23,9	23,2	-0,4
Lasten	-	2,2	23,9	23,2	-0,4
Saldo Kapitaaldienst	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Baten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Lasten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Begrotingssaldo	-	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabel 2. Recapitulatie Begroting 2013 inclusief suppletoire begrotingen en nota van wijziging

Omschrijving	B2012	R2012	2013	2014	2015	2016
Saldo Gewone dienst	-49,8	-73,1	-	-	-	-
Baten	1.742,1	1670,4	1.620,4	1.691,6	1.715,6	1.774,1
Lasten	1.791,9	1743,5	1.620,4	1.691,6	1.715,6	1.774,0
Saldo Kapitaaldienst	-8,8	35,1	-	-	-	-
Baten	44,5	96,3	200,3	208,7	229,0	210,5
Lasten	53,3	61,2	200,3	208,7	229,0	210,6
Begrotingssaldo	-58,6	-38,0	-	-	-	-

Tabel 3. Mutatie op Recapitulatie

Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016
Saldo Gewone dienst exclusief interestlasten	-	2,6	-0,1	-0,1	-3,9
Investerings en vermogensoverdrachten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Afschrijvingen	-	0,0	-1,3	4,2	1,2
Primair saldo (+overschot/-tekort)	-	72,8	58,3	-68,6	-82,1
Rentelasten	-	-2,6	0,1	0,1	3,9
Globaal saldo/ Financieringssaldo voor aflossingen (+overschot/-tekort)	-	70,2	58,3	-68,5	-78,2
Aflossing op opgenomen leningen	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Nieuwe financiering	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Terug te ontvangen aflossingen op uitgegeven leningen	-				
Financieringsbehoefte	-	-70,2	-58,3	68,5	78,2

Tabel 4. Economische grootheden

	2013	2014	2015	2016
Reële economische groei	-1,7	-0,3	1,5	2,0
Inflatie	2,4	2,1	2,1	2,1
Nominale rente op 5 jaar overheidsobligaties	3,5	3,5	3,5	3,5

Tabel 5. Mutatie op Gewone Dienst

Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016
Baten	-	2,2	23,9	23,2	-0,4
Belastingopbrengsten	-	2,2	23,9	23,2	-0,4
Niet-belastingopbrengsten	-	-	-	-	-
Lasten	-	2,2	23,9	23,2	-0,4
Beloning van personeel	-	-0,7	3,4	3,4	3,4
Verbruik goederen en diensten	-	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Afschrijving vaste activa	-	-	-1,3	4,2	1,2
Interest	-	-2,6	0,1	0,1	3,9
Subsidies	-	-1,6	-1,5	-1,5	-1,5
Overdrachten	-	2,6	11,0	16,9	16,9
Sociale zekerheid	-	-	-	0,0	-23,3
Andere uitgaven	-	-6,2	-2,5	-1,8	-1,1
Reserveringen	-	12,5	16,6	3,7	1,8
Saldo	-	-	-	-	-

Tabel 6. Mutaties op de belastingopbrengsten

Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016
Directe belastingen	-	1,2	2,3	2,4	-22,3
Loon- en inkomstenbelasting	-	-	0,7	-8,5	-11,2
Winstbelasting	-	1,2	2,1	11,8	-9,7
Deelnemingen/dividendbelasting	-	-	-0,4	-0,9	-1,4
Indirecte belastingen	-	1,0	21,6	20,8	21,9
Omzetbelasting	-	1,0	21,7	22,7	23,8
Invoerrechten	-	-	-3,3	-3,3	-3,4
Accijnzen	-	-	0,7	-1,4	-2,2
Grondbelasting	-	-	0,4	1,1	2,0
Motorrijtuigenbelasting	-	-	-1,0	-1,5	-1,7
Zegelbelasting	-	-	3,1	3,2	3,5
-	-	-	-	-	-
Totaal	-	2,2	23,9	23,2	-0,4

Tabel 7. Belastingopbrengsten inclusief eerste suppletoire begroting

Omschrijving	B2012	R2012	Begroting inclusief Suppletoire			
			2013	2014	2015	2016
Directe belastingen	764,7	757,7	686,7	703,3	690,1	706,4
Loon- en inkomstenbelasting	502,3	510,0	507,6	517,1	501,6	522,5
Winstbelasting	203,8	202,9	158,0	165,2	167,4	162,8
Deelnemingen/dividendbelasting	58,6	44,9	21,1	21,1	21,1	21,1
Indirecte belastingen	751,2	718,2	739,4	787,8	814,2	846,1
Omzetbelasting	371,0	367,2	378,1	418,3	433,9	452,6
Invoerrechten	169,5	165,2	167,3	166,7	172,9	180,3
Accijnzen	94,0	79,2	82,4	86,2	87,5	89,4
Grondbelasting	25,9	26,3	26,9	38,6	40,1	41,7
Motorrijtuigenbelasting	38,8	34,7	37,1	37,0	37,6	38,4
Overige	51,9	45,7	47,6	41,0	42,2	43,7
Totaal	1.515,9	1.475,9	1.426,1	1.491,1	1.504,3	1.552,5

Tabel 8. Mutatie op Kapitaal Dienst

	2012	2013	2014	2015	2016
Lasten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Investerings- en vermogensoverdrachten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Aflossing leningen o/g:	-	-	-	-	-
- binnenland	-	-	-	-	-
- buitenland	-	-	-	-	-
Kapitaalverstrekking overheidsbedrijven	-	-	-	-	-
Baten	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4
Vrijgekomen middelen uit afschrijvingen	-	-	-	-	-
Aflossing leningen u/g	-	-	-	-	-
Nieuwe financiering		-70,2	-59,6	72,7	79,4
Saldo	-	-	-	-	-

Tabel 9. Bruto schuldpositie

Omschrijving	2013	2014	2015	2016	2017
Beginstand	1667,4	1747,4	1842,4	2002,4	1667,4
Mutatie t.o.v. (t-1)	159,1	161,8	170,2	148,2	159,1
Eindstand	1826,5	1909,2	2012,6	2150,6	1826,5

Tabel 10. Mutaties op de allocatie van de middelen op de Kapitaaldienst

	2012	2013	2014	2015	2016
Gebouwen	-	-147,6	-118,3	25,1	41,6
Andere Bouwstructuren	-	24,6	33,9	28,1	20,3
Kantoor Inrichting	-	5,6	-	-	-
Kantoor Apparatuur	-	7,6	0,5	-	-
Transportmiddelen	-	5,1	5,1	1,3	1,3
Machines&andere Werktuigen	-	5,5	4,0	4,0	2,0
Gecultiveerde Eigendommen	-	-	-	-	-
Immateriële Vaste Activa	-	17,1	15,2	14,2	14,2
Gronden & Terreinen	-	12,0	-	-	-
Ondergrondse Eigendommen	-	-	-	-	-
Totaal	-	-70,2	-59,6	72,7	79,4

Tabel 11. Beleidsdoelen Investerings

	2013	2014	2015	2016
Renovatie werkzaamheden Staten	2,0			
Renovatie werkzaamheden Hof van Justitie	1,3			
Renovatie werkzaamheden Fort Amsterdam	2,2	2,3		
Bouw van Multifunctioneel gebouw te Tera Cora	1,0	5,4	5,4	2,7
Aanschaf auto's t.b.v. van de korps politie	5,0	3,4	1,0	1,0
Aanschaf wapens en accessoires t.b.v. van de korps politie,	5,0			
Onderhoudwerkzaamheden Brandweerkazerne	2,0			
Financiering van Inhaalslag wegenonderhoud	27,5	20,0	20,0	20,0
Renovatie werkzaamheden Landhuis Parera	1,1			
Financiering van Werkzaamheden en aanschaf van materialen ten behoeve van onderhoud van Rioleringen	5,6			
Verkaveling van terreinen en bouwrijpmaken van gronden	12,1			
Bouw van Shoolgebouw t.b.v. bedrijfsopleiding Maritieme Center	1,6	7,4		
Financiering van zonnepanelen t.b.v. Scholen	0,5	6,7	6,7	
Financiering aanschaf materialen t.b.v. Scholen (o.a. boeken, computers,IT infrastructuur)	13,2	13,2	13,2	13,2
Financiering Sport faciliteiten		5,0	5,0	4,0
Financiering Renovatie Centro pro Arte	1,0			

	2013	2014	2015	2016
Anleg vissershaven Marie Pampoen, verbetering strandinfrastructuur en groot onderhoud stranden in het algemeen	3,0	7,2	1,3	0,3
Financiering Landbouw faciliteiten		4,0	4,0	2,0
Verbouw en nieuwbouw Poli gebouw	5,0	4,3		
Inrichting en apparaatskosten nieuwbouw Poli Nobo	1,5			
overige	4,2	2,0	1,0	0,9
Afvoeren financiering Nieuwe Ziekenhuis	-169,3	-167,1	-25,2	
Aanschaf auto's t.b.v. van de Douane		1,6	0,3	0,3
Financiering herstructurering van de Belastingdienst (IT-infrastructuur)	9,0			
Financiering Huisvesting Ambtenaar		25	40	35,0
Onvoorzien Kapitaaldienst	-4,7			
Totaal	-70,2	-59,6	72,7	79,4

Tabel 12. Mutatie op Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2012	2013
Staatsorganen en overige algemene organen	-	-
Ministerie van Algemene zaken	-	-
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	-	-
Ministerie van Justitie	-	-
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-	-
Ministerie van Economische Ontwikkeling	-	-
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-	-
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	-
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-	-1,5
Ministerie van Financiën	-	3,7
Totaal	-	2,2

Tabel 13. Mutatie op Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2012	2013
Staatsorganen en overige algemene organen	-	-
Ministerie van Algemene zaken	-	-
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	-	-
Ministerie van Justitie	-	-
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-	-
Ministerie van Economische Ontwikkeling	-	-
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-	-
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	-
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-	1,5
Ministerie van Financiën	-	-
Totaal	-	-

Tabel 14. Mutaties op de Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2012	2013
Staatsorganen en overige algemene organen	-	3,3
Ministerie van Algemene zaken	-	2,2
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	-	1,9
Ministerie van Justitie	-	15,7
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-	46,3
Ministerie van Economische Ontwikkeling	-	1,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-	14,7
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	1,0
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-	-159,8
Ministerie van Financiën	-	2,8
Totaal	-	-70,2

Tabel 15. Mutaties op de Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2012	2013
Staatsorganen en overige algemene organen	-	3,3
Ministerie van Algemene zaken	-	2,2
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	-	1,9
Ministerie van Justitie	-	15,7
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-	46,3
Ministerie van Economische Ontwikkeling	-	1,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-	14,7
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-	1,0
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-	-159,8
Ministerie van Financiën	-	7,5
Totaal	-	-65,4

Gegeven te Willemstad,

De Minister van Financiën,

Uitgegeven de
De Minister van Algemene Zaken,